

Etterb**ee**k

**Politieke
oriëntatienota**

2022-2024

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Humanresourcesmanagement.....	4
Algemeen bestuur en Geschillen.....	5
Openbare netheid	7
Kinderopvang	11
Jeugd.....	11
Communicatie	14
Preventie en Politie	16
Huisvesting	19
Burgerparticipatie	22
Academies	23
Coördinatie van de grote projecten en van het Duurzaam Wijkcontract.....	24
Burgerlijke Stand en Bevolking.....	26
Animatie	30
Ecologische Transitie	33
Gezondheid en welzijn	42
Gendergelijkheid en diversiteit	45
Stedenbouw	49
Leefmilieu	50
Informatica en Smart Cities.....	51
Nederlandstalige Aangelegenheden	52
Europese Aangelegenheden.....	56
Werkgelegenheid	57
Financiën en Begroting.....	59
Economische en Commerciële Ontwikkeling.....	60
Kermissen, Markten en Rommelmarkten	62
Dierenwelzijn.....	63
Erediensten en Laïciteit	64
Sociale Cohesie	65
Internationale Solidariteit	68
Participatieve democratie & Participatieve begroting.....	71
Toerisme.....	73
Cultuur	74
Onderwijs	83
Maatschappelijk Welzijn en Senioren	85

Mobiliteit.....	87
Openbare Werken, Openbare Ruimten en Groene Ruimten.....	91

Inleiding

De politieke oriëntatienota hieronder omvat een reeks acties die de tussenkomst van verschillende gemeentediensten vereisen. Om het voor de lezer begrijpelijker te maken, is het belangrijk te herhalen dat het college van burgemeester en schepenen een beraadslaging over de transversaliteit van de bevoegdheden heeft aangenomen, waarin de volgende beginselen zijn opgenomen:

1. Het initiatief tot een transversale overheidsactie valt, wanneer deze de bevoegdheid van een ander lid van het college raakt, onder de verantwoordelijkheid van het lid met de transversale bevoegdheid.
2. Een dergelijk initiatief wordt altijd ingeschreven onder Algemene Aangelegenheden.
3. De uitvoering van de betrokken overheidsactie valt onder de bevoegdheid, de budgetten en de diensten van het lid van het college dat de hoofdbevoegdheid heeft. Zo nodig zullen deze diensten worden bijgestaan door de transversale diensten.
4. Interne en externe vergaderingen van het bestuur worden geïnitieerd en geleid door de schepenen die verantwoordelijk is voor de hoofdbevoegdheid. Tenzij de schepenen en/of het college daarmee instemmen, zorgt de schepenen met de transversale bevoegdheid ervoor dat hij of zij niet rechtstreeks contact opneemt met de diensten van het lid van het college dat bevoegd is voor die dienst.
5. Bij de externe communicatie wordt ervoor gezorgd dat het lid van het college met de hoofdbevoegdheid en het lid met de transversale bevoegdheid erbij worden betrokken.

Humanresourcesmanagement

De dienst Humanresourcesmanagement is verantwoordelijk voor de opvolging van de loopbaan van de gemeenteamttenaren, zowel de statutairen als de contractuelen. Dat houdt met name het volgende in: aanwerving en bevordering, berekening van de lonen, indienen van pensioendossiers voor de statutaire ambtenaren, opvolging van de opleidingen, evaluaties en bedrijfsgeneeskunde.

Naast het louter juridisch-administratief beheer probeert de dienst ook nieuwe vaardigheden te ontwikkelen om tot een modern humanresourcesmanagement te komen (begeleiding van de diensten, beheer van de competenties...).

In het algemeen zou de dienst de kwaliteit van het geleverde werk willen verbeteren om tegemoet te komen aan de eisen van de overheid en het personeel en de gemeentesecretaris en de diensthoofden bijstaan bij het personeelsbeheer.

De moderniseringswerkzaamheden die met het oog op de verhuizing zijn aangevat, moeten worden voortgezet.

De coronacrisis heeft ook de wereld van de werknemers veranderd. Wij moeten ons voortdurend vernieuwen om nieuwe profielen aan te trekken, vaardigheden op peil te houden en concurrerend te blijven op de arbeidsmarkt.

Dit betekent dat nieuwe aanwervingsmethoden moeten worden ingevoerd (sociale media, samenwerking met andere partners zoals Selor, ontwikkeling van schriftelijke tests, enz.).

Tegelijkertijd zal worden nagedacht over een herziening van de toegangsvoorwaarden tot de functies en een herziening van de examenprogramma's.

Ook interne mobiliteit blijft een bevoorrechte mogelijkheid. Op die manier zouden we ook kunnen tegemoetkomen aan een nieuwe generatie die verandering wil.

Er moet worden gezorgd voor ontwikkeling op het niveau van individuele vaardigheden en loopbaanplannen.

De dienst HRM zal de uitvoeringsbesluiten van het sociaal handvest met betrekking tot opleiding, de bezoldigingsregeling, de evaluaties, de niveaus, de rangen en de graden, de aanwerving, de bevordering en de interne mobiliteit blijven toepassen en bijgevolg het statuut aanpassen.

Voor elke bestaande functie zal een functiebeschrijving worden opgesteld waarin de opdrachten, de hoofdtaken en de transversale taken worden omschreven alsook de voor de functie vereiste vaardigheden.

De personeelsformatie zal moeten worden herzien, met name om in nieuwe behoeften te voorzien, maar ook om pensioneringen te plannen.

Het arbeidsreglement zal ook moeten worden aangepast ten gevolge van de invoering of wijziging van bepaalde wetgeving (met name telewerk, IT-charter, overuren, enz.).

In samenwerking met de dienst Gelijkheid Vrouwen–Mannen zal er ook een diversiteitsplan uitgewerkt worden om de diversiteit te bevorderen en de gelijke kansen en de gelijke behandeling van alle werknemers te garanderen. De bestaande acties worden overgenomen en er worden nieuwe doelstellingen vastgelegd.

Om aan al deze verplichtingen te kunnen voldoen en het personeelsbeheer te moderniseren, moet de dienst HRM zelf worden versterkt door nieuw personeel aan te werven.

Algemeen bestuur en Geschillen

Als draaischrijf van het bestuur heeft **het gemeentesecretariaat** een gevarieerd takenpakket. De meeste van zijn taken zijn gericht op de goede organisatie van onze instelling. Het beheert hoofdzakelijk de vergaderingen (gemeenteraad en college van burgemeester en schepenen) en de vertegenwoordiging van de gemeente in de vzw's, enz., de post (inkomend en uitgaand), het bodepersoneel, bepaalde verzekeringen, enz. De dienst is in de ruime zin ook verantwoordelijk voor het secretariaat van mevrouw de gemeentesecretaris.

Op het vlak van geschillen houdt **de juridische dienst** zich bezig met de geschillen die ontstaan hetzij tussen de gemeente en derden (gemeentebelastingen, gemeentelijke administratieve sancties en andere), hetzij tussen de overheid en personeelsleden. De dienst geeft ook allerlei juridisch advies aan de gemeentediensten.

De dematerialisatie waarmee enkele jaren geleden werd gestart wordt voortgezet.

Bovendien zal de dienst aanzienlijk meer taken toegewezen krijgen door de vele recente wetswijzigingen met betrekking tot het beheer van de gemeentebedrijven, de vzw's en de intercommunales en met betrekking tot de transparantie van de bezoldigingen van de mandatarissen.

De komende jaren zullen wij natuurlijk ook het dagelijkse beheer van de dossiers voortzetten. Hierbij zullen wij toezien op een efficiënte samenwerking met de verschillende gemeentediensten zodat die synergie hen helpt om de vastgelegde doelstellingen te behalen.

De dienst zal ook de dossiers in verband met de administratieve sancties en de klachten in verband met belastingen blijven beheren en zijn adviserende en ondersteunende rol ten opzichte van de andere diensten blijven vervullen.

Op het vlak van democratische transparantie zal Etterbeek inspanningen blijven leveren om leider te blijven op het vlak van transparantie door zijn transparantiebibliotheek op de website te blijven aanvullen. Na de gemeenteraadszittingen zullen er vergaderingen tussen verkozenen en inwoners (de wijkraden zullen systematisch uitgenodigd worden) gepland worden zodat zij van gedachten kunnen wisselen over de actualiteit in de gemeente.

Het gemeentesecretariaat zal ervoor zorgen dat de gemeenteraad wordt uitgezonden via het internet zodra de technische middelen en het personeel daarvoor beschikbaar zijn.

Openbare netheid

a) Filosofie

Het beleid op het vlak van openbare netheid wordt opnieuw beschouwd als een prioriteit voor de legislatuur. De nodige budgetten en personeelsleden worden toegekend om de doelstellingen te kunnen blijven nastreven en steeds innoverendere projecten uit te werken.

Openbare netheid is van nature een transversale bevoegdheid. De acties die uitgevoerd worden in het kader van het Netheidsplan blijven dus meerledige acties die bestaan uit een preventief luik (informatie, bewustmaking, mobilisering van de actoren en de burgers), een reactief luik (versterking van de diensten voor de schoonmaak van de openbare weg en voor de ophaling van afval) en een repressief luik (verbetering van de voorzieningen voor vaststellingen en sancties). De dienst Netheid blijft voorzien in de behoeften van de burgers door oplossingen te bieden die een aanvulling zijn op de maatregelen van het agentschap Net Brussel.

Aangezien netheid een zaak is die iedereen aanbelangt, zal tijdens de legislatuur de nadruk gelegd worden op communicatie: bewustmakingsacties, customizing van materiaal, zichtbaarheid van de acties, informatieboorden, gerichte boodschappen in de openbare ruimte, rapportering van de resultaten via de gemeentelijke informatiekkanalen enz. Er zal een communicatieplan opgesteld worden voor de volledige legislatuur en er zullen nieuwe boodschappen en afbeeldingen ontworpen worden.

b) Prioritaire acties

1. Op het vlak van preventieve maatregelen

- Er zal een "Netheidscode" worden opgesteld ter ondersteuning van een eenduidige visuele communicatie op basis van pictogrammen die iedereen aanspreken, ongeacht de taal, en die in de openbare ruimte zullen worden aangebracht door middel van tijdelijke borden op problematische plaatsen, maar ook in de vorm van folders en ander materiaal, voor zover de begroting dat toelaat.
- Het Netheidspunt (Graystraat 7) blijft de plaats waar burgers terecht kunnen voor informatie en klachten. In de vooravond is er een spreekuur. Het Netheidspunt is ook bereikbaar via een groen nummer en een speciaal e-mailadres.
- De "bemiddelaar(sters) eco-burgerschap" zullen het nabijheidswerk in de straten voortzetten. Dat werk is gebaseerd op observatie, contact, informatie en bewustmaking. Zij hebben hiervoor elektrische fietsen ter beschikking.
- De bewustmakingscampagnes, pedagogische activiteiten en informatietools worden bestendig en uitgebreid. In het Welcome Pack voor nieuwe inwoners zal nog steeds de belangrijkste informatie in verband met netheid bevatten.
- Voor specifieke doelgroepen kunnen ook participatieve acties of projecten georganiseerd worden om te reageren op bepaalde vormen van overlastgedrag, te beginnen bij de organisatie van de "Cleanupday" of de "Participatieve straatschoonmaakactie".
- Er kunnen maatregelen worden genomen om stadsmeubilair en boomvoeten minder aantrekkelijk te maken voor slukstorters (naast de ondergrondse aanleg van glas- en kledingcontainers): waarschuwingen op en rond het stadsmeubilair die wijzen op de risico's op een boete, verfraaiing (al dan niet met de inspraak van de burgers) van het stadsmeubilair (elektrische oplaadpunten,

glascontainers, kledingcontainers), vergroening en adoptie van boomvoeten waarrond eventueel beschermende hekken worden geplaatst om het achterlaten van afval te ontmoedigen.

- We zullen het netwerk van “Ambassadeurs/ambassadrices van de netheid” blijven begeleiden en steunen.
- De Netheidsdag zal elk jaar georganiseerd worden.
- De samenwerking met derden (politie, gemeenschapswachten, verenigingen, scholen, sociale huisvestingsmaatschappijen, syndici van gebouwen) wordt voortgezet om boodschappen te verspreiden die mensen ertoe aanzetten om de openbare ruimte te respecteren.
- Acties om de voorbeeldigheid van het gemeentepersoneel (netheid op straat en afval sorteren) te steunen worden voortgezet.
- Het platform Flucity zal meer worden gebruikt om te peilen naar de verwachtingen van de burgers en om hen mogelijke oplossingen aan te reiken.
- Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan het beleid van het college op het vlak van “zero afval”.
- Tot slot zullen er preventieve acties worden gevoerd om “zero afval” te promoten op straat om op die manier de strijd aan te binden met het netheidsprobleem.

2. Op het vlak van reactieve maatregelen (schoonmaak en ophaling)

- Verwijdering van graffiti van gevels (met toestemming van de eigenaar) en verwijdering van tags van straatmeubilair, met de organisatie van nieuwe gerichte acties op zwaar getroffen plaatsen en/of wegen, dankzij de voortaan autonome dienst die bestaat uit twee voltijdse medewerkers: één in een bestelwagen uitgerust met een zandstraalmachine en de andere op een bakfiets.
- Herinvoering van straatvegers die de straten te voet doorkruisen met een kar op het volledige grondgebied.
- Er zullen oplossingen onderzocht worden om de aanwezigheid van vuilniszakken op de openbare weg te verminderen, in het bijzonder via de installatie van ondergrondse containers die bedoeld zijn voor huishoudelijk afval. Er wordt een eerste proefproject uitgevoerd in de gebouwen van Log'Iris in de Generaal Henrystraat en er zullen ook andere potentiële locaties worden onderzocht.
- De integratie van composteerplaatsen in elke wijk.
- Het mobiele containerpark wordt behouden, afwisselend op drie plaatsen en dat twaalf keer per jaar.
- De gemeente zal nog steeds grof huisvuil ophalen aan huis bij een specifieke doelgroep (65-plussers, personen met een handicap). Binnen een zekere limiet is die ophaling aan huis gratis (1 m³, twee keer per jaar).
- Er zal een plan uitgewerkt worden om de openbare vuilnisbakken geleidelijk aan te herstellen en/of te vervangen door modellen die beter afgestemd zijn op klein afval en waarin asbakken geïntegreerd zijn.
- In functie van de herinrichtingsprojecten zullen de glas- en kledingcontainers ondergronds aangelegd worden (samenwerking met Net Brussel en Spullenhulp).
- De inzameling van gebruikte frituurolie via de containers op de openbare weg wordt voortgezet.
- Het aantal inzamelpunten voor elektronisch en elektrisch afval, doppen (kurk of plastic) en Britafilters wordt behouden.
- Voor evenementen een wijkfeesten zal er materiële steun geboden worden (feest van de Participatieve Tuinen, Ducasse, enz.).

- Behoud van de inzameling aan huis of recuperatie van voorwerpen in goede staat in de mobiele containerparken om de strijd tegen sluikestorten voort te zetten.

3. Op het vlak van repressieve maatregelen

- De afdeling Repressie zal geleidelijk aan versterkt worden met extra medewerkers, onder voorbehoud van beschikbare budgetten.

Het team zal zich blijven inzetten om het algemeen politiereglement en het belastingreglement op de schoonmaak van het openbaar domein toe te passen. Het soort feiten die bestraft worden kan uitgebreid worden en de verschillende actiemiddelen op het terrein kunnen verbeterd worden om steeds beter in te spelen op de uitdagingen in verband met netheid via:

- ✓ Patrouilles en verdoken acties (overdag, 's avonds en 's nachts) om daders van onburgerlijk gedrag op heterdaad te laten betrappen door agenten die niet in uniform zijn en die zich te voet, met de wagen of met de elektrische fiets verplaatsen.
- ✓ Onderzoeken om sluikestorters te identificeren.
- ✓ Vuilniszakken die niet correct werden buitengezet of niet-conform zijn doorzoeken.
- Elke maand zullen er systematisch acties georganiseerd worden in samenwerking met Net Brussel. Indien nodig kan de gemeente goedkeuring geven voor de aanstelling van stewards van Net Brussel om vaststellingen te doen op basis van het algemeen politiereglement.
- De samenwerking met de politie wordt voortgezet en versterkt: versterking invoeren als overtreders weigeren om hun identiteit bekend te maken, gezamenlijke gerichte acties, gebruik van camerabeelden en gebruikmaken van de mobiele camera, enz.
- Meerdere keren per jaar zal de gemeente aan de politie vragen om in samenwerking met Net Brussel filterblokkades te organiseren om illegaal afvaltransport te onderscheppen, dat vaak aanleiding geeft tot sluikestorten.
- Handelszaken en bedrijven die bekendstaan als problematisch blijven informeren en controleren in samenwerking met de dienst Middenstand (verplichting om te sorteren en een contract te hebben met een erkende afvalophaler, onderhoud van de voorgevel en verplichting om vuilnisbakken/asbakken te plaatsen voor handelszaken die voeding om mee te nemen verkopen).

4. Op het vlak van interne en transversale communicatie

- De ambtenaren op het terrein (bemiddelaars eco-burgerschap en gemeenschapswachten) zullen problemen in verband met netheid nog steeds kunnen melden via Fix My Street of via nieuwe aanvullende tools.
- Het Netheidspunt blijft klachten en signaleringen behandelen en doorsturen via het gewestelijke programma AlloProNet en/of via specifieke contacten naargelang de betrokken partners (dienst Wegenis, afdeling Repressie, gewestelijk agentschap, enz.).
- De dienst Netheid zal walkietalkies blijven gebruiken voor een deel van zijn interne dagelijkse communicatie (wegen, repressie, preventie).
- De dienst Netheid zal ervoor zorgen dat dossiers en gegevens beter uitgewisseld worden om de coördinatie van de verschillende luiken te optimaliseren (schoonmaakkalenders, resultaten van repressieve tussenkomsten, enz.).

5. Op het vlak van coördinatie, evaluatie en voortdurende verbetering

- Er zal een communicatieplan opgesteld worden voor de volledige legislatuur om de capaciteit om het grote publiek te sensibiliseren te vergroten. De nadruk zal gelegd worden op de zichtbaarheid van het stadsmateriaal en de gedragingen die van de burgers verwacht worden.
- Het Netheidsplan zal regelmatig geëvalueerd worden. Daartoe worden transversale vergaderingen georganiseerd met de verantwoordelijken van de verschillende luiken en betrokken actoren.
- De problemen en knelpunten van de openbare netheid zullen besproken worden aan de hand van de veiligheids- en preventievragen tijdens de maandelijkse barometerbijeenkomsten die worden voorgezeten door de burgemeester. Het gaat over een geïntegreerde aanpak in samenwerking met de dienst Preventie en de politie.
- Er zullen per wijk om beurten wijkvergaderingen worden georganiseerd met de partners op het terrein (nabijheidspolitie, gemeenschapswachten, bemiddelaars eco-burgerschap, straatvegers) om standpunten en oplossingen uit te wisselen.
- De metingen van de objectieve netheidsindicatoren, die in 2015 van start zijn gegaan, worden op zoveel mogelijk plaatsen voortgezet en de locaties zullen worden aangepast om beter in te spelen op de behoeften aan representativiteit van de analysetool.
- Etterbeek blijft lid van de Association des Villes pour la Propreté Urbaine (AVPU) (sinds 2014) zodat steden en gemeenten ervaringen kunnen uitwisselen.
- Regelmatig zullen er transversale acties op touw worden gezet (preventie, reactie en repressie) op bepaalde sites: strijd tegen klein afval in de omgeving van scholen tijdens de middagpauze, strijd tegen hondenpoep in bepaalde straten, het probleem van vuilniszakken die niet correct worden buitengezet op problematische wegen oplossen (trashoperatie).
- De haalbaarheid onderzoeken van de invoering van selectieve sortering van voedselafval (bij het gemeentebestuur en het OCMW).

Kinderopvang

Starten en voltooien van de bouw van een nieuwe crèche op de site van het gemeentehuis.

Met een totale capaciteit van 56 plaatsen zal deze crèche onderdak bieden aan de 49 kinderen die momenteel naar de crèche Sainte-Geneviève gaan.

De kinderen en het personeel verlaten een oud gebouw dat niet geschikt is voor kinderopvang en nemen hun intrek in een gloednieuw gebouw waarvan de architectuur is ontworpen volgens het pedagogisch project (bruikbaarheid, open ruimten, voorzieningen voor kinderen met speciale behoeften, enz.).

In Etterbeek zullen dus zeven nieuwe gesubsidieerde plaatsen worden gecreëerd. Ons aanbod aan kinderopvangplaatsen is het grootste in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Bovendien zal de dienst de lopende projecten in de crèches van Meurice en Aimé Dupont voortzetten (aanzienlijke gemeentelijke inspanningen op het gebied van onder meer de aanwerving van personeel, hun welzijn en opleiding, het welzijn van de kinderen, de pedagogische projecten en het project "De natuur voor mijn crèche").

Jeugd

1) De door de dienst opgezette projecten voortzetten

- De kindergemeenteraad, het gemeentelijk taalplan met deelname van de middelbare scholen van Etterbeek, en de cohesiedag, die de secundaire scholen de gelegenheid biedt om deel te nemen aan een originele activiteit ter verbetering van de samenhang tussen de klassen.
- De terugkerende evenementen die de dienst organiseert verbeteren:
  - Place aux enfants
  - Het Mag
  - De scoutsbijeenkomst
- De projectoproep voor initiatieven van verenigingen ten behoeve van de jeugd voortzetten
- Het project voor de **pedagogische koffer** voor de scholen voortzetten
- Het project "**Atout Projet**" blijven subsidiëren voor de detachering van 2 voltijdse animatoren en ook de jeugdbewegingen blijven subsidiëren
- Voortzetting van de logistieke ondersteuning van het **jeugdhuis "La Clef"**
- Tijdens alle schoolvakanties zelf de creatieve en ontwikkelings**stages** voor kinderen blijven organiseren, met inachtneming van de regels van ONE om de kwaliteit van de stages te garanderen.
- Wij willen ons **aanbod van ludieke activiteiten** blijven vernieuwen, maar de deelnemers ook bewustmaken van de uitdagingen op het vlak van milieu.

2) Bestaande projecten bestendigen

- De opleiding rond **welsprekendheid** voortzetten voor jonge studenten van 17 tot 25 jaar om hen kennis te laten maken met de kunst van de welsprekendheid
- **Boekenbonnen** blijven aanbieden voor jongeren
- **Themadagen** organiseren voor **jongeren**, maar ook voor **gezinnen** uit Etterbeek
- De **ronde tafel voor de jeugd** bestendigen, een platform om de synergieën tussen de gemeente, de jeugdsector en de Etterbeekse jongeren te versterken.
- Een **raad** oprichten waarin de Etterbeekse jeugd wordt vertegenwoordigd
- Het **digitaal pakket** blijven aanbieden aan verenigingen, jeugdbewegingen, jongeren uit Etterbeek.
- Het systeem van **studieruimten** voor de studenten van Etterbeek bestendigen.
- De **Samenlevingsdienst** bestendigen en versterken die de gemeente aanbiedt aan alle jongeren in Etterbeek.
- De **projecten en infrastructuren** voor jongeren op de site van de Sint-Michielswarande bestendigen in samenwerking met de diensten Preventie en Openbare Werken
- Activiteiten organiseren voor mensen van 18 tot 30 jaar, een leeftijdscategorie waarvoor er vraag is
- De betrokkenheid van jongeren in het kader van het **vrijwilligersprogramma** versterken, in het bijzonder door initiatieven via de Samenlevingsdienst aan te moedigen
- Burgerinitiatieven van jeugdverenigingen **steunen** die mensen bewustmaken van de uitdagingen op milieu-, sociaal en maatschappelijk vlak in samenwerking met de dienst Burgerparticipatie
- Verenigingen die zich op het grondgebied van Etterbeek inzetten voor de jeugd **ondersteunen** op logistiek en financieel vlak, in het bijzonder via **projectoproepen**
- Organisatie van **ronde tafels voor de jeugd** om ontmoetingen en uitwisselingen tussen jongeren, verenigingen, politici en beroepsbeoefenaars mogelijk te maken
- Jongeren **kennis laten maken** beroepen uit de **preventie- en veiligheidssector**
- Jongeren **onderdempelen** in beroepen uit de **preventie- en veiligheidssector**
- Organisatie van "**la p'tite libraire**" om lezen bij jongeren te bevorderen.
- De samenwerking met Fedasil voortzetten

3) *Toekomstige activiteiten*

- **Activiteiten organiseren voor een kansarm publiek**, in het bijzonder in samenwerking met de dienst Maatschappelijk Welzijn, de dienst Preventie en het OCMW.
- Jongeren in samenwerking met de dienst Preventie workshops aanbieden over **informatie en desinformatie** (in het digitale tijdperk).
- Voortzetting van het initiatief “ontdekking van beroepen” in verschillende disciplines.
- Organisatie van een **studiebeurs** voor jongeren. Het doel is om hen te informeren en hen de gelegenheid te geven om beroepsbeoefenaars te ontmoeten.
- **Ludieke en sportieve** activiteiten organiseren met beroepsmensen uit de preventie- en veiligheidssector.
- Een activiteit organiseren om **jonge talenten uit Etterbeek** in de kijker te zetten.
- Activiteiten of workshops organiseren om **het burgerschap en de burgerzin** van jongeren te benadrukken.
- De organisatie van activiteiten voor de leeftijdsgroep 18-30 jaar.
  - Programma voor vrijwilligerswerk en intergenerationele initiatieven.
  - Burgerinitiatieven van jeugdverenigingen steunen die mensen bewustmaken van de uitdagingen op milieu-, sociaal en maatschappelijk vlak in samenwerking met de dienst Burgerparticipatie.
- Organisatie van activiteiten voor de leerlingen van het secundair onderwijs om wederzijdse hulp en zelfontplooiing aan te moedigen.
- Organisatie van conversatietafels voor jongvolwassenen in samenwerking met de dienst Nederlandstalige Aangelegenheden, in het verlengde van het Talenplan, alsook taalworkshops.
- De organisatie van een beroepenparcours waarop jongeren kunnen kennismaken met een aantal beroepen en een initiatie krijgen van lokale handelaars en ambachtsslui. In samenwerking met het jeugdhuis.

Filosofie

De dienst Communicatie heeft de opdracht om het publiek te informeren met behulp van alle communicatiemiddelen waarover hij beschikt. Daartoe ziet hij toe op en coördineert hij alle vormen van gemeentelijke, institutionele of politieke communicatie die is bedoeld voor de inwoners, maar ook voor de pers, waarbij de dienst erop toeziet dat de authenticiteit en de samenhang gewaarborgd zijn. Zijn opdrachten zijn voornamelijk gericht op de maandelijkse productie en verspreiding van het gemeenteblad “Leven te Etterbeek”, het dagelijkse beheer en de aanvulling van de website, het intranet en de Facebookpagina van de gemeente, de contacten met de pers, de verspreiding van informatie voor de bevolking via alle beschikbare kanalen, de aanplakking in de gemeentebouwen of op andere openbare plaatsen in Etterbeek en de organisatie van infovergaderingen voor de inwoners. Deze dienst is ook verantwoordelijk voor het toezicht op elke vorm van gemeentelijke communicatie naar het publiek toe.

Prioritaire acties

- De dienst publiceert elk jaar (druk en verdeling) 11 nummers van het gemeenteblad “Leven te Etterbeek”, dat in alle brievenbussen van de gemeente wordt verspreid.
- In het kader van deze publicatie is in 2022 een groot project gestart voor de transformatie van het gemeenteblad. Dat project zou voor het eind van het jaar moeten zijn afgerond. De informatieve, institutionele en politieke inhoud zullen duidelijker van elkaar worden gescheiden en geïdentificeerd. Het blad zal ook meer pagina's tellen en een diverse inhoud krijgen.
- Een nieuwe gemeentelijke website (voornamelijk gericht op de administratieve stappen die elke burger bij het gemeentebestuur kan ondernemen) is in 2021 online gegaan, tegelijk met de verhuizing van het gemeentebestuur naar het nieuwe gemeentehuis op het Jachthof. De website is nog niet voltooid. Om de prestaties en de functionaliteit van de site te verbeteren en om een deel van de inhoud te reorganiseren zodat de gebruikers gemakkelijker kunnen navigeren en toegang krijgen tot de informatie die zij zoeken, zal de dienst Communicatie een aantal wijzigingen en aanpassingen aanbrengen aan de website om deze nog praktischer en vollediger te maken, maar ook om tegemoet te komen aan de vragen die in dit verband door het college en de gemeentediensten werden geformuleerd.
- Ook het interactieve deel van de website zal worden ontwikkeld en beter worden afgewerkt om bijvoorbeeld het online maken van afspraken voor burgers te vergemakkelijken en hen verder aan te moedigen rechtstreeks betrokken te raken bij en deel te nemen aan de democratische werking van de gemeente.
- Ook op de nieuwe website zal de dienst Communicatie doorgaan met de ontwikkeling van de virtuele bibliotheek voor de transparantie die sinds de lancering van de website bestaat. Inwoners zullen er alle nuttige informatie kunnen vinden over bestuur en openbaar belang.
- De dienst Communicatie zal ervoor blijven zorgen dat de gemeente en haar diensten aanwezig zijn op sociale media om zoveel mogelijk inwoners op een efficiënte manier te bereiken.
- Onze gemeente verspreidt regelmatig terugkerende of eenmalige publicaties (brochures, folders, flyers, enz.). De dienst Communicatie is verantwoordelijk voor het schrijven en coördineren van deze publicaties en helpt de andere diensten bij de uitvoering van een communicatiecampagne waarvoor een beroep moet worden gedaan op externe dienstverleners. De dienst zal deze taken de komende drie jaar blijven uitvoeren.
- De ervaring van de voorbije jaren leert ook dat onvoorziene gebeurtenissen (zoals de gezondheids crisis of de opvang van Oekraïense vluchtelingen) onze actualiteit kunnen verstoren, rechtstreeks van invloed kunnen zijn op de gemeentelijke agenda en de inzet van

diensten en grote inspanningen op het gebied van communicatie kunnen vergen. De dienst Communicatie heeft hiermee rekening gehouden en zal klaar staan om al haar capaciteiten ten dienste van het college te stellen ingeval de actualiteit ons in de komende jaren met nieuwe soortgelijke situaties confronteert.

- Ook zullen we de bewegwijzering in de openbare ruimte moeten verbeteren om de elementen die in de routes zijn opgenomen zichtbaar te maken (culturele plaatsen, groene ruimten, enz.).

a) Filosofie

Veiligheid is een van de fundamentele rechten van de inwoners. Die veiligheid behoort tot de belangrijkste taken van een gemeente en van de burgemeester in zijn hoedanigheid van verantwoordelijke overheid voor de bestuurlijke politie. In dat kader zal het college ervoor zorgen dat de inspanningen die worden geleverd om iedereen te voorzien in een goede politie, in het bijzonder in termen van openbare veiligheid en rust, worden voortgezet en uitgebreid.

Voor die doelstelling is het absoluut noodzakelijk om een echte nabijheidspolitie te hebben die dicht bij de inwoners staat, in contact met hen staat en naar hen luistert. Daarnaast zijn er ook versterkte synergiën nodig tussen de politie, de dienst Preventie en de actoren op het terrein, of het nu gaat om de overheid of om verenigingen.

Tijdens de eerste drie jaar van deze legislatuur hadden de initiatieven van het college betrekking op de twee referentieonderzoeken die werden uitgevoerd bij de Etterbekenaren op het vlak van veiligheid. Het eerste onderzoek werd in 2016 uitgevoerd door de dienst Preventie in samenwerking met de UCL om het gebrek aan objectieve informatie over het onveiligheidsgevoel en de oorzaken ervan weg te werken. Het tweede onderzoek werd in 2018 gevoerd door de zone Montgomery en had betrekking op de veiligheid en de acties van de politiediensten (kijken of dit moet worden behouden). De Veiligheidsmonitor 2022 is een federale enquête waaraan de gemeente en de politiezone deelnemen. De resultaten van deze enquête zullen worden gebruikt om de werkzaamheden van het college voor de volgende drie jaren van de legislatuur te onderbouwen.

Die voorgaande onderzoeken hebben in het bijzonder aangetoond dat de meeste Etterbekenaren zich veilig voelen en hebben de volgende problematieken aan het licht gebracht: onburgerlijk gedrag (overlast, vandalisme, vuil), verkeersveiligheid (agressief rijden, snelheidsoverschrijding en hinderlijk parkeren) en schending van goederen (fietsdiefstallen en inbraken).

Behalve de prioriteiten die moeten worden vastgelegd door de politieke overheden van de politiezone Montgomery in het kader van een nieuw zonaal veiligheidsplan, wil het college de nabijheidsopdrachten van onze lokale politie uitbreiden om de gemeentelijke actie te versterken binnen een aantal domeinen zoals de strijd tegen onburgerlijk gedrag en de openbare netheid, de bevordering van een vlottere mobiliteit op het volledige grondgebied, de strijd tegen onbewoonbare of leegstaande woningen, hulp aan de zwakste personen, huiselijk geweld, de bevordering van de sociale cohesie en het samenleven, bemiddeling, preventie van geweld op school enzovoort.

De dienst Preventie zal bij elke gelegenheid de bevoorrechte partner zijn bij de acties die op touw worden gezet om het veiligheidsgevoel van de inwoners te versterken en om voorwaarden te scheppen voor een veilige, vredige en aangename omgeving in elke wijk van de gemeente. De ambassadeursrol van de gemeenschapswachten zal worden versterkt in het kader van de wettelijke opdrachten die hen toebedeeld worden. De middelen en de resultaten verduidelijken? Het veldwerk van de straathoekwerkers en de bemiddelaars zal worden voortgezet om de sociale cohesie en de band tussen de inwoners te versterken. Tot slot zal het Preventiehuis zicht blijven inzetten om de bevolking te informeren en bewust te maken.

b) Prioritaire acties

1. De opdrachten van de dienst Preventie bestendigen

- De sociale cohesie en de sociale banden versterken via het veldwerk van de straathoekwerkers, de gemeenschapswachten en de conflictbemiddelaars.
- Extra waakzaam zijn voor de meest behoeftigen via straathoekwerk, via de organisatie van sociale spreekuren en door op te treden als tussenpersoon bij de bevoegde diensten. In dat kader zullen de straathoekwerkers regelmatig contact hebben met de daklozen die in Etterbeek leven en zullen ze tijdens de winter hun actie “Thermos en balade” voortzetten.

De gemeenschapswachten en straathoekwerkers zullen nog steeds de opvang verzekeren in de verwarmde opvangruimte, zowel overdag als 's nachts, tijdens de winterperiode.

- Voortzetting van bewustmakingsacties inzake geweld tegen vrouwen door opleidingssessies inzake verbale verdediging en zelfverdediging aan te bieden aan de vrouwen van Etterbeek. De veiligheid van vrouwen in de openbare ruimte bevorderen door intimidatie te bestrijden door de aanwezigheid en het afschrikkend optreden van gemeenschapswachten. Via de straathoekwerkers zal de dienst optreden tegen genderstereotypen en gendergerelateerd geweld door bewustmakingssessies te organiseren.

De dienst zal ook toezien op de afronding van de werkzaamheden van de werkgroep Istanbul voor een transversaal plan ter bestrijding van geweld tegen vrouwen, in samenwerking met de betrokken actoren.

- De strijd aanbinden met schooluitval via de medewerking van de schoolbemiddelaars die de leerlingen individueel zullen opvolgen en via workshops om jongeren opnieuw te motiveren om naar school te gaan en door samen te werken met alle partners. Voor deze periode halverwege de legislatuur zal ook aandacht worden besteed aan de geweldsproblematiek door middel van een nieuw project op initiatief van de gemeente “Laten we jongeren bewust maken van geweld op school!” De komende drie jaar zal de nood aan huiswerkscholen in de gemeente worden onderzocht in samenwerking met de betrokken partners. Voor de dienst Preventie is de behoefteanalyse uitgevoerd in het eerste kwartaal van 2021. De belangrijkste bevindingen zijn (zie gedetailleerde evaluatie in de bijlage): 1) Gebrek aan huiswerkscholen voor leerlingen, met name in het secundair onderwijs, als gevolg van een gebrek aan middelen voor het inhuren van gekwalificeerd personeel; 2) Gebrek aan lokalen in de hele gemeente; 3) Moeilijkheid om met vrijwilligers te werken (hun aanwezigheid is niet gegarandeerd).

- Tijdens de schoolvakanties nog steeds kampen organiseren voor de Etterbeekse jongeren en gedurende het hele jaar sportieve en culturele activiteiten aanbieden. In dat kader zal de dienst Preventie, met de steun van de dienst Sport, werken aan de uitvoering van het project om een bokszaal te openen als nieuwe motor voor het veldwerk van de straathoekwerkers bij Etterbeekse jongeren + “Paviljoen Log'Iris” (einddatum: begin 2024).

- De betrokkenheid en de ontradende aanwezigheid van de gemeenschapswachten versterken om het veiligheidsgevoel van de inwoners te vergroten. In dat kader zullen de operaties “Lavendel”, “Zonnebloem”, “Boekentas”, “Laguna Green” en “Kerstroos” voortgezet worden. In 2019 wordt ook een nieuwe operatie op touw gezet, met name “Back to school”. In het kader van die operatie zullen repressieve en preventieve acties in verband met verkeersveiligheid georganiseerd worden in de omgeving van scholen.

- Medewerking aan het actieplan tegen fietsdiefstallen door Etterbeekse fietsers meer gelegenheden te bieden om hun fiets te laten graven. Bovendien wordt de premie voor de aankoop van een hangslot verlengd.

- De strijd aanbinden met onburgerlijk gedrag in samenwerking met het Netheidsplan aan de hand van animatieactiviteiten ter bevordering van het samenleven en respect voor de openbare ruimten: burgerthema's, solidaire thema's en milieuthema's.
- Voortzetting van de workshops over conflictbeheersing in het kader van het project “Graine de médiateurs”: het doel is de leerlingen bewust te maken van conflictbeheersing en technieken voor geweldloze communicatie.
- In samenwerking met Pro Velo zal de uitreiking van het fietsbrevet voortgezet worden en zullen we het initiatief nemen om een voetgangersbrevet te organiseren. De dienst Preventie zal overigens ook zelf bewustmakingsprojecten op touw zetten in verband met fietsen in de stad in het kader van preventie en verkeersveiligheid. In 2022 werden de projecten “fietsbrevet” en “verkeers- en behendigheidsparcours” terug opgestart voor de scholen.
- Het Preventiehuis blijven promoten voor wat zijn taken op het vlak van technisch-preventief advies betreft. Van juni 2021 tot mei 2022 zullen daartoe in totaal 11.000 brieven worden verspreid, naast de lancering van het project “preventietruck”. In dat kader zal de dienst de bewustmakingsacties rond criminogene fenomenen voortzetten: inbraak, diefstal met list, afpersing, strijd tegen verslavingen, cybercriminaliteit, pesten, enz.
- Organisatie van workshops over de preventie van verslavingen.
- Bewustmakingssessie over pesten op school, cyberpesten en de gevaren van sociale media blijven organiseren. Workshop voor leerlingen van het lager en het secundair onderwijs, vanaf het vijfde leerjaar.
- Scholen en ouders een bewustmakingssessie over burn-out bij ouders aanbieden
- Voortzetting van de samenwerking met de Raad van Europa in het kader van het programma “interculturele steden”, in het bijzonder met de dienst Burgerparticipatie.
- De invoering van de schoolstraten coördineren in samenwerking met de diensten Mobiliteit en Onderwijs.
- Meewerken aan de uitvoering van het toekomstige huis van de actieve mobiliteit in samenwerking met de diensten Mobiliteit, Jeugd en Onderwijs.

2. De nabijheidspolitie versterken

- Ervoor zorgen dat de volledige capaciteit van de personeelsbezetting bij de politie binnen de eerstelijnsdiensten behouden wordt: de wijkinspecteurs en het onthaal in de commissariaten.
- Het aantal politieagenten op de fiets in Etterbeek verhogen.
- De “lokale veiligheidspatrouilles” voortzetten door het huidige personeel te reorganiseren. Die patrouilles richten zich specifiek op de uitdagingen in verband met overlast en onburgerlijk gedrag.
- De patrouilles te paard voortzetten, dankzij een samenwerking met de federale politie.
- Ervoor zorgen dat de bevolking de dienst Slachtofferhulp beter leert kennen, in het bijzonder in het kader van huiselijk geweld, pesterijen, enz.
- Het operationele werk van het aanspreekpunt voor de ouders versterken om naar hen te luisteren en op een efficiëntere manier de strijd aan te binden met fenomenen zoals afpersing, pesterijen en handel in verdovende middelen in (de omgeving van) scholen

- Een aanspreekpunt voor verenigingen aanstellen om de dialoog tussen het politiekorps en de verenigingen te vergemakkelijken en te versterken in het kader van hun activiteiten. Dat voorstel past in het kader van de “Gastvrije gemeente”.
- Een opendeurdag blijven organiseren zodat de Etterbekenaren meer te weten kunnen komen over de taken en de diensten van de lokale politie. En opnieuw ontmoetingen organiseren tussen politieagenten en jonge Etterbekenaren.

3. Versterking van de opdrachten, de middelen en de synergieën van de politie

- De lokale integrale veiligheidscel bestendigen, die wordt voorgezeten door de burgemeester en de politie, de preventie en de gemeentediensten samenbrengt in het kader van een transversale aanpak van de strijd tegen radicalisme. In dat kader samenwerken met de federale diensten.
- De wijkinspecteurs blijven opleiden zodat ze tijdens hun huisbezoeken onbewoonbare woningen kunnen herkennen en een samenwerking met het Huisvestingsobservatorium opstarten
- De wijkinspecteurs de taak geven om de inwoners tijdens hun huisbezoeken te wijzen op de zwakke punten van hun woning met betrekking tot het risico op inbraken en een samenwerking met het Preventiehuis opstarten.
- De politiezone en de dienst Preventie blijven betrekken bij een actieplan in de strijd tegen fietsdiefstallen (bijna 500 per jaar). In dat kader innoverende wettelijke middelen invoeren waarmee dieven geïdentificeerd kunnen worden.
- Voortzetting van de objectieve inzet van bewakingscamera's op het grondgebied van de gemeente om beter de strijd aan te binden met overlast en onburgerlijk gedrag en de onderzoeksmiddelen te versterken.
- Meer preventieve en repressieve snelheidscamera's plaatsen in de gemeente om snelheidsovertredingen efficiënter te bestrijden. Ook de strijd tegen gevaarlijk parkeren opdrijven.
- De maandelijkse barometers van de politie/preventie en de dienst Netheid.

Huisvesting

Huisvesting is een van de grootste bekommernissen van Etterbeekse gezinnen. Veel mensen hebben het vandaag nog steeds moeilijk om een kwaliteitsvolle woning tegen een redelijke huurprijs te vinden. In samenwerking met de lokale huisvestingsactoren wil het college zijn inspanningen daarom voortzetten om het aanbod van sociale woningen te versterken en de drijvende kracht te zijn achter nieuwe projecten die het mogelijk maken om middelgrote woningen tegen een vaste prijs op de markt te brengen. Dat alles ligt in de lijn van de gewestelijke ordonnantie die de oprichting van onafhankelijke toekenningscomités plant. Hoewel het noodzakelijk is om actie te ondernemen met betrekking tot het openbare en private aanbod van betaalbare woningen, moet er ook gewerkt worden aan de algemene verbetering van de huisvesting in Etterbeek. In dat kader wil het college extra middelen vrijmaken in de strijd tegen onbewoonbare woningen en voor de naleving van de veiligheidsnormen. Het college wil een drijvende kracht zijn achter een versterkt beleid ter verbetering van de energieprestaties van zowel openbare als particuliere woningen in overeenstemming met de milieudoelstellingen van het Brusselse Gewest. Meer algemeen zal het huisvestingsbeleid erop gericht zijn om op het grondgebied van onze gemeente artikel 23 van de grondwet te verankeren, dat voor iedereen het recht op een fatsoenlijke woning garandeert. In samenwerking met het OCMW en de lokale huisvestingsactoren wil het college de sociale en individuele initiatieven versterken om hulp te bieden in de zoektocht naar een woning. Er zal bijzondere aandacht besteed worden aan daklozen in het kader van de gewestelijke dynamiek “Housing First”.

Verwezenlijkte projecten

- Behoud van de gemeentelijke premie voor de inrichting van een aparte toegang tot leegstaande woningen boven een handelszaak
- Voortzetting van de opdrachten van het Woonloket: gebruikers informeren over het aanbod van sociale woningen in Etterbeek, over de inschrijvingsvoorwaarden, enzovoort
- Voortzetting van de maandelijkse bijeenkomsten, onder leiding van het Woonloket, van de sociale huisvestingsactoren (Log'Iris, OCMW, SVK, Regie van Grondbeleid, gemeente) om de uitwisseling van informatie te versterken en samen oplossingen te zoeken voor sociale noodgevallen in termen van huisvesting
- Voortzetting van de samenwerking tussen de Mission locale pour l'Emploi en Log'Iris met de financiële steun van de gemeente in het kader van renovatie- en isolatieprojecten om sociale woningen sneller opnieuw te verhuren
- Bestendiging van de verwarmde opvangruimte voor overdag en 's nachts, centralisering op één locatie, in samenwerking met het OCMW en de dienst Preventie
- De strijd tegen onbewoonbare en leegstaande of niet-conforme woningen versterken (aankoop van een programma om de gegevens en de informatie van de wijkinspecteurs te kruisen zodat zij aandacht kunnen besteden aan aanwijzingen van onbewoonbaarheid van een woning tijdens hun huisbezoeken)
- Verlaging van de huurprijs voor heel wat huurders van de Regie van Grondbeleid die het moeilijk hebben door de gezondheidscrisis
- Opvordering van een hotel om daklozen onder te brengen tijdens de eerste golf. Voor een meerderheid van hen werd nadien in samenwerking met het OCMW een nieuwe woning gevonden.
- Verkoop van 37 middelgrote geconventioneerde woningen op de Jachthofsite
- Oprichting van een toekenningscomité bij de Regie van Grondbeleid

Lopende projecten

- Het aanbod van woningen die worden beheerd door het SVK in onze gemeente uitbreiden door de premie als bonus boven op de huurprijs te behouden
- Verdere besprekingen over de toekomst van het huidige gemeentehuis
- Verdere reorganisatie van de dienst Huisvestingsobservatorium
- Steun aan het beleid voor de renovatie van woningen die eigendom zijn van Log'Iris in het kader van de gewestelijke financieringsmiddelen en de eigen middelen van de huisvestingsmaatschappij met als doel om tegen 2021 135 woningen te renoveren
- Afwerking van 27 nieuwe sociale woningen in het kader van de bouw- en renovatieprojecten van het DWC
- Voortzetting van de projecten voor de verbetering van de energieprestaties van sociale woningen (vervanging van het buitenschrijnwerk en verouderde warmteproductiesystemen, isolatie van daken en plaatsing van fotovoltaïsche panelen)
- Uitvoering van een academische studie om de belangrijkste oorzaken in Etterbeek te identificeren en vooral om een mogelijk beleid uit te stippelen om op een efficiëntere manier de strijd aan te binden met de uittocht van de middenstand
- Binnen het SVK een project opstarten om vrouwen die het slachtoffers zijn van partnergeweld en/of geweld binnen het gezin elders onder te brengen en te begeleiden in samenwerking met het OCMW
- De strijd tegen onbewoonbare en leegstaande of niet-conforme woningen versterken (aankoop van een programma om de gegevens en de informatie van de wijkinspecteurs te kruisen zodat zij aandacht kunnen besteden aan aanwijzingen van onbewoonbaarheid van een

woning tijdens hun huisbezoeken) en opleiding voor wijkagenten om problemen met de bewoonbaarheid op te herkennen

- Nieuwe transitwoningen voorzien om snel een tijdelijke oplossing te zoeken in sociale noodsituaties
- Samenwerking met de sociale huisvestingsactoren in het kader van het programma Housing First om mensen die op straat leven snel en definitief een woning te bezorgen
- Uitvoering van een haalbaarheidsstudie uitvoeren om openbare woningen te bouwen zodat oudere mensen met een laag inkomen thuis kunnen blijven wonen en sociale en medische begeleiding krijgen

Projecten 2022-2024

- Een kadaster opstellen om de toegankelijkheid in openbare woningen te evalueren
- Steun aan nieuwe woonvormen (transitwoningen, groepswonen, intergenerationeel wonen)
- Evaluatie en versterking van de synergiën tussen de wijkinspecteurs en de gemeenschapswachten om leegstaande woningen te erkennen
- Evaluatie en versterking van het mechanisme voor de gemeentelijke aftrek van de onroerende voorheffing met als doel om gezinnen die hun eerste woning aankopen op een efficiëntere manier te steunen
- Ondertekening van een overeenkomst voor een samenwerking tussen de gemeente en de gewestelijke afdeling voor leegstaande woningen in het kader van de toepassing van de geldende reglementering
- Studie van de mogelijkheden om grote private woningprojecten een stedenbouwkundige last te laten betalen voor de bouw van sociale woningen of collectieve voorzieningen
- Aanwerving van een technisch adviseur op het vlak van energie om de expertise van het Huisvestingsobservatorium aan te vullen
- Versterking van de mogelijkheden om personen die het voorwerp uitmaken van een besluit om hun woning te evacueren doordat die onbewoonbaar is tijdelijk ergens anders onder te brengen versterken (transitwoningen, bruikleen, enz.)
- Versterking van de begeleiding van eigenaars van een onbewoonbare woning in het kader van een overeenkomst die gesloten moet worden met een partner zoals de vzw Habitat & Rénovation, maar ook informeren over het beheer van de woning door een SVK, over de bestaande premies, enz.
- Starten met onverwachte inspectiecampagnes
- Bewustmaking van het publiek over de taken van het Huisvestingsobservatorium
- Lancering van een proefproject voor een enkele inschrijving (Log'Iris, SVK, Regie van Grondbeleid) bij elk van de sociale huisvestingsactoren van Etterbeek.
- Het huisvestingsbeleid integreren in een globale denkoefening, die extern onderzocht wordt, in verband met de ontwikkeling van de demografie in de gemeente en de behoeften in termen van infrastructuur en functies van de stad.
- De haalbaarheid onderzoeken om fenomenen zoals COLIVING te regulariseren.
- Verder gaan met het programma voor de energierenovatie van de gebouwen van de Regie van Grondbeleid

Burgerparticipatie

a) Filosofie

De voorbije twee jaar zijn voor ons allemaal bijzonder geweest. Het is moeilijker geweest om elkaar te ontmoeten en dus om de verschillende meningen van de burgers te horen. Het enthousiasme van de burgers voor de acties die in het kader van de dienst Participatie konden worden voortgezet toont echter aan dat de burgerparticipatie in die zin moet worden voortgezet. Deze algemene context moedigt het gemeentebestuur van Etterbeek aan om zijn inspanningen op het gebied van burgerparticipatie op te voeren.

De algemene filosofie van het participatiebeleid van de gemeente is om iedereen nauwer te betrekken bij gemeentelijke aangelegenheden door de burgers meer mogelijkheden te geven om te overleggen en deel te nemen aan de besluitvorming, in naleving van de gemeentelijke wetgeving. Het voorzien van voldoende afwisselende (zodat er verschillende mogelijkheden zijn voor de intensiteit van het engagement) en geloofwaardige (zodat er rekening gehouden kan worden met het participatieve proces) middelen is een voorwaarde voor de bijdrage van de burgers aan openbare aangelegenheden.

Het doel is om volgend jaar meer mogelijkheden te bieden op de burgers te raadplegen, zowel virtueel als in real life en om de doelstellingen uit de politieke oriëntatienota te realiseren.

1. Activiteiten uitgevoerd of lopende in 2022:

- De diagnosewandelingen zijn opnieuw gestart in verschillende wijken in de gemeente. We organiseren er 6 tot 8 per jaar in verschillende wijken. Ze worden afgewisseld met de participatiebus.
- De participatiebus rijdt 6 tot 8 keer per jaar naar verschillende wijken om burgers te ontmoeten.
- Er werden ook verschillende openbare vergaderingen georganiseerd en dat zal ook in de toekomst zo blijven.
- De oprichting van een gemengde commissie om te debatteren over de koloniale tekens in de openbare ruimte die werd goedgekeurd door de gemeenteraad. De werkzaamheden van dat comité zijn begin 2022 van start gegaan en worden het hele jaar voortgezet. Er zijn 5 tot 6 plenaire zittingen per jaar. De datums van de eerste drie vergaderingen:
- Deelname van Etterbeek aan de Europese Week van de Lokale Democratie en ontwerp van een flyer.
- Deelname aan de dag van de preventieberoepen.
- Regelmatige opvolging van de deelnemers van de moestuinen in het Happark en het toekomstige Delhaizepark.
- Verschillende activiteiten binnen de gemeenschap in Etterbeek

2. Activiteiten die werden afgelast naar aanleiding van Covid-19

De activiteiten moesten aan het begin van het jaar om gezondheidsredenen worden uitgesteld. In dit stadium van het jaar konden de activiteiten worden hervat.

3. Toekomstige projecten

- Afsluiting van de gemengde participatieve commissie met en eindverslag dat aan het college van burgemeester en schepenen zal worden voorgelegd.
- Verdere organisatie van verschillende activiteiten binnen de gemeenschap in Etterbeek.
- Herwaardering van de adviesraden aan de hand van een evaluatieprocedure.
- De diagnosewandelingen blijven organiseren en ook de participatiebus naar verschillende wijken laten komen.
- Het burgerplatform Fluicity een nieuwe dynamiek geven.
- Versterkte deelname van Etterbeek aan de Europese Week van de Lokale Democratie, in samenwerking met de dienst Europese Aangelegenheden.
- Organisatie van het Participatiehuis.
- Deelname van Etterbeek aan het programma “interculturele steden”, in samenwerking met de dienst Preventie.
- De dienst Burgerparticipatie zal met de betrokken diensten samenwerken om de burgers via de hier beschreven participatie-instrumenten te betrekken bij de reflectie over en de uitvoering van het klimaatplan.

Academies

De academies zijn culturele, artistieke, educatieve en sociale plaatsen voor jongeren en minder jongeren. Bronnen van gemengdheid in de stad waar muziek, dans, woordkunsten, schilderkunst en beeldhouwkunst worden beoefend. In die context zullen wij de twee gemeentelijke academies blijven steunen en zullen de talenten die ernaartoe gaan gevaloriseerd en beloond worden. Er zal bijzondere aandacht besteed worden aan de ontwikkeling van de leerkrachten en hun leerlingen evenals aan hun werkomgeving en aan de kwaliteit van het materiaal dat hen ter beschikking wordt gesteld. De bedoeling van dat alles is dat zij in optimale omstandigheden hun kunst kunnen beoefenen. Het college zal ervoor zorgen dat de toegang tot die instellingen een permanente bezorgdheid blijft.

Coördinatie van de grote projecten en van het Duurzaam Wijkcontract

a) Filosofie

Net zoals tijdens de vorige legislatuur zal het college grote projecten blijven realiseren op niveau van onze gemeente of op niveau van de wijken in onze gemeente; Er zullen andere grootschalige projecten opgestart worden tijdens de komende zes jaar. Gezien de omvang van die projecten en de vele actoren die noodzakelijk zijn om die projecten uit te voeren, zullen er meerdere leden van het college bij betrokken zijn.

De inspraakprocessen die vooraf zullen gaan en een rol zullen spelen bij de keuzes van de gemeente, in het bijzonder de diensten Stedenbouw, Openbare Werken en Mobiliteit, zullen bijdragen aan de uitvoering van de projecten, onverminderd de tussenkomst van de betrokken diensten voor het beheer van die nieuwe infrastructuren en installaties.

Wegens het transversale karakter van die grote projecten wordt de coördinatie ervan toevertrouwd aan de burgemeester. Hij zal er in dat kader op toezien dat de bevoegde diensten overleggen en betrokken worden.

Aangezien het Duurzaam Wijkcontract (DWC) Jacht-Gray zich in de eindfase bevindt, zal de bevoegdheid DWC de komende drie jaar niet meer in de vereiste vorm bestaan en zullen de ermee verbonden projecten worden verdeeld volgens de natuurlijke bevoegdheden van de leden van het college van burgemeester en schepenen: groene ruimten, verenigingen, huisvesting, culturele projecten en burgerprojecten, crècheprojecten, jeugdprojecten, OCMW-projecten, valorisatie van de site met een sociaal oogmerk via activiteiten met een Europese dimensie. Zowel ten aanzien van de grondbeginselen van dit eerste contract als van de noodzakelijke transversaliteiten die zal moeten worden uitgevoerd zal het college ervoor zorgen dat in dit verband de nodige studies en bedenkingen worden verricht, zodat een beslissing kan worden genomen.

b) Prioritaire acties

1. Verwezenlijkte projecten

- ✓ Happark en moestuinen
- ✓ Nieuwe spelothek
- Voltooiing van het Duurzaam Wijkcontract Jacht-Gray
- Afwerking van de heraanleg van de omgeving van de sociale woningen in de Generaal Henrystraat. In het kader van dat project wordt de weg volledig opnieuw aangelegd, wordt een speeltuin aangelegd, wordt er een lokaal ingericht voor jongeren en wordt er een stadsmoestuin aangelegd met het oog op de duurzame ontwikkeling (zachte mobiliteit, aanplantingen, waterbeheer, enz.).
- Heraanleg van de site "Driehoek Sorelo"
- Afbraak en herbouw van 6 woningen (Morgenland 7-9)
- Polyvalente zaal Intergeneraties

2. Lopende projecten

- Voorzetting en voltooiing van het Jachthofproject
- Heraanleg van het Forte dei Marmiplein (onderhandelingen lopen voor FdM)
- Afwerking Haphuis
- Afwerking tijdelijke opvangplaats + Espace Familles + polyvalente ruimten + 3 woningen op de verdiepingen in het Maison des Enfants
- Heraanleg van het Sint-Pietersplein

- Studies over de toekomst van de site van het voormalige gemeentehuis en het ING-gebouw op de Sint-Michielswarande
- Exploitatie van de Organjerie van een “sociodidactisch” model dat is gebaseerd op een samenwerking tussen de gemeente, het OCMW en de lokale werkwinkel MLE
- PMS (buiten DWC) + 2 woningen op zolder (DWC)
- Acties om de bevolking bewust te maken van het erfgoed
- Begeleiding van het project “stadsboulevard” op de Tervurenlaan

3. Toekomstige projecten

- Een studie opstarten om de mogelijkheid te onderzoeken om de tunnelingang van Demany uit te breiden
- Renovatieproject Tobysite (voortaan via BELIRIS)
- Oprichting van een burgerpanel voor grote inrichtingsprojecten op het grondgebied van Etterbeek en/of voor de inrichting van de Tervurenlaan

a) Filosofie

Na de geslaagde ingebruikneming van het nieuwe gemeentelijk administratief centrum en de invoering van een nieuw en innovatief systeem voor het onthaal van het publiek, met onder meer snelloketten en loketten op afspraak om de wachttijden voor de inwoners die het gemeentebestuur bezoeken te verkorten, zal het college het aanbod en de kwaliteit van de aan de bevolking aangeboden diensten versterken.

Eenzijds wil het college de e-governmentdiensten voor de burgers van Etterbeek versterken door middel van een moderne en geconnecteerde administratie die erop gericht is de administratieve procedures van de inwoners te vergemakkelijken, die elektronisch kunnen worden afgehandeld zonder dat zij zich naar het administratief centrum moeten begeven.

Het college wil anderzijds ook een menselijk bestuur in stand houden, dat dicht bij de inwoners staat en in staat is diensten aan te bieden die aan de situatie van de mensen zijn aangepast met het doel hen te helpen bij de uitvoering van hun administratieve procedures.

b) Prioritaire acties

1. Het onthaal van het publiek verbeteren

- Het publiek bij de desk aan de ingang van het gemeentehuis een versterkt en meertalig onthaalteam ter beschikking stellen om hen kwaliteitsvolle informatie te verstrekken en hen gemakkelijker toegang te verlenen tot de loketten die zij wensen te bezoeken via het bestaande ticketingsysteem;
- De uniformering en uitbreiding van de openingsuren van de loketten behouden: elke voormiddag (8 uur-12.45 uur) en namiddag (14 uur-15.45 uur), behalve op vrijdag en behoud van een avondopening op dinsdag (16 uur-18.45 uur), behalve in juli en augustus.
- Organisatie op elke eerste dinsdag van juli en augustus van een avondopening die uitsluitend bedoeld is voor het afhalen van paspoorten, identiteitskaarten, rijbewijzen en administratieve documenten. Doel van dit initiatief is om de administratieve procedures voor Etterbekenaren die willen reizen te vergemakkelijken.
- De nieuwe manier waarop het publiek wordt onthaald in het administratief centrum op de Jachthofsite blijven promoten bij onze inwoners.
  - Onthaal van het publiek zonder afspraak voor vragen die niet meer dan 5 minuten in beslag nemen (snelloketten) met opening van meer beschikbare loketten waarvan de capaciteit verdubbeld of verdriedubbeld zal worden in functie van de vraag.
  - Onthaal van het publiek "op afspraak", die ze telefonisch maken of via een online afsprakenmodule op de website van de gemeente, voor complexere vragen en verrichtingen die meer dan 5 minuten in beslag nemen. Het doel is om ervoor te zorgen dat het publiek sneller een afspraak kan maken. In dit verband wordt ernaar gestreefd de wachttijden voor afspraken bij de diensten Bevolking en Burgerlijke Stand terug te brengen van 10 werkdagen tot 5 werkdagen en die voor afspraken bij de dienst Vreemdelingen van 20 werkdagen tot 10 werkdagen.

- Verbetering van het gemeentelijke “callcenter” met het oog op de totstandbrenging van een kwalitatief hoogstaande telefonisch onthaal voor de burgers in het nieuwe gemeentehuis. Het aantal medewerkers die hiervoor worden ingezet zal worden uitgebreid, er zal meertaligheid worden ingevoerd en de wachttijden zullen worden verkort.
- Organisatie van een reeks thematische infosessies om orgaandonatie te bevorderen en informatie te verstrekken over de wilsverklaring inzake euthanasie.
- Burgers de mogelijkheid bieden hun paspoort of rijbewijs te laten bezorgen waar en wanneer het hun uitkomt, tegen betaling van een gemeentelijke retributie. Daartoe zal de gemeente een partnerschapsovereenkomst sluiten koerierdienst Dynasure, erkend door de FOD Binnenlandse zaken en Bpost.
- Het blijven uitdelen van een “welcome pack” aan elke nieuwe inwoner van Etterbeek (+/- 6.000 inwoners per jaar). De bedoeling is om informatie te geven over de activiteiten die georganiseerd worden door de verschillende diensten van de gemeente en om die activiteiten te promoten. De inhoud van het “welcome pack” is de volgende: een kleine onthaalbrochure met de belangrijkste informatie voor nieuwe inwoners, een plattegrond van de gemeente, algemene infobrochures van de MIVB en Net Brussel, een gemeentelijke brochure in verband met het fietsplan en het Netheidsplan en een identiteitskaartlezer om de online administratieve stappen te promoten.
- De haalbaarheid onderzoeken van het opzetten van een systeem voor het onthaal van nieuwe inwoners, met name door hun het nodige materiaal ter beschikking te stellen.

2. Het publiek van dienst zijn in een online en gedigitaliseerde wereld

- Valorisatie van de een openbare computerruimte (OCR) vlak bij het onthaal van het gemeentehuis zodat burgers daar verschillende verrichtingen kunnen doen die verband houden met de gemeente, zelfs buiten de openingsuren (adreswijziging, afdrukken van diverse attesten, enz.).
- Promotie en versterking van de mogelijkheden om gebruik te maken van het gemeentelijke e-loket om documenten aan te vragen (akten van de burgerlijke stand, uittreksels uit het bevolkingsregister, uittreksel uit het strafregister, enz.) en om bepaalde aanvragen in te dienen bij de gemeentediensten met de mogelijkheid om op een veilige manier documenten te versturen.
- Invoering van een systeem om burgers per sms te herinneren aan de afspraak die zij hebben gemaakt bij het gemeentebestuur.
- Samenwerking met My eBox (beveiligde digitale brievenbus die ontwikkeld werd door de federale overheid) om officiële documenten te bezorgen aan de burgers.
- Oprichting van een nieuwe dienst voor de uitreiking van activeringscodes voor digitale sleutels aan de loketten in zone A om Etterbekenaren die geen gebruik kunnen maken van een eID of itsme® toegang te geven tot de verschillende online overheidsdiensten.
- Publicatie van een didactische brochure met uitleg over alle onlinediensten die door ons gemeentebestuur worden aangeboden.
- Bereidheid om als proefgemeente deel te nemen aan het project “Live enrollment” in het kader van de bestrijding van identiteitsfraude. Dit project bestaat uit de gratis terbeschikkingstelling door de FOD Buitenlandse Zaken van apparatuur voor het nemen van foto's van burgers die rechtstreeks aan het loket een paspoort aanvragen. Zo kunnen de biometrische gegevens (foto's en vingerafdrukken) van één en dezelfde persoon tegelijkertijd worden geregistreerd. De burgers krijgen een complete dienstverlening zonder extra kosten en hun foto's zullen niet langer geweigerd worden omdat ze niet aan de eisen voldoen.

- Invoering van het instrument “GLPI” ter verbetering van de organisatie en het beheer van aanvragen per e-mail, via een speciaal platform. De opvolging van e-mails zal worden gekoppeld aan een ticketsysteem en een gecentraliseerde boordtabel, toegankelijk voor alle medewerkers. Het gebruik van tickets zal het mogelijk maken om de voortgang en de verwerkingstijd van elke aanvraag te registreren, prioriteiten toe te wijzen en repetitieve taken te automatiseren om de productiviteit te verhogen en de tevredenheid van de burger te verhogen.

3. Diensten aanbieden die afgestemd zijn op de situatie van de mensen

- In samenwerking met de dienst Contact Plus, versterking van het “mobiele loket” dat naar de woning van personen met beperkte mobiliteit of oudere mensen gaat zodat zij bepaalde administratieve stappen kunnen ondernemen zonder dat zij naar het gemeentehuis moeten gaan.
- Behoud van het systeem om geboortes aan te geven in de kraamkliniek van het Sint-Michielsziekenhuis.
- Verbetering van het onthaal voor buitenlandse inwoners en nieuwkomers, met in het bijzonder een inkorting van de wachttijd om een afspraak te krijgen om zich in te schrijven in het bevolkingsregister.
- Invoering van spreekuren die specifiek zijn bedoeld voor de inschrijving van buitenlandse studenten of met de verlenging van verblijfsvergunningen voor buitenlandse studenten uit Etterbeek. Concreet zullen verschillende spreekuren worden georganiseerd buiten de normale openingsuren, namelijk één zaterdag in september en één zaterdag in oktober, om de administratieve procedures voor buitenlandse studenten te vergemakkelijken.
- Publicatie van een brochure voor buitenlandse inwoners en nieuwkomers waarin op duidelijke en didactische wijze wordt uitgelegd welke administratieve stappen moeten worden ondernomen bij de aanvraag tot inschrijving in Etterbeek.

4. De hoogtepunten van het burgerleven vieren

- Behoud van de organisatie van het babyfeest ter ere van Etterbeekse baby's die geboren zijn in het jaar dat voorafgaat aan het feest, in samenwerking met de dienst Animatie.
- Behoud van de organisatie van zilveren, gouden en diamanten huwelijksverjaardagen.
- Organisatie van een onthaalmoment voor nieuwe Belgische onderdanen.
- Promotie van het systeem waarmee huwelijksplechtigheden live uitgezonden kunnen worden via camera's in de raadzaal van het gemeentehuis.
- Organisatie van een jaarlijkse plechtigheid ter ere van de Etterbekenaren die al 50 jaar onafgebroken in de gemeente zijn ingeschreven.
- Uitbreiding van de uren voor huwelijksplechtigheden zodat mensen de mogelijkheid hebben om te huwen op vrijdagmiddag tussen 14 uur en 17 uur.
- Zodra de werkzaamheden voltooid zijn, gebruik van de Orangerie van het Happark voor de viering van huwelijken om de koppels een uitzonderlijk kader te bieden en het gebruik van de zaal Debaty, die druk bezet is, te verminderen.

5. Onze gemeentelijke begraafplaats valoriseren

- Voortzetting van de geleidelijke heraanleg van de perken en paden en daarbij bodemdekkende planten gebruiken naar aanleiding van het verbod op het gebruik van pesticiden.
- De percelen en concessies op de begraafplaats digitaliseren en in kaart brengen. Zo zullen families de plaats van de overledene kunnen terugvinden en visualiseren via de gemeentelijke website en via een interactieve terminal die op de begraafplaats wordt geplaatst.
- Aanleg van een siervijver aan de rand van de gedenkheuvel die is opgericht in het kader van de honderdste verjaardag van de Eerste Wereldoorlog. Dit project zal een reële meerwaarde geven aan het beleid voor de herwaardering van de gemeentelijke begraafplaats en zal deze opmerkelijke site aantrekkelijker maken voor de inwoners van Etterbeek.
- Omvorming van een ongebruikt stuk grond op de begraafplaats, momenteel bedekt met gazon en een paar bomen, tot een bloementuin". Het project zou erop gericht zijn dit perceel visueel te "isoleren" van de rest van de begraafplaats door middel van grondbewegingen (terpen) en beplante perken die door hun bloei een uitgesproken belang hebben. Het is de bedoeling in het midden van de begraafplaats een tuin aan te leggen waarin de bezoekers "losgekoppeld" worden van het beeld van de begraafplaats en vrij kunnen rondwandelen terwijl de bloemen tijdens de verschillende seizoenen bloeien.

6. De organisatie van de volgende verkiezingen doen slagen

- Organisatie van de Europese, federale en regionale verkiezingen in mei 2024 en de gemeenteraadsverkiezingen in oktober 2024 en daarbij toezien op het comfort en de toegankelijkheid van de stembureaus.
- Behoud van een groot aantal kiesbureaus (32) zodat de bureaus zo verdeeld zijn dat ze de verschillende wijken van de gemeente dekken en de afstand tussen de woning van de kiezer en het stembureau kleiner wordt.
- Informatiecampagnes organiseren over het stemrecht en de werking van het nieuwe elektronische kiessysteem met papieren bewijs "Smartmatic".
- In samenwerking met de dienst Jeugd de inwoners die voor de eerste keer gaan stemmen bewustmaken van het belang van het stemrecht en van de werking van de stemming.

Europeanen en niet-Europeanen op het moment dat ze zich inschrijven in de gemeente voorstellen om zich ook onmiddellijk in te schrijven op de kiezerslijsten.

Animatie

a) Filosofie

De wereldwijde gezondheidscrisis die sinds maart 2020 woedt, heeft grote gevolgen gehad voor de evenementensector. Veel activiteiten die eerder door de dienst Animatie waren voorbereid, moesten worden geannuleerd als gevolg van de opeenvolgende lockdowns. Wij waren ook genoodzaakt om te experimenteren met nieuwe vormen van organisatie door activiteiten voor te stellen die beter aansloten bij de maatregelen van de regering in de strijd tegen de pandemie. Zo hebben wij de inwoners van Etterbeek virtuele activiteiten laten ontdekken. Zonder hun huis te verlaten, konden zij deelnemen aan escape games of voorstellingen.

We hebben ook meer lokale activiteiten bedacht en georganiseerd dankzij een uitgebreid en gevarieerd programma van zomeractiviteiten onder de naam Etterbeek Vibes.

b) Prioritaire acties

1. Voornaamste animatieactiviteiten

Het college wil lokale activiteiten op touw zetten in samenwerking met de buurtbewoners. Het doel is om contacten te leggen en hen zo aan te moedigen om deel te nemen aan gezamenlijk opgezette activiteiten zodat zij zich meer betrokken voelen bij hun gemeente. Met het oog hierop zullen ruimten beschikbaar worden gesteld voor projecten van inwoners.

Wij zullen ook actie blijven ondernemen om onze koolstofvoetafdruk zo veel mogelijk te verkleinen door meer ecologisch verantwoorde evenementen te organiseren. Dit omvat een beter afvalbeheer door het afval correct te sorteren en selectieve afvalbakken ter beschikking te stellen, maar ook door onnodige verpakkingen en/of wegwerpverpakkingen te beperken.

a. De middeleeuwse markt

De bezoekers worden gedurende een weekend meegenomen naar de tijd van de middeleeuwen. Elk jaar trekt het evenement meer bezoekers. Tijdens de laatste editie in 2018 mochten we 100.000 bezoekers verwelkomen. De weersomstandigheden en de gezondheidstoestand zorgden ervoor dat de edities van 2019, 2020, 2021 en 2022 niet konden plaatsvinden.

b. Feest van de Tervurenlaan

Na twee jaar afwezigheid maakt het feest van de Tervurenlaan zijn comeback op zondag 15 mei 2022. Tijdens deze dag wordt de laan omgetoverd tot een voetgangerszone waar de mensen meer dan 250 kraampjes met ambachtelijke producten, braderie en gastronomie kunnen ontdekken alsook een rommelmarkt in de Tongerenstraat. Nieuw voor deze editie is een sportdorp waar tal van activiteiten en demonstraties worden aangeboden.

c. Kerstactiviteit en babyfeest

De kerstnamiddagen, die gewoonlijk in de raadzaal van het oude gemeentehuis werden georganiseerd, zal worden herzien zodat het in de hal van het Jachthof kan plaatsvinden. Daarvoor werken we een nieuw concept uit.

d. Bal van de gemeente

Zoals gewoonlijk zal het bal van de gemeente de inwoners verwelkomen voor een avond vol muziek.

e. Muziekfeest

Ook dit jaar komt het feest naar Etterbeek op maar liefst 4 locaties. Er worden verschillende muziekgenres aangeboden om een zo breed mogelijk publiek te bereiken.

f. Etterbeek Vibes

Er is een activiteitenprogramma uitgewerkt voor de inwoners van Etterbeek die niet de mogelijkheid hebben om op vakantie te gaan. Het programma geeft elke wijk een eigen identiteit door bij de inwoners aan de hand van nieuwe, aangepaste activiteiten het gevoel te creëren dat ze tot een gemeenschap behoren.

g. Halloween

Tijd om te bibberen... De dienst Animatie heeft een reeks griezelige activiteiten gepland op een geschikte locatie waar jong en oud plezier aan zullen beleven.

EEN LEVENDIGE GEMEENTE

2. Identiteit van de wijken

Veel inwoners, gesteund door de verenigingen en lokale handelaars, wilden dat wij specifieke activiteiten organiseren die aansluiten bij de sociologie van hun wijk.

Terugkerende evenementen:

- Logistieke ondersteuning van alle wijkfeesten

Maar ook eenmalige evenementen zoals:

- Jachtwijk: om de wijk nieuw leven in te blazen, organiseert de dienst Animatie een betoverende parade in juni 2022. Voor dat project werkt de dienst samen met de buurtbewoners, de handelaars en de Franstalige bibliotheek Hergé.
- Een geluid- en luchtspektakel in de verschillende wijken in de gemeente;

Aan elke nieuwe aanvraag zal aandacht worden besteed.

3. Partnerschappen en logistieke en financiële ondersteuning

Wij moedigen ook de partnerschappen met de vele lokale, gewestelijke en internationale actoren aan. Dat vertaalt zich gewoonlijk in logistieke hulp (terbeschikkingstelling van materiaal of mensen), maar soms ook in financiële hulp.

Ter informatie, in 2021 heeft de dienst Animatie 528 aanvraagdossiers behandeld. De dienst ondersteunt in het bijzonder de eenmalige activiteiten in de wijken.

De aanvragen hebben betrekking op toelatingen om de openbare weg te bezetten (straten afsluiten, parkeerverbodsbornen plaatsen, doortocht van stoeten, bezetting van de gemeentelijke parken voor grootschalige evenementen, enz.).

Wij hebben tal van partnerschappen gehad met:

- De inwoners

Organisatie van burgerevenementen: burenfesten, wijkeesten, flashmob, straatafsluitingen...

- De handelaarsverenigingen samen met de dienst Economische en Commerciële Ontwikkeling die de activiteiten coördineert om de handelswijken en de handelaarsverenigingen nieuw leven in te blazen.

Activiteiten om de handelswijken te doen opleven en om de handelaarsverenigingen weer op gang te brengen.

- De jeugdbewegingen, de vzw's, de scholen, de sportclubs...

vragen vaak de hulp van de gemeente voor hun diverse animatieactiviteiten zoals "Ducasse pour tous", parade, carnaval, fancy fair...

- De ambassades

samenwerking met de ambassades voor de organisatie van evenementen: Polen, Beieren, Portugal...

- De folkloristische en vaderlandslievende verenigingen

Animatie is een geweldig middel voor bewustmaking, expressie en ontmoetingen dat Etterbeek de mogelijkheid geeft om een toekomstgerichte gemeente te zijn die er voortdurend naar streeft om het samenleven, de gezelligheid en de dorpsgeest in de stad te promoten.

Ecologische Transitie

1. Filosofie

Om de opwarming van de aarde zoveel mogelijk te beperken en de toekomstige generaties een leefbare wereld te schenken, moet de mens de biodiversiteit beschermen, de uitstoot van broeikasgassen verminderen, een einde maken aan de vervuiling van het water, de aarde en de lucht en op termijn 100% hernieuwbare energiebronnen gebruiken. In 2015 heeft de internationale gemeenschap zich tot doel gesteld om, in overeenstemming met het Akkoord van Parijs dat ondertekend werd tijdens de COP21, de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 à 2 graden Celsius ten opzichte van het pre-industriële tijdperk en dat tegen 2100. We kunnen jammer genoeg alleen maar vaststellen dat de staten het in 2022 moeilijk hebben om hun verbintenissen van drie jaar geleden concreet vorm te geven en dat ondanks een nieuwe klimaatconferentie die in 2021 heeft plaatsgevonden in Dublin. De gemeenten kunnen zich vanaf nu inzetten voor die ecologische transitie. De maatregelen die aanbevolen worden in het rapport van het IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) hebben trouwens deels betrekking op de lokale overheden. De gemeente Etterbeek zal haar verantwoordelijkheid dan ook blijven opnemen en een drijvende kracht zijn in de ecologische transitie door van de ecologische transitie een van de hoofdlijnen uit haar beleid te maken.

Drie diensten hebben de taak om te werken aan de doelstellingen in verband met de Ecologische Transitie, met name:

- **Ecologische Transitie:** die omvat de dienst Duurzame Ontwikkeling, die verantwoordelijk is voor aspecten in verband met duurzame voeding, afvalvermindering, maar ook water en energie, en de dienst Leefmilieu, die verantwoordelijk is voor de bescherming van de biodiversiteit en de natuur in de stad.
- **Leefmilieu (behalve vergunningen en overlastbestrijding):** de dienst Leefmilieu heeft tot doel om de burgers en het gemeentepersoneel bewust te maken van de bescherming van de biodiversiteit en van de natuur in de stad. De dienst is ook verantwoordelijk voor het behalen van het label “Ecodynamische Onderneming” en heeft de leiding over het Ecoteam voor het gemeentehuis. Daarnaast volgt de dienst de plannen van het Gewest met betrekking tot milieuthema's op.
- **Klimaatactieplan:** Sinds 2021 is het actieprogramma van de Lokale Agenda 21 geactualiseerd in de vorm van een klimaatactieprogramma. Bovendien is de gemeente Etterbeek in november 2021 toegetreden tot het Burgemeestersconvenant en de klimaatdoelstellingen daarvan - vermindering van de uitstoot van broeikasgassen met 40% tegen 2030 en koolstofneutraliteit tegen 2050.

Met het oog op een transversaal, efficiënt en samenhangend beleid versterken die diensten hun samenwerking sinds 2019 ten behoeve van de **schepenbevoegdheid “Ecologische Transitie”**. Aangezien de ecologische transitie binnen alle domeinen van de maatschappij een transversaal aandachtspunt moeten zijn, willen de diensten die verantwoordelijk zijn voor die bevoegdheid dan ook een breed werkterrein hebben. Deze diensten zullen de nadruk blijven leggen op de samenwerking met de verschillende gemeentediensten om hen ertoe aan te moedigen om bij alle beslissingen rekening te houden met de klimaatoverwegingen uit het Klimaatplan. De betrokken diensten zijn bijvoorbeeld Mobiliteit, Openbare Werken, Burgerparticipatie, Gezondheid, Openbare Ruimte, Openbare Netheid, Sociale Cohesie, Internationale Solidariteit, het OCMW en de Espace Libellule,

Animatie en Festiviteiten, Onderwijs, Kinderopvang en Economische en Commerciële Ontwikkeling. Met het oog op de efficiëntie zal het college van burgemeester en schepenen ook nagaan of het opportuun is om intergemeentelijke en gewestelijke partnerschappen op touw te zetten. Zij zijn van mening dat de synergieën tussen gemeentediensten en tussen naburige gemeenten een van de sleutels is tot een doeltreffende ecologische transitie.

2. Terugkerende acties

a) Klimaatplan

De gemeente Etterbeek heeft op 25 oktober 2021 **het Burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie** ondertekend. Het Burgemeestersconvenant werd in 2008 in het leven geroepen door de Europese Commissie. De gemeenten die het convenant ondertekenen verbinden zich ertoe om inspanningen te leveren om de Europese doelstelling te behalen om 40% minder broeikasgassen uit te stoten tegen 2030. Dat gebeurt aan de hand van een uitstootinventaris, een concreet actieplan voor duurzame energie en klimaat en een regelmatige rapportering (rapport om de twee jaar tijdens de uitvoering van het plan).

Met het oog hierop zijn de diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie begonnen met een actualisering van het actieplan Agenda 21 in 2021. Om de samenhang en de continuïteit van hun beleid te garanderen na 2021, hebben die diensten de resultaten van dat actieplan geëvalueerd en in samenwerking met Brussel Leefmilieu de basis gelegd van een nieuw ambitieus klimaatplan voor Etterbeek dat de gemeente moet helpen om de doelstellingen van het Burgemeestersconvenant te bereiken.

In 2022 en 2023 zal de gemeente Etterbeek het strategische en operationele gedeelte van haar klimaatplan uitvoeren en vanaf 2022 beginnen met de uitvoering van de eerste acties om haar klimaatdoelstellingen te bereiken. Dankzij subsidies van Leefmilieu Brussel kon een klimaatcoördinator worden aangesteld om deze opdrachten de komende jaren uit te voeren.

In samenwerking met de dienst Openbare Werken zullen de diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie er ook voor zorgen dat er strenge sociale, ethische en milieubepalingen worden opgenomen in de overheidsopdrachten.

Tot slot hebben de diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie indien nodig de opvolging van de gewestelijke plannen met betrekking tot milieuthema's voor hun rekening genomen alsook de opvolging van initiatieven die ter raadpleging of inschrijving worden voorgelegd aan de gemeenten.

b) Energie

“De properste energie is de energie die we niet verbruiken.” Die welbekende spreekwijze is vandaag meer dan ooit actueel wanneer we weten dat er door de lacunes op het vlak van de isolatie van gebouwen heel wat energie verloren gaat en dat de verwarming het meeste energie verbruikt in een gebouw. Om die reden zullen de diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie nog meer inzetten op de bewustmaking van de burgers en zullen ze ook financiële tegemoetkomingen voorzien om mensen ertoe aan te moedigen om werkzaamheden te laten uitvoeren die de energieprestatie van privégebouwen verbeteren. Tegelijkertijd zullen de diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie in samenwerking met de dienst Openbare Werken meer energieaudits laten uitvoeren in de gemeentegebouwen met als doel om de nodige aanpassingen en werkzaamheden uit te voeren voor een rationeler energieverbruik. Ze zullen ook de ontwikkeling van gedecentraliseerde hernieuwbare energiebronnen in de gemeentegebouwen aanmoedigen. Dit is een niet-exhaustieve lijst van acties die op touw zullen worden gezet in samenwerking met de dienst Openbare Werken:

- Etterbeekse gezinnen die het energieverbruik van hun woning willen verminderen steunen via de uitreiking van gemeentelijke **energiepremies** die een aanvulling zijn op de gewestelijke

premies, die recent grote wijzigingen hebben ondergaan. Naar aanleiding van deze veranderingen zullen de diensten werken aan de wijziging van de reglementen, met als doel de premies op gemeentelijk niveau (energie, renovatie, enz.) te harmoniseren, wat meer samenhang en gemak voor de burgers zal opleveren. De diensten willen steun blijven verlenen aan enerzijds premies voor energiebesparing (energie-audits, isolatiewerkzaamheden en de installatie van condensatieketels) en anderzijds premies voor de strijd tegen de klimaatverandering, zoals premies voor groene daken, bodemdoorlatendheid, regenwaterreservoirs, enz.

- Via het project **Eco-Check** van de vzw Habitat & Rénovation, dat opgestart werd in het kader van het Duurzaam Wijkcontract, kunnen inwoners gratis een vereenvoudigde energieaudit laten uitvoeren, hulp krijgen bij eventuele problemen in verband met de hygiëne of de veiligheid, hun verbruik laten analyseren en tips krijgen voor eventuele besparingen en begeleiding krijgen in het kader van kleine ingrepen waardoor er aanzienlijk bespaard kan worden op het vlak van energieverbruik. Dat project zal voortgezet worden.
- In samenwerking met de dienst Openbare Werken, de Regie van Grondbeleid en Log'Iris **meer energie besparen en meer hernieuwbare energie produceren in woningen en gebouwen van het gemeentebestuur** door te isoleren, zonneboilers of warmtekraftkoppelingen te installeren, fotovoltaïsche panelen te installeren en regenwatertanks te plaatsen.
- Initiatieven voor **groepsaankopen van energie en hernieuwbare energie** voor de inwoners blijven steunen. In 2022 is in samenwerking met Wikipower een groepsaankoop voor energie georganiseerd. Deze actie zal worden geëvalueerd en in de komende jaren zullen nieuwe maatregelen ter ondersteuning van groepsaankopen worden uitgevoerd.
- **De handelaars bewustmaken van de problematiek rond energieverpilling**, in het bijzonder de lichten die 's nachts branden in de etalages, de deuren die openstaan, verwarming op terrassen, enzovoort. Zo zal bijvoorbeeld de bewustmakingsactie “Nacht van de duisternis”, die in 2021 voor het eerst is getest en in 2022 opnieuw zal plaatsvinden, worden voortgezet, onder impuls van de dienst Economische en Commerciële Ontwikkeling.

c) Duurzame voeding

Sinds 2009 staat de bewustmaking rond duurzame voeding centraal in de acties van de dienst. Zich voeden is namelijk iets dat iedereen dagelijks doet en er is een rechtstreeks verband met het milieu (de voedingssector heeft een groot aandeel in de uitstoot van CO₂), de gezondheid, de economie en het sociale aspect van het leven. Sinds januari 2022 is er, met name dankzij de financiering van Leefmilieu Brussel, een **“Good Food”-coördinatrice** aangeworven binnen de gemeente. Haar doel zal zijn in te spelen op de vraag van burgers en verenigingen naar nog meer acties in verband met duurzame voeding, maar ook scholen en kinderdagverblijven te ondersteunen bij de invoering van duurzamere voeding, via het Good Food-label voor gemeentelijke kantines, opleiding, steun voor de aanleg van moestuinen, enquêtes, enz.

Met name zal het project inzake **het bestek voor de schoolrefters**, dat in 2020 werd vernieuwd, moeten worden voortgezet om er nieuwe criteria voor duurzame voeding in op te nemen. Aangezien dat bestek binnenkort ten einde loopt (september 2022), zal het opnieuw herwerkt worden. De duurzaamheidscriteria zullen verder worden uitgediept, zowel voor de refters in de scholen als voor de gemeentelijke crèche en voor het OCMW. Via dat bestek willen we het “Good Food”-label van het Gewest behalen en tegemoetkomen aan de toenemende vraag van ouders naar kwaliteitsvolle

voeding. Deze overheidsopdracht moet voortdurend worden opgevolgd, onder toezicht van een gespecialiseerde externe dienstverlener (Coduco tot 2024), met inbegrip van audits van de keukens van de verschillende structuren, bezoeken aan de refters, opstelling van een verslag, enz.

Met het oog op de ecologische transitie zullen wij de Etterbekenaren blijven bewustmaken van duurzame voeding (biologisch, lokaal en seizoensgebonden) in het bijzonder via:

- De **herlancering en de promotie van de “Kit duurzaam tafelen onder burens”**: Etterbekenaren kunnen die kit gratis lenen om een avond te organiseren over duurzame voeding. De avond bestaat uit een kookworkshop en de bereiding van een maaltijd onder leiding van een duurzamevoedingscoach. Om het gebruik van de kit te verruimen, zullen samenwerkingsverbanden worden opgezet met verschillende structuren binnen de gemeente, zoals het Duurzaam Wijkcontract, Kom à la Maison, de ambassadeurs van duurzame voeding, enz.
- Op verschillende plaatsen zullen kookworkshops worden georganiseerd. In 2019 werd een receptenboekje met afbeeldingen uitgebracht met als doel om alle doelgroepen bewust te maken van duurzame voeding. Dat boekje wordt gepromoot op alle evenementen.
- De **korte ketens** voor verkoop en verwerking promoten en ondersteuning bieden (logistiek en zichtbaarheid) aan GAG, SAG, SAGAL (gemeenschappelijke aankoopgroepen/solidaire aankoopgroepen/solidaire aankoopgroepen voor artisanale landbouw) die gevestigd zijn of die zich willen vestigen op het grondgebied van Etterbeek.
- Er zal worden nagedacht om de doelstellingen met betrekking tot gezonde, evenwichtige en duurzame voeding samen te brengen.

d) **Zero afval**

Sinds 2014 werden er tal van projecten op touw gezet in verband met een levensstijl zonder afval en de revalorisatie van de rijkdommen. Die projecten zullen voortgezet worden en er zullen ook nieuwe projecten tot stand komen:

- De opvolging en de promotie van de **weggeefwinkel van Etterbeek**, die in 2014 gelanceerd werd. Die omvat:
  - Het netwerk van de giveboxen: er zijn momenteel 10 giveboxen in Etterbeek, 4 wachten op een nieuwe partner en locatie. Ook is er de wens om een nieuwe givebox te creëren speciaal voor Het Jachthof. Bovendien zullen in 2022, op verzoek van de wijkraad de Jacht, 3 boekenboxen worden geplaatst.
  - De voortzetting van de virtuele weggeefwinkel, die in 2019 opnieuw werd gelanceerd.
  - De voortzetting van de thematische giveboxen, die de afgelopen jaren een succes waren (de weggeefzak van Sinterklaas, de start van het nieuwe schooljaar, enz.).
- Voortzetting en verdere uitwerking van het project **“De natuur voor mijn crèche”**, dat in 2019 werd opgestart en subsidies krijgt van Leefmilieu Brussel, hoofdzakelijk binnen de gemeentelijke crèche Aimé Dupont. De diensten Kinderopvang en Ecologische Transitie zetten een ondersteuningsprogramma op, met onder meer de aanwerving van een dienstverlener om te zorgen voor de uitvoering van het actieplan dat met het personeel van de crèche is opgesteld. Dit omvat ook bewustmakingsactiviteiten voor het personeel en de ouders.
- Opvolging van het **“duurzaam evenement”-pakket** om herbruikbare borden en bekertjes uit te lenen en fietsrekken ter beschikking te stellen. Dit pakket is zeer succesvol geweest, ondanks

het feit dat het tijdens de coronaperiode is stopgezet, en zal dus zonder verdere investeringen worden voortgezet. Het zal tegen 2024 worden geëvalueerd met het oog op gerichte verbeteringen.

- De ondersteuning in termen van zichtbaarheid voor het Repair Café van Etterbeek (in het bijzonder via de nieuwsbrief) en van andere **burgerinitiatieven die recyclage, herstelling en hergebruik van voorwerpen bevorderen**.
- Voortzetting van het project “**Solidaire FreeGo tegen voedselverspilling van Etterbeek**”, een plaats waar onverkochte voedingsmiddelen worden uitgedeeld (twee keer per week).
- Sinds 2010 krijgen Etterbeekse ouders een **premie voor herbruikbare luiers** om hen aan te moedigen om zulke luiers te gebruiken. Die zijn namelijk een gezond, ecologisch en voordelig alternatief voor klassieke luiers. Sinds 1 juni 2021 is de premie gewijzigd om de huur en aankoop van wasbare luiers op te nemen, met een lokale bonus. Het is ook mogelijk een premie te krijgen voor materiaal voor babyzindelijkheidscommunicatie. De promotie van deze premie en deze veranderingen zal de komende jaren worden uitgevoerd, met name door een nieuw ontwerp van de informatiefolder en de organisatie van infobijeenkomsten voor de bewoners.
- Om de Etterbekenaren aan te moedigen om minder afval te produceren en hun afval te valoriseren, krijgen Etterbekenaren sinds 2017 een **premie voor de aankoop van een compostrecipiënt**. De premie is geldig voor de aankoop van een compostvat, een wormcompostbak of een Bokashisysteem. Eer werd een nieuw reglement ingevoerd in januari 2021. De komende jaren zal de nadruk liggen op de promotie van deze premie, met name via een specifieke folder, maar ook door de organisatie van 3 opleidingssessies met Worms (in het kader van het programma “De natuurkant van Etterbeek”) om de inwoners te helpen bij het opzetten van hun compost.

e) Natuur in de stad

Sinds 2008 werken wij aan de bewustmaking rond het behoud van de biodiversiteit, de natuur in de stad en stadslandbouw. Dat werk wordt voortgezet:

- Voortzetting van het project “**Participatieve Tuinen**” op de Nieuwelaan: die tuinen bieden plaats aan verschillende projecten waaronder een collectiemoestuin, een vijver, een didactische bijenstal, een natuurlijke talud, collectieve moestuinen, een moestuin waar aan permacultuur wordt gedaan, een collectieve compostplaats en een ontspanningsruimte voor de inwoners waar onder andere een kruidenspiraal te vinden is waar iedereen gratis kruiden mag plukken. Dankzij een andere LA21-subsidie van het Gewest kon in 2014 een tuin aangelegd worden die toegankelijk is voor personen met specifieke behoeften (bijvoorbeeld slechtzienden, senioren, verzwakte mensen...). De voortzetting van het project van de Participatieve Tuinen houdt in dat we de tuinen moeten onderhouden, dat we samenwerken met verschillende actoren, verenigingen en burgers die betrokken zijn (opvolgingsvergaderingen), dat we coachingsessies en specifieke workshops organiseren (takkenbos, beplanting, enz.) in functie van de vragen en behoeften van de deelnemers, enzovoort. Al die activiteiten zijn opgenomen in het programma “De natuurkant van Etterbeek”.

De werkzaamheden om de talud te stabiliseren zijn gepland voor 2022, om de burgers nieuwe moestuinpercelen te kunnen aanbieden. Ten slotte zal een nieuw project worden bestudeerd om het terrein opnieuw in te richten met het oog op de uitdagingen van de klimaatverandering

(regenwaterreservoir, invasieve planten, droogte, enz.) en om een ruimte te creëren voor activiteiten van het type “openluchtschool”. Dat alles in overleg met de maatschappij Log'Iris en rekening houdend met de studies die werden uitgevoerd.

Wij willen ook het **moestuinproject “Biologische groenten uit Etterbeek”** voortzetten, dat sinds 2013 loopt dankzij onze tuinbouwster die wordt gefinancierd met eigen middelen (gemeente/OCMW). Via dat project kunnen wij de sociale kruidenierszaak van het OCMW voorzien van kwaliteitsvolle groenten die afkomstig zijn uit korte ketens. Wij willen ook meer de nadruk leggen op de bewustmakingsacties rond stadslandbouw voor scholen. Zij zouden die stadslandbouw kunnen leren kennen in de Participatieve Tuinen.

- De voortzetting van het **jaarlijkse programma “De natuurkant van Etterbeek”** met diverse workshops (boomgaard, bijenteelt, composteren, sensibilisering voor de natuur...). Elk jaar wordt er een programma samengesteld en verspreid.
- De opvolging van het project **“Stadskippen”**: op dit moment begeleiden wij een collectief kippenhok in het Happark waar we onder andere een opleiding en groepsactiviteiten organiseren.
- Opvolging van de projecten met de **“bijenstallen”**: opvolging van de bijenstal in het Happark na de werkzaamheden en herlancering in 2022 van de kennismaking met de bijenteelt via de bijenschool in de Participatieve Tuinen, die heeft stilgelegen tijdens de coronaperiode.
- Voorzetting van de **projecten rond stadslandbouw op het Lorforperceel**: sinds de heropening van het Happark worden op dit perceel verschillende projecten in verband met stadslandbouw op touw gezet: bijenstal, collectief kippenhok, moestuinpercelen (individueel en collectief) en een collectieve compostplaats. Hiervoor is coördinatie door de diensten nodig, met name door het organiseren van regelmatige bijeenkomsten met de betrokken burgers om de projecten te evalueren, charters op te stellen, reglementen op te stellen, enz. Het zal er ook om gaan deze projecten te doen leven door verschillende workshops te organiseren in het kader van het programma “Telen in de stad”.
- De **heraanleg van het park Delhaize** (Beckersstraat) wordt afgerond in 2022. Er worden een collectieve moestuin met bakken en een wijkcompostplaats aangelegd, in samenwerking met de dienst Burgerparticipatie.
- Wij zullen **nieuwe collectieve compostplaatsen** ondersteunen die zelfstandig beheerd worden door inwoners.
- Voortzetting van de samenwerking in het kader van het project **Zadenbank**, een initiatief van de Nederlandstalige bibliotheek. In elke gemeentelijke bibliotheek is er een zadenbank. Er kan samengewerkt worden met de Participatieve Tuinen en het project in het Happark om die zadenbanken te promoten.
- Er zal in samenwerking met de dienst Onderwijs worden nagedacht over de invoering van **“openluchtclassen”** of “outdoorschooling” in de Etterbeekse scholen. Die pedagogische aanpak bestaat erin tijdens de schooluren tijd in te plannen in de natuur en dat op regelmatige basis tijdens het volledige schooljaar. Het is de bedoeling de kinderen dichterbij de natuur te brengen, de seizoenen te observeren en de kinderen tijd te geven waarin ze minder opgesloten zijn dan binnen vier muren en dus meer gelegenheid hebben om zich uit te leven en om

multisensorisch leren aan te bieden waardoor ze hun motorische vaardigheden, hun vindingrijkheid, hun samenwerking, hun verbeelding en hun creativiteit kunnen ontwikkelen. Op vraag van de scholen zal de tuinbouwster van de Participatieve Tuinen een bezoek en een workshop organiseren. Er wordt een project bestudeerd om een specifieke ruimte als een openluchtschool in te richten om dit soort activiteiten binnen de Participatieve Tuinen te kunnen organiseren.

- **De vergroening van de speelplaatsen ondersteunen, pedagogische moestuinen en boomgaarden aanleggen**, in het bijzonder via subsidies van de dienst Duurzame Ontwikkeling.
- In samenwerking met de diensten Burgerparticipatie, Participatieve Democratie en Openbare Werken **projecten van burgers aanmoedigen die de natuur in de stad valoriseren**, zoals een boomvoet adopteren en initiatieven zoals Green Thieffry en Galopins de Terre.
- De versterking van het groene netwerk bij herinrichtingsprojecten van straten in samenwerking met de dienst Openbare Werken en Leefmilieu Brussel. Het project aan de Boersstraat in 2022 en 2023 maakt bijvoorbeeld de continuïteit van het groene netwerk mogelijk door de aanplanting van een netwerk van bomen en struiken en een beter waterbeheer door de plaatsing van waterdoorlatende materialen.

f) **Bewustmaking van het gemeentepersoneel**

Het luik met betrekking tot de bewustmaking van het gemeentepersoneel houdt onder andere in dat er elk trimester “Transitiemiddagen” georganiseerd worden: natuurpauzes, infostands in de hal van het gemeentehuis die ook voor de burger bedoeld zijn, workshops waarin het personeel kennismaakt met verschillende projecten (Bee's Wrap, duurzame kerstbomen tijdens de feestdagen, enz.). Door de coronapandemie werd het programma on hold gezet, maar het zal vanaf 2022 hernemen.

We zijn van plan om het **label “Ecodynamische Onderneming”** te behalen voor het nieuwe gemeentegebouw.

In 2022 zijn het gemeentebestuur en het OCMW gestart met een **gezamenlijk project voor een EcoTeam**. Dit team zal bewustmakingsacties en -projecten voor het personeel van het Jachthof voorstellen in het kader van het Klimaatplan. De nadruk zal in het bijzonder worden gelegd op de goede gedragingen die het mogelijk kunnen maken om minder energie te verbruiken in de gemeentegebouwen.

g) **Burgerinspraak**

- Adviesraad: De **Adviesraad voor Duurzame Ontwikkeling**, die bestaat sinds 2007, wordt de **Adviesraad voor Ecologische Transitie (ARET)**. Hij bestaat uit verkozenen, burgers en vertegenwoordigers van verenigingen uit Etterbeek. Hij geeft advies en formuleert voorstellen in verband met het duurzaam beleid van de gemeente. Er werd samen met de leden van de raad nagedacht. Tijdens de tweede helft van de legislatuur zal de raad dan ook opnieuw worden opgestart, onder impuls van de dienst Burgerparticipatie.

- **Subsidies:** Sinds 2008 steunen de diensten die verantwoordelijk zijn voor de Ecologische Transitie lokale initiatieven met betrekking tot de ecologische transitie via subsidies voor verenigingen, scholen en groepen van burgers die actief zijn op het grondgebied van de gemeente. De communicatie over die subsidies zal uitgebreid worden om deze steunmogelijkheid meer bekendheid te geven bij de lokalen actoren. Het reglement zal binnenkort worden herzien.
- **Ondersteuning van de broebel,** de lokale munt van Etterbeek in samenwerking met de dienst Ontwikkeling Economische en Commerciële Ontwikkeling, onder andere door premies uit te keren in broebels.

Filosofie

Zoals het spreekwoord zegt: “Voorkomen is beter dan genezen!” Preventie en bewustmaking vormen de basis van ons denkwerk en de rode draad van de acties die de dienst Gezondheid en Welzijn op touw zet. Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan het kansarme publiek, dat het moeilijker heeft om toegang te krijgen tot informatie en kwaliteitsvolle zorg.

Prioritaire acties

Ontmoeting met en analyse van het Etterbeekse terrein en de specifieke behoeften van de gemeente

De dienst Gezondheid en Welzijn is zich ervan bewust dat gezondheid en welzijn een grote uitdaging vormen voor de bevolking. Daarom zal de dienst de verschillende partners uit het verenigingsleven, de openbare sector en de privésector blijven ontmoeten om de verschillende behoeften die uit hun ervaringen naar boven komen te analyseren. De dienst zal acties en activiteiten voorstellen om tegemoet te komen aan de behoeften die werden uitgedrukt.

Aan de artsen in Etterbeek zullen gezondheidsmiddagen worden aangeboden om een gezondheidsthema uit te werken en de oprichting van een netwerk voor de uitwisseling van ideeën en kennis mogelijk te maken.

Bewustmaking, informatie en preventie

Gezond ontbijt op school: het project zal worden voortgezet in de verschillende scholen van de gemeente door middel van workshops onder leiding van een voedingsdeskundige. Dit zal gebeuren in samenhang met het werk dat al geleverd wordt door het PSE-centrum.

Op de verschillende gemeentelijke communicatiekanalen zullen **gezondheidsadviezen** worden gegeven om de aandacht te vestigen op goede praktijken (bijvoorbeeld hoe uitdroging, hoofdpijn of rugpijn voorkomen of voeding aanpassen).

Soa-programma: Seksueel overdraagbare aandoeningen zoals aids komen nog te vaak voor in onze maatschappij. De dienst Gezondheid en Welzijn zal daarom blijven samenwerken met de eerstelijns werkers om de bevolking bewust te maken van seksueel overdraagbare ziekten.

Bewustmakingsstands: Tijdens verschillende openbare evenementen in de gemeente zullen stands worden georganiseerd om communicatie- en informatiemiddelen te verspreiden. Dit is een gelegenheid om de nadruk te leggen op preventie door middel van lichaamsbeweging, dieet en andere “zachte” methoden (zoals yoga, meditatie en sofrologie).

Gezondheidslezingen: Wij zullen meerdere keren per jaar lezingen over verschillende thema's blijven aanbieden om burgers en deskundigen de gelegenheid te geven elkaar te ontmoeten.

Observatorium voor Gezondheid en Welzijn: De dienst Gezondheid en Welzijn wil de lijst van gezondheidswerkers updaten. Daarnaast wil de dienst ook een gids maken met de belangrijkste informatie over de verschillende acties en projecten die de dienst organiseert.

Bloedinzamelingen: Elk jaar hebben in België bijna 250.000 mensen nood aan een bloedtransfusie of afgeleide producten (bloedplasma, bloedplaatjes, enz.). Dankzij de bloeddonoren kunnen heel wat mensenlevens worden gered. De samenwerking tussen de gemeente Etterbeek en het Rode Kruis

wordt voortgezet om inzamelingen te organiseren in Etterbeek en de dienst Gezondheid en Welzijn zal die bloedinzamelingsacties promoten.

Luchtkwaliteit: Tussen 2019 en 2021 heeft de gemeente deelgenomen aan campagnes om de luchtkwaliteit te meten, die de hoge mate van vervuiling aan het licht hebben gebracht. Deze resultaten zullen als basis dienen voor de uitvoering van nieuwe acties die de lucht die wij inademen zullen verbeteren. Dat alles in het kader van het klimaatplan.

De **nationale campagnes** van Télévie, CAP 48 of Think Pink zijn momenten die ons in staat stellen verschillende ziekten in de kijker te zetten, maar ook de mensen die er dagelijks de strijd mee aangaan. Het college wil de verschillende nationale gezondheids campagnes blijven steunen.

SACOPAR: De gemeente zal blijven samenwerken met de vzw SAnté COmmunauté PARticipation om deel uit te maken van een dicht netwerk van verenigingen, instellingen en professionals die werkzaam zijn op het gebied van de gezondheidsbevordering.

Mentale gezondheid: Lichamelijk welzijn hangt nauw samen met psychologisch welzijn. Daarom zullen wij initiatieven blijven ontwikkelen die een grotere toegankelijkheid van de geestelijke gezondheidszorg mogelijk maken, in overeenstemming met de individuele ondersteuningssessies die aan gezondheidswerkers worden aangeboden.

Instrumenten en ondersteuning

Premies en subsidies

Premie voor mantelzorgers: Mensen die een familielid helpen dat door een handicap, ziekte of ouderdom zijn zelfstandigheid verliest, geven hun tijd om anderen te helpen. De gemeente wil hen blijven bedanken voor hun inzet en zo voorkomen dat ze uitgeput raken door hen een premie van 100 euro aan te bieden, zodat ze zich kunnen herbronnen door deel te nemen aan een activiteit die hen in staat stelt tijd vrij te maken.

Premie wasbaar menstruatiemateriaal: in 2020 heeft de dienst Gezondheid een panel “wasbare hygiënische bescherming” opgericht, bestaande uit 20 Etterbeekse vrouwen, die de verschillende merken ecologisch verantwoord menstruatiemateriaal hebben getest die in de winkels van de gemeente worden verkocht. Zij hebben ook deelgenomen aan workshops onder leiding van een professional om advies te krijgen over het onderhoud en gebruik. De positieve feedback van de panelleden was een drijvende kracht achter de lancering van een nieuwe gemeentelijke voor mensen die dit soort menstruatiebescherming willen kopen. Deze premie zal in de loop van 2022 worden ingevoerd.

Subsidie gezonde tussendoortjes: deze subsidie is in 2020 in het leven geroepen om verenigingen en feitelijke verenigingen te ondersteunen die gezonde tussendoortjes aanbieden aan hun publiek tijdens educatieve, culturele of sociale activiteiten. Deze subsidie maakt kwaliteitsvoeding toegankelijk en maakt tegelijk mensen bewust van het belang van een gezonde en evenwichtige voeding voor de gezondheid. De subsidie zal de komende 3 jaar opnieuw worden aangeboden.

Activiteiten

Cafés: De dienst zal onderzoeken of het mogelijk is om net zoals tijdens de vorige legislatuur Alzheimercafés te organiseren waar mensen die aan de ziekte lijden en mensen uit hun omgeving elkaar kunnen ontmoeten om te praten over hun dagelijkse leven en waar ze informatie krijgen over de begeleiding van de ziekte. De dienst Gezondheid en Welzijn zal de mogelijkheid onderzoeken om dit model uit te breiden naar andere aandoeningen die zwaar wegen op de patiënt en zijn omgeving.

Welzijnssalon/parcours: de dienst Gezondheid en Welzijn zal een evenement organiseren waar de verschillende artsen uit de gemeente in de kijker worden gezet. Zo willen wij technieken van de zogenaamde “zachte geneeskunde” voorstellen zoals meditatie, yoga, homeopathie, osteopathie, acupunctuur, sofrologie, reflexologie, hypnose, enz.

Gymsana: Door de toenemende vraag zal het project, dat opgestart werd in samenwerking met dagcentrum Atoll om de psychomotoriek van onze ouderen te verbeteren, voortgezet worden.

Tai chi: Hoewel tai chi een gevechtssport is, staat het toch bekend als “gezondheidsgymnastiek”. Het bestaat uit bewegingen, houdingen en ademhalingsoefeningen die de gezondheid en het welzijn bevorderen. Aangezien het een “zachte” activiteit is, kan tai chi gemakkelijk beoefend worden door ouderen voor wie de dienst Gezondheid en Welzijn lessen zal blijven aanbieden in dagcentrum Atoll.

Workshop wasbaar menstruatiemateriaal: Meerdere keren per jaar worden workshops over wasbaar menstruatiemateriaal georganiseerd. Ze worden gegeven door een professional uit het vakgebied om de deelnemers tips te geven over het onderhoud en het gebruik van dat materiaal. Deze workshops zullen ook de uitwisseling in een aangename sfeer bevorderen over een onderwerp dat nog te vaak taboe is.

1. Filosofie

Sinds de aanneming van het Europees charter voor gelijkheid van vrouwen en mannen op lokaal vlak op 1 maart 2010 worden al onze projecten uitgedacht en verwezenlijkt om de verschillende artikels ervan toe te passen en de engagementen ervan na te leven. De dienst Gendergelijkheid en Diversiteit besteedt aandacht aan de gendergelijkheid, maar zal er ook over waken dat er rekening gehouden wordt met de principes diversiteit en intersectionaliteit, namelijk het feit dat sommige burgers het slachtoffer kunnen zijn van discriminatie op basis van geslacht, etnische of culturele afkomst, handicap of seksuele voorkeur.

In 2018 vierde de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens haar 70e verjaardag. Ondanks de vooruitgang die al werd geboekt, blijft het belangrijk om in het bijzonder artikel 1 van die verklaring te herhalen: “Alle menselijke wezens worden vrij en gelijk in waardigheid en in rechten geboren.” Mensenrechten en gendergelijkheid zijn nog niet voor iedereen bereikt. In die zin zullen de acties van de dienst Gendergelijkheid en Diversiteit een egalitair en niet-discriminerend maatschappelijk kader steunen waarin mannen en vrouwen zich samen inspannen voor verandering.

2. Prioritaire acties

1. Bewustmaking en informatie

a) In de scholen:

- Bewustmaking rond de gelijkheid van vrouwen en mannen: in het kader van het project “Gendergelijkheid op elke leeftijd”, een omvangrijk project dat toegelicht wordt onder het punt “Burgerparticipatie”.
- Bewustmaking rond racisme en xenofobie: Om de strijd aan te binden met discriminatie en vooroordelen zullen er in samenwerking met de verenigingen die actief zijn binnen dit domein animatieactiviteiten georganiseerd worden in de lagere en middelbare scholen.
- Bewustmaking tegen homofobie: bewustmakingsacties in de secundaire scholen van Etterbeek worden voortgezet.

b) Voor de burgers en de verenigingen

- Strijd tegen geweld op vrouwen: In 2021 registreerde België 22 vrouwenmoorden en veel klachten over geweld tegen vrouwen. Maar dit is slechts het zichtbare deel van het fenomeen, want lang niet alle slachtoffers gaan naar een politiebureau. De gemeente moet op lokaal niveau actie ondernemen om dit geweld onder de aandacht te brengen en te bestrijden. De “Rode schoenen”-actie, die in 2019 en 2021 werd georganiseerd, zal de komende jaren worden herhaald. Deze actie brengt vrouwenmoorden op een originele en visuele manier onder de aandacht. Daarnaast zal ook de campagne met de witte lintjes, die worden gedragen door iedereen die zich tegen alle vormen van geweld op vrouwen, worden voortgezet. Het witte lintje staat symbool voor hun persoonlijke verbintenis om nooit geweld tegen vrouwen te gebruiken en om dat geweld nooit te minimaliseren of te verzwijgen. De dienst Gendergelijkheid en Diversiteit nodigt alle inwoners en alle mannelijke personeelsleden van de gemeente uit om zich aan te sluiten bij de campagne en een wit lintje te dragen. Tijdens de Wittelintjescampagne, die twee weken duurt, worden witte lintjes uitgedeeld aan de bevolking en aan het gemeentepersoneel. De dienst zal ook een stand organiseren om de inwoners te sensibiliseren. Er zullen ook acties op touw worden gezet ter ondersteuning van initiatieven om intimidatie op straat te vermijden.

- Internationale dag voor de vrouwenrechten (8 maart): in het kader van deze dag zullen verder bewustmakingsactiviteiten worden georganiseerd, door partnerschappen te sluiten met plaatselijke verenigingen.
- Internationale Dag tegen Homofobie (17 mei): In samenwerking met de verenigingen zal de dienst van deze dag gebruikmaken om de burgers bewust te maken van homofobie door diverse activiteiten te organiseren, zoals de regenboogaperitieven.
- Cineclub “gender”: De cineclub zal haar jaarlijkse activiteit voortzetten door de organisatie van het festival “Dames gaan ervoor” in samenwerking met de vzw Dames draaien. Na het succes van de 10e editie zullen de volgende sessies plaatsvinden in de bioscoop Vendôme om een steeds groter publiek te bereiken. Andere vertoningen zullen worden georganiseerd indien zich nieuwe mogelijkheden met de verenigingssector voordoen.

c) Binnen het gemeentebestuur, de gemeentelijke en parageemeentelijke verenigingen

Er zullen voor de werknemers van de gemeente opleidingen georganiseerd worden over de genderkwestie en meer in het bijzonder over de relaties tussen mannen en vrouwen in het kader van de werkrelaties. Meer bepaald zal aan het gemeentepersoneel en het OCMW-personeel een opleiding worden aangeboden over het onthaal van LGBTQI+-publieken (opleiding “All Genders Welcome”), met name in het kader van het diversiteitsplan (zie hieronder).

2. Samenwerking en plan

a) Intracommunaal

- Diversiteitsplan: In samenwerking met de dienst Humanresourcesbeheer zullen de dienst Gendergelijkheid & Diversiteit en een commissie bestaande uit personeelsleden werken aan de uitwerking en de uitvoering van het diversiteitsplan van het gemeentebestuur.
- Genderbudgeting: Dankzij een samenwerking met de dienst Financiën, is de gemeentebegroting sinds 2018 genderspecifiek, zowel de gewone dienst als de buitengewone dienst. Het verzamelen van gegevens, de analyse en de begeleiding van de verschillende diensten werd in 2020 in mindere mate voortgezet door de gezondheids crisis.
- Istanbulcomité: op voorstel van de gemeenteraad in 2019 komt sinds 2020 een comité samen voor de lokale uitvoering van het Verdrag van Istanbul. Dat comité bestaat uit de dienst Preventie, de politiezone, het OCMW en de dienst Gendergelijkheid & Diversiteit. Het heeft tot doel een actieplan op te stellen waarin verschillende projecten in verband met de uitbanning van geweld tegen vrouwen worden gebundeld. De uitvoering van dit actieplan zal een van de prioriteiten voor de komende jaren zijn, onder coördinatie van de dienst Preventie.

b) Intergemeentelijk

Aangezien deze bevoegdheid een transversale draagwijdte heeft, zullen er tijdens deze legislatuur synergieën op touw worden gezet met andere Brusselse gemeenten.

c) Gewestelijk

- Deelname aan het gewestelijke platform in verband met partnergeweld en gezinsgeweld.
- Deelname aan het Gewestelijk Platform voor Gelijkheid van Kansen.

d) Internationaal

De samenwerking met de dienst Internationale Solidariteit wordt voortgezet voor het onderdeel “gender” te integreren in het project met de gemeente Ait Baha (Marokko).

3. Burgerinspraak

- **Gendergelijkheid op elke leeftijd:** Via de participatieve begroting van 2018 heeft de bevolking voorgesteld om in de gemeente een breed opgezet beleid te voeren om kinderen vanaf de jongste leeftijd en tot de leeftijd van 18 jaar bewust te maken van de principes “gelijkheid” en “intersectionaliteit”. Behalve de bewustmaking van kinderen, ouders en begeleidend personeel heeft het project nog een aantal andere doelstellingen: opleidingen over gender voor het personeel van de crèches en de scholen (sinds 2019), workshops in de lagere en secundaire scholen (in 2022), lessen over verbale zelfverdediging voor meisjes van 15 tot 17 jaar, lessen waarin jongens leren hoe ze moeten reageren wanneer ze geconfronteerd worden met discriminerende woorden of daden of met pestgedrag, enzovoort. Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met en uitbesteed aan de Université des Femmes, een vereniging voor permanente educatie, die een deeltijdse pedagogische animator in dienst heeft genomen om de bovengenoemde bewustmakingsactiviteiten uit te voeren. Deze initiatieven zullen worden uitgevoerd door de dienst Onderwijs.
- **Adviesraad voor de Gelijkheid Vrouwen-Mannen:** De adviesraad werd in 2011 opgericht nadat het “Europese charter voor de gelijkheid van vrouwen en mannen op lokaal vlak” werd goedgekeurd, maar stond een tijdje op een laag pitje. Er werden echter nieuwe kandidaturen ontvangen en de raad zou in 2020 opnieuw worden opgestart als de coronacrisis er niet was geweest. De heropstart zal dus vanaf 2022 worden georganiseerd, nadat een wijziging van het huidige reglement wordt doorgevoerd om de nieuwe dimensie van gendergelijkheid en diversiteit te integreren.
- **De ontdekkingswandelingen:** de ontdekkingswandelingen zijn voornamelijk ontstaan uit vragen over het onveiligheidsgevoel dat vrouwen ervaren in de openbare ruimte. De onveiligheid die zij ervaren weerhoudt vrouwen er vaak van om activiteiten te ondernemen zoals bijvoorbeeld bijeenkomsten 's avonds of de deelname aan nachtelijke culturele activiteiten omdat ze bang zijn om op bepaalde uren op bepaalde plaatsen te komen. Via die wandelingen willen we werken aan de autonomie van die vrouwen zodat ze zich de openbare ruimte opnieuw kunnen toe-eigenen. Ook andere sociologische categorieën die gestigmatiseerd worden op basis van de etnische of culturele groep waartoe ze behoren en/of op basis van hun seksuele geaardheid kunnen dat onveiligheidsgevoel ervaren. In samenwerking met de diensten Participatieve Democratie, Sociale Cohesie en het verenigingsleven zal de dienst Gendergelijkheid & Diversiteit zich tijdens deze legislatuur aansluiten bij de ontdekkingswandelingen in de verschillende wijken van Etterbeek voor verschillende doelgroepen. Onder coördinatie van de dienst preventie in het kader van het Comité Istanbul.
- **Subsidie Gelijkheid Vrouwen-Mannen:** In 2010 werd er een gemeentelijke subsidie “Gelijkheid Vrouwen-Mannen” in het leven geroepen om projecten aan te moedigen en te steunen die de gelijkheid tussen vrouwen en mannen willen bevorderen. Jaarlijks is er een bedrag van 4.000 euro voorzien met een maximum van 1.000 euro per project.

4. Instrumenten en ondersteuning

- **Project “Osez”:** in het kader van dat project werden dankzij een subsidie van het Gewest in 2018 workshops over zelfvertrouwen georganiseerd voor verschillende groepen vrouwen. Dit project was een groot succes en daarom zal het worden voortgezet met nieuwe workshops in het najaar van 2022, en mogelijk in andere jaren, afhankelijk van het beschikbare budget.
- **Eenoudergezinnen:** sinds het begin van de legislatuur besteedt de dienst Gendergelijkheid en Diversiteit bijzondere aandacht aan eenoudergezinnen en hun specifieke behoeften. Er zullen nieuwe initiatieven tot stand komen in functie van de behoeften en mogelijkheden.
- **Inzamelpunten Bruzelle:** sinds 2017 steunt de dienst Gendergelijkheid en Diversiteit de vereniging Bruzelle die maandelijkse bescherming inzamelt om die uit te delen aan vrouwen

die in armoede leven en/of dakloos zijn. In de gemeente bevinden zich daarom inzamelboxen. De komende drie jaren zullen er meer inzamelpunten komen en zullen die ook duidelijker zichtbaar worden.

- Gender en openbare ruimte: vanuit een meer globale bekommernis om na te denken over de plaats van de vrouw in de openbare ruimte zal er bij de aanleg van nieuwe wegen extra aandacht worden besteed aan dit aspect zodat ook vrouwen namen hun plaats krijgen in het straatbeeld.

Stedenbouw

De verdichting van de bebouwing is een fenomeen dat exponentieel toeneemt in het Brussels Gewest. Ondanks de vastgoeddruk verdedigt de gemeente Etterbeek het behoud van een stedenbouw met menselijke dimensies die de gezinnen een belangrijke plaats geeft, een aangename leefomgeving biedt voor alle inwoners en inwoners aanmoedigt om zich permanent in de gemeente te vestigen.

Om die principes te verdedigen, heeft de gemeente een gemeentelijk ontwikkelingsplan opgesteld. In de lijn van dat plan zal worden gewerkt aan de uitvoering van nieuwe gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen of zoneverordeningen met als doel om bijzondere aandacht te besteden aan de strijd tegen de onderverdeling van gebouwen, aan de kwaliteit van de bebouwing, aan de bescherming van de huizenblokken en aan de gezelligheid van de openbare ruimten. Die verordeningen zullen een aanvulling vormen op de stedenbouwkundige kenmerken van Etterbeek uit de Gewestelijke Stedenbouwkundige verordening, die in 2022 zal worden herzien, rekening houdend met de specifieke stedelijke kenmerken van Etterbeek.

De nadruk zal worden gelegd op de bewustmaking van de bevolking voor, zowel zichtbaar vanuit de openbare ruimten (kwaliteitsvolle toegangsdeuren, bewerkt raamwerk en smeedijzeren leuning) als binnen in het gebouw (schoorstenen, decoratie-elementen...). Het behoud en vooral de restauratie van het erfgoed zijn een prioriteit. Daartoe zullen acties worden georganiseerd worden om het erfgoed van Etterbeek onder de aandacht te brengen.

Er zal worden nagedacht over de planning en de urbanisatie van grote sites in de stad: de site van het voormalige gemeentehuis, de site van de voormalige Leopoldkliniek en de ING-site op de Sint-Michielswarande. De heraanleg van die sites is een gelegenheid om de verbindingen tussen woonwijken te herstellen en om de nadruk te leggen op zachte mobiliteit, handelszaken en nabijheidsdiensten.

De kadastrale informatie zal worden bijgewerkt in samenwerking met de dienst Financiën. Sommige eigendommen zijn sinds 1975 niet meer geëvalueerd en dit leidt tot ongelijke behandeling van de verschillende eigenaars. Dienst zal contact opnemen met deze eigenaars om de regularisatie van hun situatie te vergemakkelijken.

De administratieve procedures vergemakkelijken en versnellen is een prioriteit. Dankzij een toenemende dematerialisatie van de dossiers zullen burgers sneller en gemakkelijker toegang hebben tot informatie over de bebouwing in Etterbeek. Wij zullen er altijd voor zorgen dat wij de burgers zo goed mogelijk ondersteunen en informeren, zowel via afspraken, via e-mail en telefonisch als via de organisatie van infosessies. Daartoe zullen wij ervoor zorgen dat wij de vaardigheden van onze medewerkers ontwikkelen aan de hand van opleidingen over zowel de instrumenten die ons ter beschikking worden gesteld als de regelgeving.

De informatievergaderingen in het kader van de openbare onderzoeken zullen worden versterkt en gesystematiseerd voor alle dossiers met een zeker belang. Om de burgers zo goed mogelijk te informeren en hen op een efficiënte manier te begeleiden bij hun administratieve stappen, zal de dienst zijn procedures optimaliseren in samenwerking met de andere gemeentediensten.

Leefmilieu

De hoofddoelstelling van de dienst Leefmilieu is een kwaliteitsvolle leefomgeving garanderen voor alle inwoners van Etterbeek. Dat krijgt concreet vorm via de verschillende opdrachten die verdeeld zijn over twee luiken: een preventief luik en een curatief luik.

De dienst Leefmilieu beheert enerzijds de milieuvergunningen die tot doel hebben om de milieunormen te doen naleven. Die milieuvergunningen omvatten in het bijzonder het beheer van de vergunningsaanvragen, de begeleiding van de aanvragers en het betrokken publiek en de opsporing van uitbatingen die onderworpen zijn aan een vergunning en hun inregelstelling. Die vergunningen zorgen ervoor dat de uitbatingvoorwaarden toegepast worden en dat eventuele overlast van de uitbatingen beperkt wordt. Hiervoor werkt de dienst samen met de andere gemeentediensten en Brussel Leefmilieu.

Anderzijds biedt de dienst Leefmilieu de bevolking persoonlijke begeleiding om bepaalde vormen van overlast of bepaalde milieuangsten (bouwplaatsen, overlast van dieren, elektromagnetische golven, luchtkwaliteit...) te vermijden of beëindigen. Bovendien zal de dienst de overlastbestrijding opdrijven door de bevolking systematische of gerichte informatie te geven via openbare bijeenkomsten (onder andere in het vooruitzicht van grote bouwplaatsen) en door de gemeentelijke website up-to-date te houden.

Wat de informaticatool voor het beheer van de milieuvergunningen betreft, zou het in een toekomstige versie mogelijk moeten zijn om gegevens over milieu-inbreuken en milieuoverlast te integreren. De bedoeling is om zo tot een globaal en gecoördineerd beheer van de vergunningen en de overlast te komen. De dematerialisatie en het elektronische beheer van de vergunnings- en archiefaanvragen zal dankzij dit programma afgerond kunnen worden.

De gemeente verzekert de bekwaamheid van haar ambtenaren door opleidingen te blijven organiseren in verband met de informaticaondersteuning, de gemeentelijke en gewestelijke tools, het wetgevende kader en de persoonlijke ontwikkeling.

a) Filosofie

In een wereld die al maar meer verbonden is, moet ons bestuur het goede voorbeeld geven. De samenwerking tussen de besturen en de concentratie van de bevoegdheden met betrekking tot digitalisering en informatica is een eerste noodzakelijke voorwaarden om van Smart Governance te kunnen spreken. Gelet op de voortdurende evolutie van de omgeving, de voortdurende vooruitgang op het vlak van de integratie van informatie en informatietechnologie in het dagelijkse leven en het economische leven, moeten wij ons aanpassen aan die tendensen om de burger bij die veranderingen te betrekken. Onze gemeente kan niet anders dan de rol van Smart City op zich nemen in een Gewest waarin de digitale kentering steeds meer in omvang toeneemt. Nieuwe investeringen in de diensten en in de infrastructuur blijft een noodzakelijke voorwaarde om de kwaliteit te kunnen garanderen. Het is in die context, in het vooruitzicht van de verhuizing naar het nieuwe administratief centrum, dat we zullen blijven investeren in een netwerk en in de infrastructuur. De digitale transformatie, in de ruime zin van het woord, is een fundamentele pijler om de doelstellingen op het vlak van informatica vast te leggen. De ambitie op dit vlak moet verder gaan dan de “digitalisering” van de bestaande formulieren en werkmethodes. Digitale transformatie, dat betekent dat ook de besturen zich aanpassen aan een omgeving in verandering en dat ze vanuit dat standpunt hun werkmethodes en processen opnieuw bepalen zodat er efficiëntiewinsten ontstaan en de transparantie voor de burgers, de zelfstandigen en de besturen vergroot. Het delen van gegevens vormt steeds meer een van de hoekstenen voor om de participatie van burgers, ondernemers, academische instellingen en onderwijsinstellingen daadwerkelijk te realiseren. Als overheid kunnen wij niet anders dan een kader creëren waarin die gegevens uitgewisseld en gedeeld worden. Dat kader moet de bescherming van de persoonlijke levenssfeer waarborgen. De dienst Informatica van de gemeente is een dienst die de departementen van de gemeente, het OCMW en de externe sites (scholen, maatschappelijke centra, gezondheidscentra, culturele centra en andere diensten voor de burgers) intern ondersteunt. Informatica heeft een sleutelpositie in onze levens. De dienst Informatica zal op vraag oplossingen uitwerken om de burgers een kwaliteitsvolle dienstverlening te bieden.

b) Prioritaire acties

1. Uniformering van de gegevens en de procedures

De dienst werkt mee aan het uitwerken en invoeren van de processen in de diensten (voortdurende opvolging van operaties, acties om die operaties uit te voeren). Dankzij die processen zullen we onze dienstverlening aan de burger eenvoudiger en efficiënter kunnen maken. De dienst zal overtollige informatie beperken en de samenhang van de informatie verbeteren. De samenhang van gegevens is enkel mogelijk in een vlotte structuur. Onze gemeente heeft zich dus al voorbereid op grote veranderingen om beter te beantwoorden aan de behoeften van de burger met als doel dichterbij de burger te staan. Dat is onder andere gebeurd door de processen te digitaliseren bij de verhuizing naar het nieuwe gemeentehuis op het Jachthof. In dit verband zullen in onze administratie nieuwe samenwerkingsinstrumenten worden ingevoerd om de verwerking en de uitwisseling tussen de verschillende diensten van het gemeentebestuur te vergemakkelijken. Dit zal de administratieve processen vereenvoudigen en onze burgers alleen maar ten goede komen.

2. Veiligheid en bescherming van de gegevens

In de steeds digitalere wereld van vandaag is informatiebeveiliging een van de drijvende krachten achter de invoering van nieuwe IT-tools. Tot op heden zijn alle bestaande gegevens in de gemeente beschermd en beveiligd. Toen wij naar het Jachthof verhuisden, werden alle gegevens namelijk

overgedragen naar het gewestelijke datacentrum. Alle diensten van het gemeentebestuur zijn nu gecentraliseerd in classificatieplannen per dienst, wat een veilige opslag en toegangscontrole voor de verschillende betrokkenen mogelijk maakt.

De komende maanden zullen die gegevens nog beter worden beveiligd. Het doel van ons plan is namelijk om al onze verafgelegen locaties (crèches, scholen, garage, opslagplaatsen, enz.) met elkaar te kunnen verbinden, zodat wij op een gecentraliseerde en veilige manier gegevens kunnen uitwisselen met het bestuur. Deze activiteiten zullen worden opgestart in het kader van de integriteit en de beveiliging van gegevens (met name AVG). Wij zullen zo de toegang tot informatie tussen de diensten vergemakkelijken. Bovendien zullen nieuwe veiligheidsfuncties worden ingevoerd. Wij zijn met name van plan extra beveiligingsmodules, zoals dubbele authenticatie (MFA), te verhogen en te activeren en aldus identiteitsdiefstal op het niveau van computerverbindingen te voorkomen. De burgers die naar de verschillende diensten van onze gemeente gaan verwachten dat de diensten beschikbaar en betrouwbaar zijn, maar verwachten ook steeds meer gebruiksvriendelijkheid. Voor de standaardisering en de vereenvoudiging van de administratieve processen moeten we niet enkel nauwer samenwerken maar moeten we de informaticaprogramma's en de uitwisselingsprotocollen ook onderzoeken en standaardiseren. In dit verband en dankzij een partnerschap met het Gewest zal in de komende jaren een globaal IT-programma "We Pulse" worden gelanceerd. Dit programma zal het mogelijk maken een gemeenschappelijke basis te hebben voor alle gemeentebesturen en OCMW's van het Brusselse Gewest, en dit voor verschillende aspecten zoals:

Personeelsbeheer, relatiebeheer met de burger, financiën en ook sociale dossiers. Dit zal alleen maar gunstiger zijn voor de Brusselaars, die in de toekomst zullen kunnen beschikken over dezelfde dienstverlening en dezelfde instrumenten, ongeacht hun gemeente. Op lange termijn zal dit leiden tot een uniforme gewestelijke architectuur en schaalvoordelen opleveren, wat de burgers ten goede zal komen. De digitale transitie en de innovatie zullen de gemeente in staat stellen om een Smart City te worden. Een Smart City biedt een transversaal antwoord op de hedendaagse uitdagingen om de levenskwaliteit te verbeteren en de gemeente intelligenter te maken voor haar inwoners. Ze verbetert ook de efficiëntie van de diensten en de activiteiten met behulp van digitale technologie. Om die doelstellingen te verwezenlijken, zal de gemeente samenwerken met IRISNet, PCivadis en vele anderen.

Nederlandstalige Aangelegenheden

1. Lokaal cultuurbeleid

a. Beleidsplan lokaal cultuurbeleid

In alle gevallen 2022-2024 werkt het lokaal cultuurbeleid verder aan de vooropgezette doelstellingen van het lokaal cultuurbeleidsplan volgens de bepalingen van het Vlaams decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid van 6 juli 2012. Bij het uitwerken van dit lokaal cultuurbeleid werkt de gemeente nauw samen met de gemeentelijke Nederlandstalige bibliotheek, GC De Maalbeek, buurthuis Chambéry, Brede School Domino, de scholen en academies en de Nederlandstalige Etterbeekse verenigingen. De gemeente betreft ook gebruikers en inwoners bij de opmaak van het plan. De gemeente betreft ook gebruikers en inwoners bij de opmaak van het plan. Het jaarlijkse actieplan wordt voorbereid met de partners in het voorafgaande najaar en wordt bij het begin van elk jaar voorgelegd aan het college van burgemeester en schepenen. Vanuit de dienst en het netwerk zal veel aandacht gaan naar het zoeken naar samenwerking met anderstalige/Franstalige partners in de gemeente, cultuurcommunicatie en zichtbaarheid van de culturele organisaties in Etterbeek en het onthaal van nieuwe inwoners. De culturele activiteiten worden in 2022 herstart en flexibel vormgegeven, we grijpen hiervoor terug naar de lessons learned van 2020 en 2021.

b. Cultuurraad, advies en participatie

De gemeentelijke cultuurraad is het officiële adviesorgaan van het lokaal cultuurbeleid. In het voorjaar van 2019 zal deze opnieuw worden samengesteld. In de voorbereiding hiervan wordt bekeken of het huidige reglement geactualiseerd moet worden. De cultuurraad adviseert de gemeente over alles wat het lokaal cultuurbeleid aangaat. 2019 vormt het laatste jaar van het beleidsplan 2014-2019. Het actieplan 2019 wordt geënt op de doelstellingen die in dit plan beschreven staan. Het actieplan bevat de gezamenlijke projecten en projecten van partners, scholen en verenigingen en werd goedgekeurd door het college van 10 januari 2019.

De gemeentelijke cultuurraad is het officiële adviesorgaan van het lokaal cultuurbeleid. De cultuurraad adviseert de gemeente over alles wat het lokaal cultuurbeleid aangaat. De jaarlijkse actieplannen 2022, 2023 en 2024 (geënt op de doelstellingen uit het beleidsplan) omvatten de gezamenlijke projecten en projecten van structurele partners, scholen en verenigingen en zullen ter advies voorgelegd worden aan de cultuurraad in het najaar van elk voorafgaand werkingsjaar. Het actieplan 2022 werd goedgekeurd op 8 december 2022.

c. Ondersteuning van Nederlandstalige verenigingen, actoren en inwoners van de gemeente

Via haar diverse takenpakket blijft de dienst het aanspreekpunt bij uitstek voor de Nederlandstalige verenigingen, scholen en inwoners. Wij steunen hen bij de organisatie van activiteiten via financiële en/of logistieke steun en wij informeren hen.

d. Samenwerking met andere gemeentelijke diensten

De dienst Nederlandstalige Aangelegenheden zal samenwerken met de andere gemeentediensten, en in de eerste plaats met de dienst Franstalige Cultuur, en met de socioculturele actoren in de gemeente. In 2022 initieert de dienst onder andere een project rond de viering van het honderdjarig bestaan van de tuinvijken, een expo in het gemeentehuis, een samenwerking met Brussels Jazz weekend, een samenwerking met het Brussels Bright Festival en het project 't Licht zien. Voor deze projecten hopen we te kunnen rekenen op de samenwerking met andere diensten om de projecten naar een hoger niveau te tillen. In samenspraak met de dienst Informatie willen wij meewerken aan een doordachte en efficiënte communicatie van het rijke cultuur- en vrijetijdsaanbod in de gemeente. Samen met de betrokken diensten blijven we de conviviale straten mogelijk en bekend maken bij de inwoners. De opening van een Fietsbieb die in 2021 nog niet van start kon gaan bij een gebrek aan een geschikt lokaal willen we in 2022 openen in Etterbeek samen met andere geïnteresseerde diensten en partners. Naast de hierboven opgenoemde initiatieven blijft de dienst Nederlandstalige aangelegenheden ook ter beschikking van andere diensten om op vraag en in de mate van het mogelijke, een organisatie van tweetalige initiatieven in de gemeente te bevorderen.

2. Gemeentelijke Openbare Bibliotheek

De Gemeentelijke Openbare Bibliotheek is een belangrijke partner in het lokaal cultuurbeleid en de Brede School Domino in de uitvoering van de doelstellingen van het lokaal cultuurbeleidsplan.

Ze onderhoudt een ruime en kwaliteitsvolle collectie. Daarnaast ze fungeert als onthaalplek, studieplaats en ontmoetingsruimte.

Jaarlijks organiseert de bibliotheek een aantal projecten rond taalstimulering, (voor)leesplezier, digitale geletterdheid, mediawijdsheid, enz., zowel voor scholen als kinderen en volwassenen in hun vrije tijd.

Verwacht wordt dat vanaf 2022 alle jaarlijkse projecten zoals vanouds kunnen plaatsvinden. Graag worden daar nog een aantal nieuwe realisaties aan toegevoegd. Ook met de scholen zal opnieuw intensief samengewerkt worden.

De samenwerking met de Franstalige gemeentelijke bibliotheek Hergé is een aandachtspunt, waaraan gewerkt wordt, onder meer door de programmatie van gezamenlijke activiteiten.

De bibliotheekraad, samengesteld uit deskundigen en gebruikers, geeft advies aan de gemeente over het beleid van de bib en haar rol binnen het lokaal cultuurbeleid. De raad komt in het najaar voorafgaand aan het werkingsjaar samen om alle projecten te bespreken en te adviseren. Daarna worden ze op de cultuurraad besproken. Pas dan kunnen we een gedetailleerd actieplan met bijhorende budgetten voorstellen.

De raad van bestuur van de bibliotheek, vzw GOBE, zal werk maken van een huishoudelijk reglement en het actualiseren van de statuten, conform de nieuwe vzw-wetgeving.

Renovatie en innovatie

Om haar sterke rol in de gemeente voor alle gebruikers waar te blijven maken, en om in de toekomst te voldoen aan de noden van een eigentijdse bibliotheek, is het noodzakelijk verder te investeren in de infrastructuur van de bibliotheek.

Deze dossiers dienen in deze triënnale aangepakt te worden:

- Het implementeren van een informaticasysteem dat voldoet aan de actuele noden van de gebruiker. Hier is reeds een plan voor uitgewerkt.
- De brandveiligheid bleek na inspectie niet in orde. Opvolging van dit dossier is prioritair.
- Het uitwerken van een voorstel voor zelfuitleen via RFID, voor een verbeterde dienstverlening
- Een renovatie van de leeszaal en de exoruiimte, zodat deze veelgebruikte plaatsen intensiever kunnen gebruikt worden doorheen het hele jaar.

Begin 2020 heeft de dienst Openbare Werken aan de bib een bezoek gebracht. Er is toen geen concreet plan van aanpak opgesteld.

Goede verlichting is in een aantal ruimtes een aandachtspunt.

- De inrichting van de jeugdafdeling op begane grond moet worden herbekeken, met professionele hulp. Deze ruimtes worden te krap voor een voortdurend groeiend publiek. Een nieuwe indeling zou ons toelaten de bestaande ruimtes optimaal te benutten.
- Het uitwerken van een voorstel voor zelfuitleen via RFID, voor een verbeterde dienstverlening

3. Brede School Etterbeek – Domino

De gemeente Etterbeek is sinds 2012 initiatiefnemer en trekker van het netwerk Brede School Domino. Dit samenwerkingsverband verenigt de Nederlandstalige culturele, jeugd- en welzijnsorganisaties en alle Nederlandstalige scholen van Etterbeek. Het doel is om de kansen van kinderen en jongeren in Etterbeek te maximaliseren. De structurele partners zijn verenigd in de stuurgroep van Brede School en sturen de Brede School inhoudelijk aan. Alle acties worden vastgelegd in een jaarlijks actieplan en in evaluatieverslag, dat wordt gerapporteerd aan het college en aan de VGC (dienst Stedelijk Beleid).

Kinderen leren op school, van hun vrienden, hun ouders, in hun vrije tijd, uit hun omgeving. Al deze verschillende omgevingen beter doen aansluiten op mekaar zorgt voor een brede leer- en

leefomgeving en vraagt voor een transversale aanpak. Etterbeek is een rijke en veilige oefenplaats waar kinderen al hun competenties kunnen ontwikkelen en ze de ruimte krijgen om te ontdekken en te experimenteren.

Tijdens de Corona pandemie was het moeilijk of soms zelf onmogelijk om verschillende van de projecten die de Brede School Domino zo uniek maakt te laten doorgaan. Ontmoeting en uitwisseling staan centraal in de samenwerkingen die op poten worden gezet. Daarom willen we in 2022-2024 weer volop inzetten op: leerlingen laten kennismaken met elkaar, met anderen en met de buurt om hen op die manier maximale ontwikkelingskansen te geven. Ook onze partners delen hun expertise en ervaring, infrastructuur of communicatiekanalen.

Daarnaast wordt de samenwerking met KWB Etterbeek verdergezet. Er wordt ingezet op de opening van een Etterbeekse Fietsbib, een fietsuitleensysteem voor kinderen. Er worden ook opnieuw sessies "Start to bike" georganiseerd voor volwassenen en kinderen die leren fietsen in de stad.

Ouders en basiswerkers ondersteunen we met informatie over de buurt en expertise-uitwisseling. Veel leerkrachten wonen niet in Etterbeek en zijn vragende partij om meer kennis te krijgen over de leefwereld van hun leerlingen. Gezien het grote aandeel van heel jonge kinderen in Etterbeek, willen we inzetten op de vlotte instroom naar kinderdagverblijven en doorstroom naar de onthaalklas. Brede School Domino informeert inwoners van Etterbeek hierover. Om alle kinderen dezelfde toegang te bieden bouwt Brede School Domino haar werking uit met gratis trajecten tijdens de schooluren en na de schooluren met gediversifieerde tarieven.

We onderzoeken de mogelijkheid om een Nederlandstalige gemeentelijke crèche of school op te richten (onder voorbehoud van beschikbare middelen), gezien de vraag naar plaatsen veel hoger ligt dan het huidige aanbod.

De dienst Nederlandstalige aangelegenheden geeft, net als in de voorgaande jaren, ondersteuning aan ouders die hun kind willen inschrijven in een Nederlandstalige school. Alle betrokken ouders zullen aangeschreven worden om hen te informeren over de procedure. Ouders die het nodig hebben, kunnen persoonlijke begeleiding krijgen om hun kind aan te melden.

Het huidige Brede Schoolconvenant met VGC werd in juli 2021 verlengd in afwachting van het nieuwe convenant. Momenteel weten we nog niet of dit veranderingen zal inhouden voor de huidige werking van Brede School. De dienst blijft zich in elk geval ook na augustus 2022 inzetten voor de doelstellingen bepaald door het partnerschap van de Brede School. In het belang van de realisaties van Brede School neemt de gemeente de verantwoordelijkheid voor de voortzetting van het project door de tewerkstelling van de coördinator op een structurele manier verder op te nemen bij niet-verlenging van het convenant.

Europese Aangelegenheden

In het kader van zijn opdrachten heeft de dienst Europese Aangelegenheden zijn doelstellingen uit de politieke oriëntatienota van vorig jaar verder nagestreefd maar door de gezondheidscrisis konden er minder activiteiten worden uitgevoerd.

Verwezenlijkte/lopende projecten

- ✓ Samenwerken aan de uitwerking van het “Trefpunt van de Regio's” en lokale initiatieven coördineren
- ✓ Coördinatie van de EWLD in samenwerking met de dienst Burgerparticipatie. De Europese Week van de Lokale Democratie is een initiatief van de Raad van Europa en wordt gecoördineerd door Brulocalis voor de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Projecten die werden uitgesteld naar 2022 naar aanleiding van de pandemie

- Activiteiten van de EWLD die werden uitgesteld: interne en externe stands, zowel jaarlijks als terugkerende stands. Diverse activiteiten in het kader van gemeentelijke evenementen (Seniorenweek, Vrijwilligersfeest, onthaal van de nieuwe inwoners) of van Europese evenementen (infodag midden maart bij de Europese Commissie, Schuman Day op 9 mei...)
- Administratieve hulp voor Europeanen: De dienst Europese Aangelegenheden wil het informatiecentrum bij uitstek worden om de Europeanen de weg te wijzen bij de verschillende administratieve stappen die zij ondernemen om hun integratie in de gemeente te vergemakkelijken. Engelse lessen zouden die bevoegdheden aanvullen. Een troef voor de communicatie met Europeanen is de vertaling van de informatie op de website van de gemeente of informatie over project in meerdere talen (zie project APProach).
- Europese projecten: Er zal meer aandacht besteed worden aan de verschillende Europese gemeenschappen om via ontmoetingen en gemeenschappelijke socioculturele projecten een lokaal netwerk uit te bouwen (bijvoorbeeld activiteiten van verenigingen van Europeanen, Europese voorzitterschappen, met Europese of gewestelijke instellingen, waaronder Brussels.Commissioner, Brulocalis...).
- Samenwerking met Europese gesubsidieerde projecten in het kader van het DWC: *“De perimeter van het DWC Jacht-Gray heeft een zeer kosmopolitisch karakter en er zijn tal van nationaliteiten vertegenwoordigd. Een van de hoofddoelstellingen van het DWC Jacht-Gray is overigens om de strijd aan te binden met de dualisering en de multiculturaliteit en het samenleven te bevorderen. Zo is de dienst DWC zich, in partnerschap met de dienst Europese Aangelegenheden, geleidelijk aan beginnen in te zetten binnen internationale netwerken en heeft het drie Europese subsidies in de wacht gesleept”*: Project “APProach” om mobiele Europese burgers (“expats”) op te vangen en te betrekken bij het lokale leven, met name aan de hand van webpagina's in het Engels. 7 Europese partners. Duur van het project: van april 2018 tot juni 2020 (project loopt en wordt voortgezet).
- In samenwerking met de dienst Animatie: organisatie van een gezellig Europees feest met culturele en gastronomische accenten, door de dienst, de AREA, de Europeanen van Etterbeek, in de raadzaal, vele samenwerkingen die nog moeten worden opgezet.
- De verzusteringsactiviteiten worden voortgezet en versterkt.
- De initiatieven versterken om informatie te geven over Europa via sociale media.
- De initiatieven versterken om ervoor te zorgen dat Europeanen en niet-Europeanen zich inschrijven op de kiezerslijsten, in samenwerking met de dienst Bevolking.
- Ontwikkeling van informatietools voor Europeanen in samenwerking met de dienst Burgerparticipatie

Werkgelegenheid

Filosofie

Het werkgelegenheidspotentieel is hoog in Etterbeek en moet worden benut door een werkgelegenheidsbeleid dat ook rekening houdt met jongeren en laagopgeleide werkzoekenden die te vaak in de marge van de arbeidsmarkt blijven.

De gemeente Etterbeek heeft een werkloosheidsgraad van 14% (2017) in vergelijking met 16,8% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De werkloosheidsgraad bij jongeren tussen 18 en 24 jaar bedraagt 19,8% (24,4% in het BHG) en laagopgeleide werkzoekenden vertegenwoordigen 62,5% van het totale aantal werkzoekenden in Etterbeek (45% in Bosvoorde). De kloof tussen de gemiddelde tewerkstellingsgraad in Brussel (66,4%) en de gemiddelde tewerkstellingsgraad van laagopgeleide inwoners (46,7%) toont aan hoe moeilijk het is om laaggeschoolde mensen te integreren op de arbeidsmarkt.

De partners die actief zijn op het vlak van werkgelegenheid zijn de Mission locale pour l'Emploi, het plaatselijk werkgelegenheidsagentschap (PWA), het OCMW, de Antenne van Actiris en de gemeente Etterbeek (met de aanwerving van een medewerker voor werkgelegenheid en ondernemen). Aan de hand van diverse partnerschappen worden er synergiën gecreëerd tussen de partners.

Het Jobhuis coördineert gezamenlijke projecten met onder andere de organisatie van modules zoals "De juiste look voor de job" voor werkzoekenden of de uitwisseling van goede praktijken tijdens een teambuilding voor de werkgelegenheidsadviseurs van Etterbeek. Op een ander gebied wil het college synergiën tot stand brengen tussen Ernest Richard en de MLE door in Ernest Richard een afdeling op te richten voor de herstelling van fietsen en elektrische fietsen. Een van de doelstellingen is overigens om bruggen te slaan met de technische scholen van de gemeente om de samenwerking met de Mission locale te versterken.

Prioritaire acties

1. De begeleiding van werkzoekenden versterken

De Mission locale pour l'Emploi start niet alleen met een jong en dynamisch team, maar ook met een nieuwe directie de overgang naar een volwaardige sociale-inschakelingseconomie. De Mission locale is ongetwijfeld een essentieel instrument van het tewerkstellingsbeleid. De gemeentelijke overheid heeft dat begrepen en steunt de structuur en de activiteiten van de organisatie.

De begeleiding van de werkzoekende zal kunnen worden geoptimaliseerd dankzij synergieën tussen de verschillende tewerkstellingsdiensten (MLE, OCMW, PWA, Actiris). Het is belangrijk om te werken aan de communicatie voor het publiek en de communicatie tussen de partners onderling om de tewerkstellingsmogelijkheden bekendheid te geven. Er moet ook een verband gelegd worden tussen alle verenigingen, tewerkstellingsactoren en het publiek en dat binnen de wijken.

2. Werkzoekenden opleiden

De Mission locale is zich ervan bewust dat het een uitdaging is om innoverende opleidingen aan te bieden voor werkzoekenden die georganiseerd worden in samenwerking met ondernemingen. Daarom zal de MLE gerichte opleidingen blijven uitwerken. De ontwikkelingsmedewerkers van de Mission locale pour l'Emploi verkennen de bedrijfswereld actief om zo goed mogelijk te beantwoorden aan hun behoeften. Aan het einde van de opleidingen organiseren zij jobdatings tussen

werkzoekenden die een opleiding volgden en potentiële werkgevers. De dienst Tewerkstelling en Opleiding organiseert samen met Actiris ook gerichte jobdagen (bijvoorbeeld chauffeurs of industriële schoonmakers) en bedrijfsbezoeken. De nieuwe modules voor jongeren (onder andere “De juiste look voor de job”) ondersteunen de inspanningen op dit gebied.

De inspanningen zullen worden voortgezet door nieuwe opleidingen te organiseren voor jongeren, kmo's (in samenwerking met de dienst Middenstand) en knelpuntberoepen. Het college wil dat er bijzondere aandacht besteed wordt aan beroepen in verband met duurzame ontwikkeling, lokale en seizoensgebonden voeding en leefmilieu.

3. Werkzoekenden aan het werk zetten

Via doorstromingsprogramma's (DSP) worden 29 voltijdse equivalenten tewerkgesteld, opgeleid en begeleid met werk van openbaar nut zoals kleine herstellingen en renovaties voor ouderen en/of personen met een laag inkomen, thermische isolatie van sociale woningen, herstellingswerkzaamheden ins scholen van de gemeenten, de regie van culturele plaatsen, de verwijdering van tags van gebouwen... Het is heel belangrijk dat die acties worden voortgezet want ze zijn veelbelovend zowel in termen van resultaten voor de werkzoekenden als voor de begunstigden. De gemeente zal tewerkstellingsplaatsen beschikbaar blijven stellen. Het aanbod van bouwplaatsen en werkzaamheden zou moeten uitbreiden gezien de huidige uitdagingen op het vlak van duurzame ontwikkeling.

4. Aandacht voor ondernemerschap als bron van werkgelegenheid

De dienst Werkgelegenheid zal nauw samenwerken met alle bovengenoemde partners, maar ook met de gemeentedienst Economische en Commerciële Ontwikkeling om de initiatieven ter stimulering van het ondernemerschap in Etterbeek, die werkgelegenheid scheppen, te versterken. Zo zullen in het gloednieuwe Ondernemershuis (Innov'ett) gespecialiseerde begeleidingsprogramma's voor de doelgroepen worden voortgezet, met speciale aandacht voor opleiding voor duurzame banen.

Filosofie

Etterbeek wil zijn inwoners de beste dienstverlening bieden.

Als we alle investeringen willen doen die noodzakelijk zijn voor de ontwikkeling van de gemeente, dan moeten we onze gemeente goed beheren en streven naar een begrotingsevenwicht. Meer dan ooit moeten de uitgaven daarom nauwgezet gecontroleerd worden. Maar we moeten ook rekening houden met parameters zoals bepaalde overdrachten van bevoegdheden of de statistieken van de actieve bevolking die een invloed hebben op de gemeentefinanciën.

Aan het begin van deze legislatuur werd het Jachthofproject voltooid. Daaruit vloeien logischerwijs extra woningen en meer opvangplaatsen in de crèches voort en de volledige wijk (de Jacht) zal heropleven. We moeten er echter voor zorgen dat de belastingbetalers de kosten niet moeten dragen. In dit opzicht heeft de huidige meerderheid de lokale belastingen tijdens de eerste jaren van deze legislatuur niet verhoogd.

Het college heeft ernaar gestreefd de financiële gevolgen van de uitgevoerde beleidslijnen nauwgezet te meten en daarbij de essentiële grondslagen van goed beheer, met name de beheersing van de schuldenlast, in het oog te houden, ondanks de gezondheids crisis, waarvoor aanzienlijke middelen zijn vrijgemaakt voor de bescherming en ondersteuning van de bevolking, de beroepsbeoefenaars uit de medische en de paramedische sector, de plaatselijke ondernemingen en ondernemers en de actoren van de non-profitsector.

Naast de voortzetting van initiatieven op het gebied van gender en participatieve begroting is de dienst Financiën ook begonnen met de ontwikkeling van een koolstofbegroting* met de steun van gespecialiseerde externe dienstverleners en wil hij deze werkzaamheden in de praktijk te brengen door de financieringsbronnen voor de desbetreffende projecten te maximaliseren. De voorgestelde acties in verband met de koolstofbegroting zullen worden opgenomen in het gemeentelijk klimaatplan.

Zoals in de Nieuwe Gemeentewet is bepaald, worden cijfers geplakt op de belangrijkste beleidslijnen van het college voor de komende drie jaar. Etterbeek, dat nummer één is op het vlak van transparantie, heeft de ambitie om dat principe ook toe te passen op de begroting om het geheel van de verbintenissen op een zo duidelijk mogelijke manier voor te stellen. Dat zal zich vertalen in een didactisch instrument dat moet helpen om de begroting beter te begrijpen zodat ze voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk is.

De huidige meerderheid wil ook haar inspanningen om de belasting op werk te verlichten voortzetten en wil de gemeentelijke fiscaliteit gebruiken als een middel in de strijd tegen de uittocht van Brusselse gezinnen en voor een rechtvaardige fiscaliteit.

* Een koolstofbegroting heeft tot doel om de begrotingslijnen om te zetten in de uitstoot van broeikasgassen met als doel om de budgetten meer te richten op de strijd tegen de klimaatverandering

Economische en Commerciële Ontwikkeling

FILOSOFIE

De ondernemer wordt geconfronteerd met heel wat administratieve stappen, zowel voor als na de oprichting van zijn onderneming. De dienst Economische en Commerciële Ontwikkeling ondersteunt alle zelfstandigen door hen te informeren en te begeleiden. De dienst werkt ook mee aan tal van eenmalige en structurele projecten in samenwerking met verschillende organisaties om het economische weefsel in Etterbeek te verbeteren. Het belang dat gehecht wordt aan de ondersteuning van buurthandel in het kader van een duurzaam beleid vormt de krachtlijn van de legislatuur. In 2020 heeft Etterbeek ook een uitgebreid economisch herstelplan goedgekeurd om de lokale handelszaken en ondernemers te ondersteunen.

PRIORITAIRE ACTIES

Begeleiding van kandidaten die zich als ondernemer willen vestigen in Etterbeek

Dagelijks beheer van de vragen van ondernemers en ambulante verkopers

De dienst biedt administratieve en logistieke ondersteuning van de handelaarsverenigingen om hen te helpen hun activiteiten te bestendigen en activiteiten te organiseren die hun wijk nieuw leven inblazen.

Organisatie van de ondernemersclub (vier keer per jaar) om de relaties en synergieën tussen de handelaars te versterken

De samenwerking met de lokale en gewestelijke, openbare en private partners voortzetten en diversifiëren (HUB Brussels, UCM, UNIZO, BECI, GOOGLE, enz.).

Behoud van het plan voor de revalorisatie van buurthandelaars en -ambachtshuizen (starter, booster en upgraderpremie) die nieuwe ondernemers of gevestigde ondernemers de mogelijkheid geven om financiële steun te krijgen van de gemeente

Voortzetting van de verspreiding van de lokale broebelcheques door de integratie van nieuwe gemeentelijke premies in de regeling, de werving van nieuwe handelszaken en de promotie van het broebeloket.

Onderzoek naar de haalbaarheid van de invoering van e-broeblen (elektronische versie van de broebelcheques)

De ontwikkeling en de invloed van het nieuwe Ondernemershuis (Innov'ett) voortzetten, door het aanbod van coachingprogramma's, conferenties, workshops, netwerkvondens, enz. voor kandidaat-ondernemers of ondernemers uit Etterbeek te diversifiëren (diverse thema's: circulaire economie, digitalisering, vrouwelijk ondernemerschap, ...), maar ook door de ontwikkeling van een co-working space binnen het Ondernemershuis af te ronden.

Heropstart van de adviescommissie voor economische en commerciële ontwikkeling en opstellen van een reglement.

Regelmatige bezoeken op het terrein blijven organiseren om samen met de handelaars hun behoeften te analyseren en hun moeilijkheden te leren kennen.

Meewerken aan de oprichting van een intercommunale van de handelsdiensten.

Het gebruik van nieuwe technologieën en sociale media versterken om de handelszaken te promoten.

Een gemeentelijke applicatie lanceren om de lokale handelszaken, ambachtslui en ondernemers te promoten: een overzicht van alle handelszaken (infofiche, producten, informatie over promoties, getrouwheidskaart), promotie van de handelswijken en inventaris van de verschillende voorzieningen in de gemeente (recyclage, standbeelden, parken, culturele en sportieve instellingen in de gemeente).

Elke nieuwe zelfstandige die zich in Etterbeek vestigt een welkomstpakket geven met nuttige informatie (waaronder een gemeentebrochure over de verschillende initiatieven van de dienst Economische en Commerciële Ontwikkeling) en een voucher voor coaching door een gespecialiseerde externe dienstverlener (2 uur coaching).

Oprichting van een commercieel vastgoedkantoor om de handelsruimten in de gemeente in kaart te brengen, het aanbod van de handelszaken te diversifiëren en de strijd aan te binden met leegstaande handelsruimten

De handelszaken diversifiëren door de voorkeur te geven aan handelszaken van de lokale economie en de komst van biologische winkels.

In het algemeen, streven naar een ecologische voorwaarden voor subsidies voor lokale bedrijven en ondernemers.

Kermissen, Markten en Rommelmarkten

FILOSOFIE

Voor de periode 2022-2024 blijft de dienst zijn taken met betrekking tot de ondersteuning en de organisatie van kermissen, markten en rommelmarkten voortzetten. Op die manier draagt de dienst bij aan het economische en sociale leven in de gemeente.

PRIORITAIRE ACTIES

Elk zondag staan er op **de markt** op het Jourdanplein een zestigtal marktrammers. Het beheer van de markt werd toevertrouwd aan het bedrijf Charve waarmee de dienst regelmatig contact heeft om te waken over de goede werking van de markt.

De dienst zal de mogelijkheid onderzoeken om een tweede markt te organiseren op een andere locatie in de gemeente.

Elk jaar organiseren wij in het voorjaar de **jaarlijkse kermis** op het Jourdanplein. Gedurende twee weken zijn er een tiental kermiskramers aanwezig om jong en oud plezier te laten beleven.

Er worden elk jaar een twaalfstal **rommelmarkten** georganiseerd in Etterbeek. De dienst ondersteunt de verschillende organisatoren. Bovendien moedigen wij verenigingen aan die nieuwe rommelmarkten willen organiseren.

Dierenwelzijn

FILOSOFIE

Sinds de oprichting van de dienst Dierenwelzijn in 2017 zijn er veel projecten op touw gezet. Het dierenwelzijnsbeleid is gebaseerd op twee hoofdpijlers: de interesse van de Etterbekenaren stimuleren en een harmonieus samenleven van inwoners en dieren in onze wijken aanmoedigen.

PRIORITAIRE ACTIES

Gemeentelijke premies en subsidies: de dienst kent verschillende premies toe op het vlak van dierenwelzijn. Etterbeekse gezinnen kunnen een premie aanvragen voor de sterilisatie, de identificatie en de vaccinatie van hun kat. Deze premie wordt uitbetaald in broebelcheques. Vanaf midden mei 2022 zal ook een premie worden uitgereikt aan Etterbekenaren die een gezelschapdier uit een dierenasiel dat wordt erkend door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest adopteren. Tot slot krijgen verenigingen of mensen die actief zijn op het vlak van dierenwelzijn in Etterbeek een subsidie.

Evenementen: elk jaar organiseert de dienst verschillende evenementen voor (toekomstige) eigenaars van gezelschapdieren of Etterbekenaren die belangstelling hebben voor het onderwerp: lezingen, infostands, vraag- en antwoordsessies met deskundigen (dierenartsen, gedragsdeskundigen, hondentrainers), enz. Het is de bedoeling om ten minste drie evenementen per jaar te organiseren.

In de toekomst zal de dienst een speciale dag organiseren die in het teken staat van dierenwelzijn in onze gemeente, in samenwerking met lokale en gewestelijke partners.

Tijdens het schooljaar zal de dienst bezoeken aan basisscholen organiseren om het bewustzijn over dierenwelzijn te vergroten.

Werking: de dienst werkt projecten uit om in te spelen op de vragen en verwachtingen van de burgers.

Een keer per trimester komt de werkgroep samen, die bestaat uit leden van het gemeentepersoneel, de politie, dierenartsen en de vzw "Chats Libres", om de verschillende initiatieven en toekomstige projecten te bespreken.

Uitwerken van een systeem dat tijdelijke opvang biedt voor huisdieren van mensen die worden opgenomen in het ziekenhuis.

De mogelijkheid onderzoeken om een nieuwe hondenloopzone te creëren waar ook een behendigheidsparcours zou worden aangelegd langs de spoorlijn (achter de gemeentegarage).

De mogelijkheid onderzoeken om zogenaamde "cat house" te installeren of uit te delen zodat zwervkatten eens schuilplaats hebben in de winter

Lancering van een applicatie "Animal Research" waarmee Etterbekenaren gemakkelijk een verloren dier kunnen terugvinden

Het gouden label "diervriendelijke gemeente" van het Gewest behalen: dat betekent dat de gemeente het verste staat op het vlak van dierenwelzijn in het hele Brusselse Gewest

FILOSOFIE

De dienst wil de erediensten en de laïciteit respecteren. Daarom zal het nauw blijven samenwerken met de kerkfabrieken van de katholieke parochies in Etterbeek. De dienst zal ook het samenleven tussen gemeenschappen met verschillende godsdiensten en overtuigingen bevorderen en zal erover waken dat het principe van neutraliteit gerespecteerd wordt.

PRIORITAIRE ACTIES

De dienst Erediensten en Laïciteit zal regelmatig overleggen met de kerkfabrieken over de werkzaamheden en de financiën van de parochies. De schepenen zal de gemeente vertegenwoordigen in de periodieke raden van de fabrieken.

De dienst zal eventuele vragen van andere confessionele gemeenschappen (andere erediensten) blijven ontvangen die om verschillende redenen steun zouden kunnen vragen van de gemeente.

De dienst wil:

- Nauw blijven samenwerken met de kerkfabrieken.
- De gemeente en de kerkfabrieken zullen regelmatig contact met elkaar houden over het materiële aspect van de erediensten (werkzaamheden, financiering...) en om oplossingen te zoeken (in samenwerking met de dienst Openbare Werken).
- De interconfessionele dialoog voortzetten
- In samenwerking met de dienst Stedenbouw wordt het project voor de bouw van een nieuwe Sint-Gertrudiskerk op het Van Meyelplein van dichtbij opgevolgd evenals de toekomstige heraanleg van het plein rond de kerk.

Sociale Cohesie

1. Filosofie

Het doel van het programma voor sociale cohesie als een beleid van sociale integratie is, zoals het decreet bepaalt, “de strijd tegen elke vorm van discriminatie en sociale uitsluiting door middel van een beleidsontwikkeling inzake maatschappelijke integratie, interculturaliteit, sociaal-culturele diversiteit en het samenleven van de verschillende plaatselijke gemeenschappen”.

Om die doelstelling zo goed mogelijk te realiseren, wil de dienst Sociale Cohesie acties organiseren die erop gericht zijn ontmoetingen tussen verschillende groepen mensen die niet noodzakelijkerwijs contact met elkaar hebben te bevorderen. De filosofie van de dienst Sociale Cohesie is in het bijzonder gericht op het netwerken met het Etterbeekse verenigingsleven, op het bevorderen van het samenleven, maar ook op de empowerment van de Etterbeekse burgers. Het spreekt voor zich dat een ambitieus beleid op het vlak van sociale cohesie niet mogelijk is zonder dat de synergieën tussen de verschillende betrokken sectoren wordt versterkt. De dienst Sociale Cohesie zal er dus naar streven de ruimten voor dialoog en acties tussen de sectoren te versterken.

Bovendien zal de dienst, met de inwerkingtreding van het nieuwe decreet inzake sociale cohesie, de uitvoering van dat decreet en de veranderingen in het verenigingslandschap die daaruit zullen voortvloeien moeten begeleiden.

2. Prioritaire acties

a. Financiële ondersteuning en begeleiding van projecten van verenigingen

Een vanzelfsprekende doelstelling van de dienst Sociale Cohesie is om een link te leggen tussen de Etterbeekse verenigingen en het bestuur van de Franstalige Gemeenschapscommissie (COCOF).

In de komende jaren zal het er ook en vooral om gaan de verenigingen te begeleiden bij de hertekening van het sociale-cohesielandschap waartoe het nieuwe decreet heeft geleid. In dat kader heeft de dienst, in samenwerking met de verenigingsactoren van de gemeente, een diagnose opgesteld van het aanbod en de behoeften aan sociale cohesie in de gemeente eind 2021. Dit zal als basis dienen voor het sluiten van een lokaal pact met de COCOF, een essentiële stap in het kader van het nieuwe decreet betreffende de sociale cohesie die tot doel heeft overeenstemming te bereiken over de algemene richtingen en specifieke behoeften op het gebied van sociale cohesie in de gemeente Etterbeek. Deze diagnose heeft ook tot doel de toekomstige actieplannen en oriëntaties van de activiteiten op het gebied van de sociale cohesie vast te stellen met het oog op de uitvoering van de nieuwe opdrachten die door het decreet zijn toegewezen, door in te spelen op de verschillende uitdagingen die in het decreet aan bod komen. In de eerste plaats steun aan de bestaande actoren van de sociale cohesie in Etterbeek, die ondanks hun grote motivatie geconfronteerd worden met moeilijkheden die hun werk verzwakken, zoals het gebrek aan lokalen en structurele subsidies. Deze steun zal ook bestemd zijn voor verenigingen die in het gemeentelijke programma wensen te worden opgenomen. Voorts lijkt het in een context waarin ontmoetingen zijn ondermijnd, van belang om de steun te versterken voor projecten voor samen leven en samen doen, die tot doel hebben de burgers zich voor elkaar te laten openstellen en vooroordelen te bestrijden. Ten slotte hebben de actoren van de sociale cohesie thema's vastgesteld die voor hun begunstigden bijzonder actueel zijn, zoals de digitale kloof, netwerkvorming en intergenerationele projecten. Dit zijn de komende vijf jaar prioritaire richtlijnen voor de werkzaamheden van de gemeentelijke coördinatie en haar partners. Om de twee jaar zal een evaluatie van de diagnose worden uitgevoerd, op basis van de indicatoren voor sociale cohesie. Om

de twee jaar zal een evaluatie van de diagnose worden uitgevoerd, op basis van de indicatoren voor sociale cohesie.

De dienst is ook van plan om een ondersteunende dienst te verlenen aan de verenigingen voor sociale cohesie, met name door het zoeken naar en het ter beschikking stellen van lokalen, met inbegrip van gemeentelijke lokalen, aan verenigingen voor sociale cohesie die hiernaar op zoek zijn.

Tot slot zal de coördinatie van de sociale cohesie de adviezen via het lokaal overlegplatform moeten voorbereiden, coördineren en begeleiden. Deze nieuwe opdracht is het resultaat van de hervorming van het decreet.

b. Coördinatie van de actoren van de sociale cohesie

De dienst Sociale Cohesie wil een coördinerende rol spelen tussen de verschillende Etterbeekse verenigingen om hun onderlinge samenwerkingen te vergemakkelijken, gemeenschappelijke doelstellingen te bepalen en tot een zo samenhangend mogelijke visie op sociale cohesie en samenleven te komen. Met het oog hierop zal de dienst Sociale Cohesie zijn ruimtes voor dialoog en actie tussen de actoren versterken. De vergaderingen van het lokaal overlegplatform zullen de hoeksteen vormen voor de komende jaren, door de verenigingen, burgers en gemeentelijke instanties van Etterbeek erbij te betrekken, met name door de uitvoering van het nieuwe huishoudelijk reglement naar aanleiding van de hervorming van het decreet. De Pics-Nics, driemaandelijks bijeenkomsten die informele uitwisselingen tussen maatschappelijk werkers in Etterbeek mogelijk maken, zullen worden voortgezet, aangezien de evaluatie ervan positief is. Ten slotte zullen regelmatig specifieke ontmoetingen tussen elke vereniging voor sociale cohesie en de dienst en de schepen worden georganiseerd om de behoeften van elke vereniging vast te stellen en synergieën tussen de verenigingsactoren tot stand te brengen.

c. Projecten uitgevoerd door de dienst Sociale Cohesie

Als platform van de verenigingen zal de Sociale Cohesie verschillende evenementen in verband met sociale cohesie blijven promoten.

i. Najaar van de Solidariteit

Sinds 2020 wordt een nieuwe versie van de Maand van de Solidariteit getest, die de nieuwe naam "Najaar van de Solidariteit" heeft gekregen. Het idee is om in het najaar activiteiten aan te bieden die op verschillende manieren aandacht vragen voor een jaarthema, maar ook om op een algemene manier aan samenleven te werken. De verenigingen zijn in grote mate betrokken bij deze nieuwe formule en stellen meerdere activiteiten voor om een gevarieerd publiek aan te trekken. De diensten Sociale Cohesie en Internationale Solidariteit nemen het initiatief voor drie activiteiten die van jaar tot jaar moeten worden herhaald om het publiek aan zich te binden en een duidelijke identiteit te geven aan het Najaar van Solidariteit. Deze nieuwe versie zal worden geëvalueerd en aangepast voor de komende jaren.

ii. Diverse partnerschappen

▪ Voortzetting van het Duurzaam Wijkcontract

Aangezien het Duurzaam Wijkcontract (DWC) Jacht-Gray zich in de eindfase bevindt, zal de bevoegdheid DWC de komende drie jaar niet meer in de vereiste vorm bestaan en zullen de ermee verbonden projecten worden verdeeld volgens de natuurlijke bevoegdheden van de leden van het college van burgemeester en schepenen: groene ruimten, verenigingen, huisvesting, culturele projecten en burgerprojecten, crècheprojecten, jeugdprojecten, OCMW-projecten, valorisatie van de

site met een sociaal oogmerk via activiteiten met een Europese dimensie. Zowel ten aanzien van de grondbeginselen van dit eerste contract als van de noodzakelijke transversaliteiten die zal moeten worden uitgevoerd. Het college zal ervoor zorgen dat in dit verband de nodige studies en bedenkingen worden verricht, zodat een beslissing kan worden genomen.

- *Conviviale straten*

Dit project wordt gecoördineerd door de dienst Animatie, met de steun van de diensten Participatie en Nederlandstalige Aangelegenheden. Er werd een reglement goedgekeurd dat inwoners de mogelijkheid geeft om hun straat gemakkelijk af te sluiten en dat tot wel vijf opeenvolgende dagen van 10 tot 20 uur tijdens de grote vakantie. Op die manier willen we animatieactiviteiten organiseren en de Etterbekenaren de kans geven om zich de openbare ruimte opnieuw toe te eigenen en activiteiten te organiseren die de samenhang in de wijken bevorderen, bijvoorbeeld aan de hand van spelletjes.

- *Gezonde tussendoortjes*

Voor dit project werken wij samen met de dienst Gezondheid & Welzijn. Het doel is om de verenigingen die actief zijn op het vlak van sociale cohesie te sensibiliseren voor gezonde voeding. We zullen het project de komende jaren voortzetten.

d. Steun voor projecten van verenigingen

In de komende jaren zal de dienst Sociale Cohesie waarschijnlijk worden gevraagd om mee te werken aan co-creatieprojecten op initiatief van verenigingen (bijvoorbeeld: Parcours van de solidariteit, les mots qui piquent...). De dienst kan logistieke en/of financiële steun voor deze projecten bieden.

Internationale Solidariteit

“Globaal denken, lokaal handelen” is het motto waardoor de dienst Internationale Solidariteit zich laat leiden bij de acties die hij op touw zet voor een rechtvaardigere en meer solidaire gemeente en wereld.

Het gemeentelijke niveau kan, met name via zijn dienst Internationale Solidariteit, inderdaad een centraal niveau zijn om de globale uitdagingen te integreren op lokaal niveau.

Daarom wil de dienst Internationale Solidariteit een ambitieus beleid voeren dat wil strijden voor een rechtvaardigere en solidaire wereld.

Dat beleid wordt gevoerd via een breed actieveld gaande van een bewustmakingsbeleid tot de uitvoering van voorbeeldige acties van de gemeente op het vlak van internationale solidariteit en ontwikkelingssamenwerking, maar ook de coördinatie en ondersteuning van lokale partners die actief zijn binnen dit domein.

Lokaal handelen betekent ook handelen door verbonden te blijven met de rest van de wereld en door de strijd aan te binden met het teruggeplooid zijn op zichzelf. Om die reden zal de gemeente Etterbeek ook een aanpak hanteren die ertoe bijdraagt om onze collega's in het Zuiden actief te versterken. Dankzij die aanpak zullen wij een sterk partnerschap kunnen uitbouwen dat gebaseerd is op de uitwisseling van kennis en netwerken buiten de gemeentegrenzen en zo kunnen we meebouwen aan een maatschappij die in staat is om de globale uitdagingen aan te gaan.

De belangrijkste actielijnen van de dienst Internationale Solidariteit kunnen als volgt worden samengevat:

1. Gastvrije gemeente

Naar aanleiding van het vijfjarenplan voor een “gastvriendelijke gemeente”, dat werd goedgekeurd tijdens de vorige legislatuur, moeten de 29 doelstellingen geoperationaliseerd worden. De gemeente zal haar inspanningen blijven voortzetten.

De gemeente Etterbeek wil zich namelijk profileren als een modelgemeente in de concrete uitwerking van een engagement waarover al veel werd nagedacht in overleg met de verschillende andere partners die daarbij betrokken zijn.

Om dit engagement tot een goed einde te brengen, zal de gemeente Etterbeek zich ertoe verbinden om het actieplan uit te voeren in samenwerking met de verschillende betrokken instanties en diensten.

2. FairTradeGemeente (FTG)

De gemeente Etterbeek behaalde de titel FairTradeGemeente in 2014.

Sindsdien heeft Etterbeek deelgenomen aan het platform voor eerlijke handel en blijft hij initiatieven nemen om mensen bewust te maken van het belang van eerlijke handel. In de komende jaren zal de gemeente erop toezien dat deze aanpak wordt voortgezet.

De gemeente zal ook inspanningen blijven leveren om ethische, sociale en milieucriteria te integreren in de overheidsopdrachten (aankoop van propere kleren, milieuvriendelijke schoonmaakproducten, duurzame kantoorbenodigdheden) en in haar algemeen aankoopbeleid.

De gemeente zal ook duurzaamheidscriteria in haar aankopen blijven integreren.

Tot slot zal de gemeente erop toezien dat haar actieplan 2021-2023 wordt uitgevoerd en dat het volgende actieplan voor de volgende jaren wordt opgesteld.

3. Doorbreken van stereotypen in verband met de koloniale geschiedenis van België

Tijdens deze legislatuur is de gemeente gestart met een ambitieus project om stereotypen die verband houden met de koloniale geschiedenis van België te doorbreken en zo de vele problematische voorstellingen uit deze periode in vraag te stellen. Deze werkzaamheden, die veel lof hebben geoogst en veel succes hebben gehad, zullen worden voortgezet.

In dat kader zullen nog gratis dekoloniale wandelingen worden georganiseerd voor de inwoners van de gemeente om de talrijke verwijzingen en eerbetonen aan voormalige koloniale in vraag te stellen.

- Zoektocht

De gemeente zal, in samenwerking met experts binnen het domein, verder werken aan een dekoloniale zoektocht die kinderen en hun ouders verschillende stopplaatsen in de gemeente zal bieden, waarbij telkens een deel van de koloniale geschiedenis aan hen zal worden uitgelegd met een dekoloniale visie, een standpunt vanuit de plaats van de gekoloniseerde en niet de kolonisator.

- IREP

De gemeente zal haar werkzaamheden voortzetten in het kader van het project Inclusion et Représentation dans l'Espace public (Integratie en vertegenwoordiging in de openbare ruimte). Het doel van dat project is om na te denken over de openbare ruimte en een verandering op gang te brengen zodat ze gelijkter wordt wat de vertegenwoordiging van de bevolking betreft. Het project wordt geleid in samenwerking met Université Libre de Bruxelles, CBAI en Collectif Mémoire Coloniale et Lutte Contre les Discriminations.

4. Activiteiten in verband met de internationale solidariteit georganiseerd door de dienst

- Najaar van de Solidariteit

Sinds 2020 wordt een nieuwe versie van de Maand van de Solidariteit getest, die de nieuwe naam "Najaar van de Solidariteit" heeft gekregen. Het idee is om in het najaar activiteiten aan te bieden die op verschillende manieren aandacht vragen voor een jaarthema, maar ook om op een algemene manier aan samenleven te werken. De verenigingen zijn in grote mate betrokken bij deze nieuwe formule en stellen meerdere activiteiten voor om een gevarieerd publiek aan te trekken. De diensten Sociale Cohesie en Internationale Solidariteit nemen het initiatief voor drie activiteiten die van jaar tot jaar moeten worden herhaald om het publiek aan zich te binden en een duidelijke identiteit te geven aan het Najaar van de Solidariteit. Deze nieuwe versie zal worden geëvalueerd en aangepast voor de komende jaren.

- Rol van facilitator

De gemeente zal een faciliterende rol blijven spelen voor verenigingen die in het Noorden en het Zuiden actief zijn in solidariteitsprojecten, maar heeft ook steun verleend aan de oprichting van een gewestelijk samenwerkingsorgaan tussen de diensten voor solidariteit en samenwerking van de 19 Brusselse gemeenten.

- Projectoproep

De projectoproep “Internationale solidariteit en ontwikkelingssamenwerking” wordt voortgezet om verenigingen die actief zijn in het Noorden en het Zuiden te kunnen steunen.

- **ERTIS**

De gemeente zal bijeenkomsten blijven organiseren van de ERTIS (Etterbeekse Ronde Tafel van de Internationale Solidariteit), dat is de adviescommissie van Etterbeek die actief is op het vlak van internationale solidariteit.

- **Brussels Netwerk voor de Solidariteit**

De gemeente heeft zich aangesloten bij Soliris, het Brussels netwerk voor internationale solidariteit. De gemeente zal dus blijven deelnemen aan dit platform, dat het mogelijk zal maken om de acties en evenementen die door de diensten Solidariteit van de 19 Brusselse gemeenten worden georganiseerd te promoten en de samenwerking tussen de verschillende gemeenten aan te moedigen bij de organisatie van grootschaligere evenementen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

5. De rol van internationale partner van de dienst Internationale Solidariteit

- **GIS**

De gemeentelijke internationale samenwerking is een samenwerkingsprogramma dat wordt gesubsidieerd door Brulocalis om de samenwerking tussen de gemeente Aït Baha en de gemeente Etterbeek te steunen sinds 2017. De gemeente wil dit partnerschap, dat veel resultaten oplevert in termen van investeringen in materiaal en infrastructuur en in termen van uitwisseling van goede praktijken, graag voortzetten. De gemeente Etterbeek zal de versterking van het beleid inzake sociale actie van haar partner in Marokko steunen met als doel om de projecten voor menselijke ontwikkeling ten behoeve van vrouwen, jongeren en/of personen met een handicap beter te begeleiden via haar vijfjarenplan, dat aan Brulocalis is voorgelegd, waardoor de acties, in samenwerking met de andere Brusselse gemeenten, concreet vorm kunnen krijgen.

- **Haïti/Ayti**

De gemeente zal blijven verder werken aan het project “Sante se richès mwen: verbetering van de hygiëne, de toegang tot water en de watersanering voor de gemeenten Corail en Pestel, departement Grande Anse, Haïti”, dat wordt gesubsidieerd door Vivaqua en Leefmilieu Brussel. Dat project wordt uitgevoerd in partnerschap met onze plaatselijke partner Pro-Action Développement en zal acties blijven ontwikkelen ter bevordering van de toegang tot water en hygiëne, met name door de aanleg van collectieve reservoirs, sanitaire voorzieningen en de organisatie van opleidingen.

Participatieve democratie & Participatieve begroting

De “klassieke” participatie-instrumenten die gebaseerd zijn op een vrijwillige deelname bereiken niet of nauwelijks het publiek dat zich niet betrokken voelt bij de politieke kwesties. Het is dus noodzakelijk om die instrumenten aan te vullen met andere mechanismen.

I. Burgerraadplegingen over de lokale democratie organiseren

Om de bestaande democratische mechanismen te evalueren en om de geloofwaardigheid van nieuwe mechanismen te waarborgen, zullen er “burgerraadplegingen” georganiseerd worden. Die zullen alle belanghebbenden van de gemeente samenbrengen. Tijdens die burgerraadplegingen zal een stand van zaken gemaakt worden van onze lokale democratie en zullen er workshops georganiseerd worden om de reikwijdte van nieuwe of vernieuwde mechanismen, de manier waarop ze zijn samengesteld en hun werkwijze te verdiepen: de wijkraden, de participatieve begroting, een recht van burgerinitiatief en meer algemeen de co-creatieprocessen van onze gemeente. Dergelijke burgerraadplegingen zullen georganiseerd worden om de situatie te evalueren. Tijdens die burgerraadplegingen en in alle participatie-instrumenten die vervolgens ontwikkeld worden, zal er bijzondere aandacht besteed worden aan de politieke integratie van de burgers die verder afstaan van het openbare leven.

II. Invoering van een participatieve begroting

Bij de bevolking is er een steeds meer uitgesproken verwachting om haar eigen projecten van algemeen belang te kunnen uitbouwen. Aan die verwachting kan voldaan worden door de participatieve begroting op jaarlijkse basis voort te zetten. De Nieuwe Gemeente voorziet in artikel 258bis immers: “De gemeenteraad kan een deel van de begroting, de zogenaamde participatieve begroting, besteden aan projecten afkomstig van buurtcomités of burgerinitiatieven, op voorstel van een jury die in meerderheid bestaat uit burgers die hun verblijfplaats hebben in de gemeente en geen zitting in de gemeenteraad hebben.” Daarvoor zal een budget vrijgemaakt worden in de gewone en de buitengewone begroting en zal worden uitgevoerd in het kader van de wijkraden.

III. Wijkraden

Het is van belang de drijvende krachten van een wijk te kunnen identificeren om relevante gesprekspartners te hebben die een dialoog kunnen aangaan, kunnen debatteren en de behoeften van deze wijk kunnen vaststellen. In dat opzicht zal de gemeente blijven werken aan de ontwikkeling van de wijkraden, die enerzijds bestaan uit burgers die geloot worden in naleving van de wetgeving betreffende de bescherming van gegevens en anderzijds uit afgevaardigden van verenigingen of wijkcomités.

Sinds 2020 zijn twee wijkraden opgericht en de positieve evaluatie daarvan zal als basis dienen voor de voortzetting van het experiment in de komende jaren. Deze ruimtes voor lokale democratie maken het mogelijk om specifieke vragen uit de wijk aan de verkozenen voor te leggen, maar ook vragen die voor de hele gemeente van belang zijn. Zij zijn ook een gelegenheid om concrete verbeteringen in het leven van de wijken voor te stellen, door gebruik te maken van de participatieve begroting die hun ter beschikking wordt gesteld. De gemeente zal logistieke en methodologische ondersteuning aan deze raden blijven verlenen, alsmede de aanwezigheid van bemiddelaars die zijn opgeleid in collectieve-intelligentiebenaderingen om de bijeenkomsten te faciliteren. Er zal opnieuw bijzondere aandacht worden besteed aan een zo breed mogelijke representativiteit van de personen die deel uitmaken van de wijkraden. Het is de bedoeling om alle burgers via de wijkraden de mogelijkheid te geven om hun lokale behoeften uit te spreken, erover te overleggen en mee te beslissen, in naleving van de gemeentewet, in interactie met de gemeenteraad en het college.

IV. Een burgerpanel oprichten

De gemeenteraad of het college kan, naargelang het geval, een beroep doen op een burgerpanel of een gemengde commissie (burgers die geloot werden, vertegenwoordigers van verenigingen en adviesraden, gemeentelijke verkozenen) om:

- Aanbevelingen te formuleren met betrekking tot een gemeentelijk actiedomein,
- Een gebruikerscomité samen te stellen om de goede werking van de gemeentediensten in precieze gevallen of regelmatig te evalueren,
- Een opiniepeiling die representatief is voor de inwoners van Etterbeek,
- Het burgerpanel of de commissie de opdracht te geven om oplossingen voor te stellen en te bespreken in het kader van grootschalige stedenbouwkundige projecten.

De werkzaamheden van het burgerpanel en de gemengde commissie zullen aangestuurd worden door het voorzitterschap van de gemeenteraad.

V. Projecten van burgers steunen

De laatste jaren zijn er heel wat projecten van burgers tot stand gekomen in de gemeente. Die projecten hielden hoofdzakelijk verband met de ecologische transitie. De komende jaren zullen de contacten met de projectdragers versterkt worden om echte partnerschappen op touw te zetten en om de projectdragers meer te steunen, zowel op financieel vlak als op logistiek en organisatorisch vlak, zodat zij zich verder kunnen ontwikkelen.

Het doel zal ook zijn de uitvoering van projecten door burgers in het kader van “Vooruit met de wijk” te blijven vergemakkelijken. De dienst zal blijven fungeren als tussenpersoon tussen het Gewest, de burgers en de verschillende gemeentediensten, door te zorgen voor een relevante communicatie met de burgers en door de projecten met de hulp van het Gewest te evalueren.

VI. Ondersteuning van het Klimaatplan

De dienst Burgerparticipatie zal, in samenwerking met de dienst Participatieve Democratie, met de betrokken diensten samenwerken om de burgers via de bestaande participatie-instrumenten te betrekken bij de reflectie over en de uitvoering van het klimaatplan.

Filosofie

De dienst Toerisme van de gemeente Etterbeek wil alternatief en lokaal toerisme ontwikkelen dat zich in de eerste plaats richt tot de inwoners van Etterbeek en Brussel die de gemeente Etterbeek en haar erfgoed opnieuw willen ontdekken. Die visie op het toerisme laat toe om de participatieve dynamieken en de sociale cohesie te versterken en geeft de inwoners van Etterbeek de kans om zich de openbare ruimte opnieuw toe te eigenen. De dienst Toerisme wil ook verantwoorde en ecologische vormen van toerisme aanmoedigen.

Prioritaire acties

1. Op een andere manier aan toerisme doen in Etterbeek

Samen met de dienst Ruimtelijke Ordening, die de Open Monumentendagen organiseert, willen wij alternatieve bezoekparcours aanbieden die een combinatie zijn van erfgoed en menselijke en culturele diversiteit. Bovendien zullen groene wandelingen worden voorgesteld, waaronder een "opmerkelijke bomen"-route. Die routes zullen samengebracht worden op een kaart en in een gids. Zowel voor de inwoners als voor gebruikers en toeristen zijn die parcours een mogelijkheid om Etterbeek op een andere manier te ontdekken.

In samenwerking met de dienst Internationale Solidariteit en de vereniging "Mémoire coloniale et lutte contre les discriminations" worden bovendien de dekoloniale wandelingen voortgezet, met als doel de koloniale verwijzingen te ontdekken die aanwezig zijn in de openbare ruimte van Etterbeek.

2. Het Etterbeekse toerisme promoten

Wij zullen onze samenwerking met Visit Brussels voortzetten, in het kader van hun strategie om het toerisme in het Gewest en de gemeente te promoten.

3. Stripauteurs valoriseren

Aangezien er tal van striptekenaars in Etterbeek geboren zijn, wil het college initiatieven ondersteunen die stadskunst willen creëren ondersteunen en ook een stripparcours uitstippelen.

Cultuur

Filosofie

Het sociocultureel beleid is een belangrijk element om de band tussen doelgroepen te bewaren. Onze gemeente beschikt over een culturele rijkdom die ons toelaat om alle doelgroepen te bereiken en de gemengdheid te verbeteren.

De democratisering van de cultuur en de culturele democratie staan centraal binnen de acties van de dienst Cultuur. Daarvoor organiseren en steunen wij acties van socioculturele verenigingen en artiesten uit Etterbeek. De prioriteit is om cultuur toegankelijk te maken voor alle doelgroepen en in het bijzonder voor de meest kwetsbare doelgroepen, want cultuur is een factor voor emancipatie. Ze wordt gebruikt als motor voor sociale cohesie en als middel om in gesprek te gaan, maar is vooral een middel om duurzame relaties op te bouwen. Een van onze belangrijkste opdrachten is ook de permanente opleiding. Cultuur kan namelijk worden gebruikt om mensen ertoe aan te zetten na te denken over maatschappelijke problemen.

Het cultureel centrum, de socioculturele verenigingen, de scholen, de buurthuizen en de culturele plaatsen zijn kanalen waarvan wij gebruik zullen maken om onze doelstellingen te verwezenlijken.

Het cultureel centrum van Etterbeek heeft zijn erkenning voor 2020-2024 gekregen in overeenstemming met het nieuwe decreet van 2013 betreffende de culturele centra. Er werd een oriëntatieraad opgericht. Dankzij dit instrument zullen wij het culturele actieproject van Le Senghor voortdurend aan zelfevaluatie onderwerpen. Dit zal interactie mogelijk maken tussen de dienst cultuur, de FWB en het cultureel centrum van Etterbeek. Ons doel is de bevordering van de culturele democratie en de actieve deelname van de bevolking aan culturele projecten en de uitvoering daarvan door middel van collectieve expressie en creatie. Ondanks de sluiting van de zalen van het cultureel centrum Le Senghor heeft dit centrum workshops, activiteiten, voorstellingen en evenementen buiten de muren georganiseerd om te kunnen blijven voldoen aan de culturele en artistieke verwachtingen van de inwoners.

Cultuur moet toegankelijk zijn voor iedereen, de mogelijkheid geven om alle kunst disciplines te ontdekken en tools aanreiken om iedereen wegwijs te maken in de openheid naar de andere toe, wat die andere ook mag zijn.

Prioritaire acties

1. Kunstenaarsparcours van Etterbeek

In 2022 organiseren wij de vijfde editie van het Kunstenaarsparcours van Etterbeek. Het zet twee hoofdlijnen in de kijker: de culturele plaatsen en de kunstenaars.

Na het grote succes van de vorige edities is het Kunstenaarsparcours mettertijd een essentieel artistiek evenement in onze gemeente geworden. Het aantal deelnemers is gegroeid tot meer dan 200. Deze editie zal opnieuw multidisciplinair, multicultureel en vooral intergenerationeel zijn, om de diversiteit die haar zo bijzonder maakt, te behouden.

Wij steunen alle kunstenaars in hun artistieke aanpak zodat zij dankzij de voorzieningen die wij ter beschikking stellen meer bezoekers en meer waardering krijgen.

Wij zullen met de scholen samenwerken om het PECA-onderdeel van het “pact voor uitmuntendheid” in praktijk te brengen, dat bestaat uit meer cultuur op school.

De dienst Cultuur werkt samen met Le Senghor aan een evaluatie van het Kunstenaarsparcours, die licht zal werpen op wat er moet worden verbeterd om aan de verwachtingen van kunstenaars en burgers te voldoen. Deze samenwerking maakt het ook mogelijk de nieuwe editie van het Kunstenaarsparcours concreet vorm te geven en bij elke editie nieuwe artistieke en culturele projecten te presenteren. Dit zal ook de rol zijn van het bestaande Kunstenaarsparcourscomité.

Het is dus een niet te missen evenement dat kunstenaars een uitstalraam biedt en de Etterbeekse instellingen een weekend lang in de kijker zet. Er vinden tijdens het evenement tal van artistieke uitwisselingen en demonstraties plaats die het mogelijk maken om duurzame contacten te leggen tussen inwoners, culturele instellingen en plaatsen voor artistieke expressie.

Het is een moment waarop cultuur uit de schaduw treedt en de inwoners zich hun culturele plaatsen toe-eigenen. Het is ook dan dat kunstenaars, inwoners, culturele plaatsen, verschillende instellingen en handelaars elkaar ontmoeten.

Wij zullen blijven werken om van het parcours een van de belangrijkste culturele evenementen van Brussel te maken.

2. Rondleidingen over verschillende sociaal-culturele thema's organiseren

Etterbeek is een heterogene, cultureel en historisch rijke gemeente. Rondleidingen zijn een gelegenheid om het erfgoed en de geschiedenis van onze gemeente bekend te maken bij het grote publiek. Thema's zoals dekolonisatie zullen worden behandeld in samenwerking met de dienst Internationale Solidariteit. Deze rondleidingen zullen worden verrijkt door uitwisselingen en discussies met specialisten op dit gebied aan het einde van elke wandeling.

3. Virtuele tentoonstellingen “Mijn tentoonstelling thuis”

De tentoonstellingen in de DoorGang zijn plaatsen van artistieke expressie waar Etterbeekse kunstenaars hun werk aan het publiek kunnen voorstellen. Ondanks onze grootste wens om kunstenaars te steunen en een groter aantal kunstenaars de mogelijkheid te bieden om in de tentoonstellingsruimte de DoorGang van de gemeente tentoon te stellen, is het aantal ontvangen aanvragen echter zeer groot. Logistiek gezien is het dus niet mogelijk om alle kunstenaars te laten exposeren.

Wij willen onze hoofddoelstellingen handhaven, namelijk plaatselijke kunstenaars in de kijker zetten en de burgers toegang geven tot kunst in al zijn vormen, over verschillende thema's. Daarom zullen virtuele tentoonstellingen onder de titel “Mijn tentoonstelling thuis” worden georganiseerd.

4. De kunstenaars steunen

De toegang tot cultuur staat voor ons centraal. Wij zullen de kunstenaars en de culturele actoren op het grondgebied van de gemeente blijven steunen door diverse culturele projecten te begeleiden. Wij zullen de creatie ondersteunen. Wij zullen cultuur in de straten aanbieden. Cultuur zal gebruikt worden als motor voor samenhang en uitwisselingen en als katalysator om na te denken (toneel- of filmvoorstellingen over radicalisering, ongewenst seksueel gedrag, homofobie, discriminatie, enz.).

Wij hebben een partnerschap met de Visit Brussels om de culturele activiteiten in Etterbeek te verspreiden op nationaal niveau.

5. Cultuur in de scholen versterken

Wij zullen samenwerken met de directies van de scholen in Etterbeek om de leerlingen een breder cultureel programma aan te bieden. Het doel is de leerlingen toegang te geven tot cultuur in al haar vormen. De artistieke en culturele bewustwording van kinderen en jongeren is immers van

essentieel belang voor hun ontwikkeling en persoonlijke groei, maar ook voor hun inzicht in de samenleving. Wij willen dat zij deelnemen aan de culturele activiteiten van Etterbeek en met name aan het Etterbeekse Kunstenaarsparcours, waarbij zij zowel initiator kunnen zijn van artistieke voorstellingen in al hun vormen als toeschouwer kunnen zijn van de diversiteit en rijkdom van de tentoongestelde kunst.

Wij zullen gehoor geven aan de projectoproep van de FWB “une école - un artiste”. Het doel is een kunstenaar en een school samen te brengen, zodat uit deze ontmoeting een artistiek project kan voortkomen.

Wij zullen ook deelnemen aan de projecten van de Federatie Wallonië-Brussel (zoals “La culture a de la classe”) waarmee we cultuur naar de scholen kunnen brengen zodat de leerlingen zich al op jonge leeftijd vertrouwd maken met het culturele aanbod.

6. Toegang tot cultuur voor een kansarm publiek

Wij zullen in overleg met het OCMW nagaan wat de beste manier is om kansarmen toegang tot cultuur te geven.

7. De culturele instellingen van Etterbeek steunen

De steun van de gemeente aan het contractprogramma 2020/2024 (een driepartijenovereenkomst tussen de Federatie Wallonië-Brussel (FWB), het cultureel centrum Le Senghor en de gemeente Etterbeek) werd tot uitdrukking gebracht door de goedkeuring van het aanvraagdossier voor de erkenning in de gemeenteraadszitting van 17 december 2018. Dat toont duidelijk dat onze gemeente zich meer uitgesproken engageert op sociocultureel vlak en dat zij nauwer wil samenwerken met de actoren uit de sector.

8. Het beheer van tentoonstellingsruimte “De DoorGang”

Wij zullen tentoonstellingen blijven organiseren in de hal van ons gemeentehuis. Die ruimte werd omgedoopt tot “De DoorGang”. Wij verwelkomen er jonge en minder jonge talenten. Wij verwelkomen daar talenten uit alle kunstdisciplines om hen in de kijker te zetten en om het publiek de kans te geven kunst de kunstenaars en hun kunstdiscipline te ontmoeten.

Alle kunstdisciplines zullen er vertegenwoordigd zijn (schilderkunst, beeldhouwkunst, gravure, lithografie, strips, enzovoort). We zullen er ook gerenommeerde kunstenaars verwelkomen.

De tentoonstellingen zullen verschillende hedendaagse thema's belichten (Internationale dag van de rechten van de vrouw, de LGBTQIA+-gemeenschap, ontdekking van de wereld, dekolonisatie, Afrika...).

Een jury van professionals uit de kunstwereld neemt elk jaar een beslissing over het programma van de tentoonstellingsruimte. Elke maand staat er een nieuwe tentoonstelling in de kijker. Er wordt ook een vernissage gehouden om de tentoonstelling te lanceren en de kunstenaar en zijn werk in de kijker te zetten.

9. Samenwerking met cultureel centrum Le Senghor

Naast de talrijke initiatieven heeft Etterbeek ook het geluk een cultureel centrum te hebben op zijn grondgebied: Le Senghor. Dit centrum is gewijd aan de democratisering van de cultuur, de culturele democratie en de culturele ontwikkeling in onze gemeente.

Le Senghor is ook een belangrijk sociaal-cultureel instrument door zijn component sociale cohesie. Het is een belangrijke culturele plaats waarvan men het potentieel moet blijven valoriseren. Bovendien moet er nog meer de nadruk worden gelegd op toegankelijkheid en openheid aan de hand van activiteiten.

Wij zullen dus blijven samenwerken met Le Senghor om de burgers een rijk artistiek programma, permanente educatie en een grotere sociaal-culturele transversaliteit aan te bieden.

10. Samenwerking met de culturele plaatsen

Het globale cultuurbeleid verloopt via een samenwerking tussen de culturele plaatsen en de dienst Cultuur, de draaischijf van de culturele uitwisselingen. Onze culturele plaatsen moeten echte huizen van het socioculturele leven worden die een openheid naar buiten aanmoedigen en kunstenaars de kans geven om contacten te hebben met de inwoners en de scholen. Het is ook een kans om de inwoners zich hun culturele trefpunten te laten toe-eigenen.

Wij stellen voor om in overleg met alle betrokken diensten leegstaande ruimten toe te wijzen aan cultuur. Door dit soort aanvragen, kunnen wij zowel openbare als private plaatsen (gebouwen en

ruimten in de openlucht) omvormen tot culturele plaats, opnamestudio's, kunstenaarsateliers, tijdelijke tentoonstellingszalen, plaatsen voor participatieve activiteiten, artists in residence, zelfs tijdelijk. Hierdoor kunnen verschillende doelgroepen worden samengebracht.

11. Voortzetting van het burgercafé

In samenwerking met Le Senghor blijven we de burgercafés organiseren. De burgercafés zijn plaatsen voor socioculturele expressie die voor iedereen toegankelijk zijn. Op die manier kunnen de inwoners zich de culturele plaatsen opnieuw toe-eigenen overeenkomstig het nieuwe decreet met betrekking tot de culturele centra. De cafés zijn mobiel (ze kunnen georganiseerd worden op andere culturele plaatsen) en hebben een variabele frequentie. We organiseren er 2 tot 4 per jaar. Die zijn een gelegenheid om in discussie te gaan over hedendaagse thema's die centraal staan in de debatten: seksisme, gendergelijkheid, racisme... Het is een onmisbare afspraak voor zij die willen weten wat er gebeurt in de wereld en vooral in hun wijk. Maar vooral voor zij die samen willen discussiëren, debatteren, nadenken en dromen over de richting die onze maatschappij uitgaat. Het is ook een moment om te genieten van een gellig samenzijn en een artistieke performance die verband houdt met het thema. De burgercafés zijn gratis toegankelijk voor iedereen.

12. Cultuur in de straten

In overleg met de betrokken diensten zullen wij verschillende participatieve projecten voortzetten die cultuur dichterbij kansarme gezinnen brengen:

- Wij steunen het festival "Maestrom". Dat is een festival voor poëzie in de straten en voorleessessie in de parken. Voortaan duurt het festival een week en het is een van de afspraken bij uitstek geworden van de poëzie. Het is gratis toegankelijk voor iedereen en biedt toegang tot cultuur buiten het traditionele kader. Onze dienst werkt er al meer dan zes jaar aan mee en zal dat blijven doen.
- Wij blijven de voorleessessies voor kinderen in het park organiseren. Deze verhalen gaan over verschillende thema's en bieden de kinderen de gelegenheid belangrijke onderwerpen te bespreken, zich uit te drukken en tegelijkertijd een leuke en gezellige tijd te hebben.

- Als wij over de nodige vergunningen beschikken, zullen wij blijven samenwerken met ngo's, vzw's en kunstenaars, zodat overal in de gemeente muurschilderingen kunnen blijven worden aangebracht. Dit maakt het soms mogelijk om hedendaagse kwesties op een artistieke manier aan te pakken, om reliëf en leven te geven aan gevels en buurten.

Al die activiteiten worden georganiseerd met het oog op de democratisering van cultuur culturele ontwikkeling. Het gaat erom de cultuur buiten de muren te brengen om een breder publiek te bereiken. Het is de bedoeling dat de cultuur de burgers bereikt om de artistieke rijkdom van onze stad bekend te maken en ook een publiek erbij te betrekken dat op het eerste gezicht niet naar culturele plaatsen zou gaan.

13. Toegang tot cultuur voor iedereen

- Via de gratis tentoonstellingen in tentoonstellingsruimte De DoorGang van de gemeente die de bevolking de kans bieden om rechtstreeks in contact te komen met de artistieke wereld en die de Etterbeekse kunstenaars meer zichtbaarheid geven.
- In overleg met het OCMW zullen wij een beperkt aantal gratis tickets aanbieden voor het kansarme publiek voor voorstellingen van algemeen belang of permanente vorming.
- In Le Senghor bestaat er een permanente culturele bemiddeling met de scholen. Daardoor komen er meer jongeren naar de culturele plaatsen. De samenwerking met Le Senghor is een gelegenheid om de samenwerking met het jeugdhuis en de secundaire scholen te versterken. Daarvoor zal er op een transversale manier samengewerkt worden met de andere diensten.
- Met het akkoord van de diensten zullen wij de samenwerkingen tussen de buurthuizen, het jeugdhuis en de cultuur- en sportcentra en met de dagcentra voor senioren versterken om de uitwisselingen te bevorderen.
- Wij zijn van plan om rondleidingen in musea te organiseren met specialisten. Die rondleidingen zullen ook aangeboden worden aan de scholen.

- De succesvolle deelname van de Sint-Michielsziekenhuizen aan ons Kunstenaarsparcours zet ons ertoe aan om de aanwezigheid van cultuur in de ziekenhuizen aan te moedigen.
- Tot slot zullen wij meewerken aan de activiteiten om nieuwkomers en migranten te integreren aan de hand van culturele uitwisselingen. Bijvoorbeeld met Oekraïners. Wij plannen namelijk een tentoonstelling en een dag die in het teken zullen staan van hun cultuur door middel van liederen, dansen en beeldende kunsten.
- Wij zijn van plan verschillende verenigingen die naaiateliers aanbieden in de jijker te zetten door middel van een tentoonstelling van hun werk en een modeshow.
- Er zal ook een culturele ideeënbus ter beschikking gesteld worden bij de dienst Cultuur.

14. Ondersteuning en samenwerking met de Franstalige bibliotheek Hergé

Het netwerk van de Franstalige bibliotheken heeft nieuwe prioriteiten vastgelegd en breidt zijn activiteiten uit: leessessies in crèches en parken en organisatie van cineclubs, literaire ontmoetingen en lezingen. De alfabetiseringssector heeft zich ontwikkeld en er zullen talrijke partnerschappen worden opgezet, met name met het DWC en het project “Ces femmes qui pensent le monde” om een boek van maatschappelijk nut uit te brengen.

Ook de volgende initiatieven worden voortgezet:

- Wij werken ook samen met onze centra voor expressie en creativiteit zoals Plateau 96 en Atelier Côté Cour die een publiek aantrekken dat veel meer aandacht verdient.
- Wij werken samen met de dienst Nederlandstalige Cultuur , in het bijzonder in het kader van het Jazz Balcony Concert.
- Wij steunen de Etterbeekse kunstenaars en de studenten van de academies door de organisatie van hun evenementen in onze gemeentelijke ruimten te bevorderen, door informatie te verspreiden via onze kanalen en door subsidies toe te kennen.
- Wij ondersteunen kunstenaars in preciaire situaties (Expo, premies, creatieve workshop, voorstelling).

Wij zullen culturele programma's die een link hebben met diversiteit en samenleven versterken, ongeacht hun oorsprong, leeftijd, religieuze of filosofische overtuiging, geslacht of seksuele voorkeur.

- Wij willen blijven deelnemen aan de ronde tafels van het Europese culturele netwerk LIKE.
- In Le Senghor: transversale projecten zullen verlengd en uitgebreid worden (met de academies, de verenigingen en het OCMW).
- Wij blijven samenwerking met Atelier 210, de vzw Trou vert, het gerenoveerde Haphuis, de vzw Koumba... Daartoe zijn verschillende tentoonstellingen, activiteiten en muziekoptredens gepland.
- Er is op ons grondgebied een grote vraag naar creatieve ruimten, ateliers en artists in residence. Wij willen de kunstenaars de mogelijkheid geven om gebruik te maken van de toekomstige polyvalente ruimten uit het DWC "Jacht-Gray".

Onderwijs

a) Filosofie

Etterbeek is in ons land een van de gemeenten met het dichtste onderwijsnet.

Van alle scholen die zich in de gemeente bevinden, is Etterbeek de inrichtende macht van vijf instellingen voor basisonderwijs, een instelling voor bijzonder onderwijs en een technische school.

Onderwijs neemt net zoals andere domeinen die gericht zijn op het menselijke en het sociale aspect een belangrijke plaats in binnen ons politiek programma.

b) Prioritaire acties

Op pedagogisch vlak is er een grootschalig project tot stand gekomen op initiatief van de regering van de Federatie Wallonië-Brussel.

Het gaat over het aanstuuringsplan.

Al onze gemeentescholen maakten deel uit van de eerste golf van scholen die zich daarbij zullen aansluiten.

In het kader van een dynamiek die gebaseerd is op samenwerking en inspraak heeft elke school gedurende zes jaar haar eigen plan kunnen opstellen met daarin de specifieke doelstellingen die ze nastreeft. Die doelstellingen houden uiteraard verband met de context en het werkelijke leven van elke school.

Taalimmersie is nu goed ingeburgerd in de school Paradis des Enfants. Het project, dat werd opgestart in september 2016, is nog steeds een groot succes. Veel ouders geven de voorkeur aan deze onderwijsrichting. In juni 2023 zullen de eerste afgestudeerden van dit onderwijsprogramma vertrekken.

La Farandole en Claire-Joie bieden vandaag ook verticale klassen aan. Respect, wederzijdse hulp en autonomie zijn de waarden die centraal staan in het kader van deze transversale leeraanpak.

Aan de leerkrachten worden infobijeenkomsten over de praktijk van deze pedagogische aanpak aangeboden. Wij hopen dat die oprechte belangstelling zullen wekken.

Wij willen ook de voorkeur geven aan kwaliteitsvolle voeding die afkomstig is uit korte ketens. Gezond eten is een garantie voor goede schoolresultaten. Wij zullen verschillende initiatieven steunen die onder dit thema vallen: organisatie van ontbijten, animatie van kookworkshops, aanleg van pedagogische moestuinen en ontginning van de opbrengsten... Dit zijn goedkope activiteiten waarvoor geen extra kredietlijn nodig is.

c) Toekomstige verwezenlijkingen

De nieuwe vleugel van de school Paradis des Enfants, waarin de kleuterschool en de eerste graad van het lager onderwijs zullen worden ondergebracht, zal nog tijdens deze legislatuur worden gebouwd. De werkzaamheden vorderen goed.

Wij zullen de bestaande samenwerking met de betrokken diensten blijven versterken om ervoor te zorgen dat deze werkzaamheden tot een goed einde worden gebracht.

Wij zullen ook bijzondere aandacht besteden aan het respect voor het milieu en de kwaliteit van de lucht die onze leerlingen inademen.

Twee scholen, La Farandole en Claire-Joie, werden gekozen na een projectoproep van Leefmilieu Brussel voor een volledige renovatie van hun speelplaatsen. Planten en houten speeltuigen zullen centraal staan.

In samenwerking met de dienst Openbare Werken zullen wij er uiteraard voor zorgen dat de schoolgebouwen goed onderhouden worden. Ook de hygiëne op plaatsen zoals toiletten behoort tot onze bezorgdheden.

Wij zullen het aanbod van EHBO-opleidingen verder uitbreiden: het is noodzakelijk dat zoveel mogelijk mensen (opvoeders, leerkrachten, administratief en technisch personeel) de levensreddende handelingen beheersen.

Wij zullen ook de toegankelijkheid van de scholen voor personen met beperkte mobiliteit bevorderen.

Wij zullen ook initiatieven steunen die de strijd aanbinden met geweld op school.

Wij zullen er ook voor zorgen dat het aanbod aan buitenschoolse activiteiten wordt uitgebreid.

De gemeentelijke vzw AECE is verantwoordelijk voor het aanbieden van een uitgebreide reeks activiteiten voor al onze scholen. Workshops over zowel sport als cultuur zullen tegen verlaagd tarief worden aangeboden. Er zullen ook workshops in het Nederlands worden aangeboden en er wordt samenwerking met de Nederlandstalige onderwijs- en cultuursector overwogen. Er zullen andere partnerschappen op buitenschools gebied worden opgezet (sportcentrum, bibliotheken, enz.).

Om de samenhang van de onderwijsteams te versterken, zullen wij evenementen organiseren, zoals vriendschappelijke ontmoetingen en conferenties. Het is belangrijk dat wij binnen onze inrichtende macht een gemeenschappelijke professionele identiteit kunnen delen.

Maatschappelijk Welzijn en Senioren

1. Mensen langer thuis laten wonen en de strijd aanbinden met eenzaamheid

Met het oog op de uitbreiding van zijn opdracht om mensen te helpen, is de dienst Contact Plus aangewezen als coördinerende dienst van het vrijwilligerswerk voor de gemeentelijke structuren. Daartoe zullen informatieavonden worden georganiseerd met verschillende gemeentediensten om het vrijwilligerswerk in de gemeente aan te moedigen en te bevorderen. Er zullen feestelijke evenementen en opleiding worden aangeboden aan de vrijwilligers in de gemeente, met name in het kader van het lidmaatschap van de gemeente van het “Plateforme Francophone du Volontariat”.

Contact Plus zal het aanbod van recreatieve en culturele activiteiten nieuw leven inblazen, met name via het programma “Acti Plus”, dat het mogelijk zal maken diverse activiteiten aan te bieden, waaronder excursies naar het buitenland. Andere activiteiten zullen af en toe worden aangeboden, zoals een thé dansant of een bingoactiviteit.

Om het bestaande sportaanbod (gym en fitness) te vervolledigen, zullen in samenwerking met het sportcentrum aquagymlessen worden opgezet.

De dienst zal ook initiatieven tussen de generaties aanmoedigen, met name door de organisatie van de intergenerationale week, om acties op te zetten of te ondersteunen die senioren in staat stellen samen te werken met jongeren of ontmoetingen tussen de generaties te stimuleren.

Na een proefproject van 4 jaar dat is gericht op het welzijn thuis (Senior Solidarite(it)) zal Contact Plus ervoor zorgen dat de acties van dit project worden voortgezet: handhaving van een psychosociaal begeleider die de actie van de sociale dienst bij de ouderen versterkt, enz.

In het kader van het hitteplan van de dienst Noodplanning zal Contact Plus specifieke activiteiten voor senioren blijven uitwerken (organisatie van een mobiele seniorenwagen, verspreiding van diverse voorwerpen om hun welzijn te bevorderen, enz.).

De dienst Proxibat, die werd opgericht in samenwerking met de Mission locale pour l’Emploi, zal versterkt worden om tegemoet te komen aan de toenemende vraag naar kleine werkzaamheden in huis. Deze dienst zal ook gericht zijn op mensen in preciaire situaties, ook via Contact Plus.

Om het publiek doeltreffend te informeren, zal Contact Plus zijn acties blijven promoten via passende communicatiekanalen, in het bijzonder via de Senior Gazett.

Contact Plus zal meewerken aan de oprichting van een dagcentrum, in samenwerking met het OCMW.

2. Mobiliteit en vervoer

Contact Plus blijft taxicheques uitreiken, in samenwerking met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De dienst zal ook zijn vervoersaanbod uitbreiden door de inzet van een derde voertuig, met name om meer vervoer voor andere dan medische doeleinden aan te bieden (boodschappen, buurtwinkels, enz.).

3. De adviesraden voor ouderen en personen met een handicap dynamiek geven

Contact Plus zal ervoor zorgen dat de adviesraden voor ouderen en personen met een handicap, die tijdens de pandemie tot stilstand zijn gekomen, nieuw leven wordt ingeblazen. Het doel is de leden van deze organen in staat te stellen actief te blijven deelnemen aan het leven van de gemeente, nieuwe

acties voor te stellen en het college vragen te stellen over onderwerpen of vragen die hen bezighouden.

Net zoals voor alle adviesraden zal er nagedacht worden over de procedures, de werking en de overbrenging van de adviezen met als doel om de zichtbaarheid en de efficiëntie te verbeteren.

4. Strijd tegen de digitale kloof

Contact Plus is zich terdege bewust van de vraag van ouderen om computervaardigheden aan te leren en zal initiatieven op dit gebied nieuw leven inblazen, met name via opleidingen over de smartphone.

De dienst zal ook werken aan de herlancering van een openbare computerruimte die is aangepast aan ouderen.

5. Het label “Ouderenvriendelijke gemeente” behalen

In 2010 heeft de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) het wereldwijde netwerk van ouderenfriendly gemeenten en gemeenschappen opgericht om grondgebieden ertoe aan te zetten om zich zo goed mogelijk aan te passen aan de behoeften van senioren zodat het potentieel van oudere personen voor de mensheid benut kan worden.

Het college wil zich aansluiten bij dat netwerk en het label “Ouderenvriendelijke gemeente” behalen, de verwezenlijkingen van de gemeente Etterbeek valoriseren binnen dat netwerk en gebruikmaken van de uitwisseling van goede praktijken om nieuwe acties op touw te zetten.

Daartoe zal een werkgroep met de verschillende betrokken gemeentediensten (mobiliteit, stedenbouw, enz.) worden opgericht om na te gaan welke projecten nog moeten worden ontwikkeld om dit label te verkrijgen.

6. Seniorenverenigingen ondersteunen

De gemeente zal de verschillende “seniorenclubs” die erkend worden blijven steunen.

7. Acties op touw zetten voor personen met een handicap

De dienst Contact Plus zal, met name via de adviesraad voor personen met een handicap, verschillende acties en activiteiten voor personen met een handicap op touw zetten: vrijetijdsbesteding, cultuur, enz.

Mobiliteit

a) Filosofie

De dienst Openbare Werken is hoofdzakelijk verantwoordelijk voor het ontwerp voor de aanleg van wegen, de verkeerstekens, de strategische plannen (Stad 30, parkeerplan...), de interne mobiliteit (bedrijfsvervoerplan), de promotie van actieve vervoersmiddelen (fietsers, voetgangers...) bij het grote publiek en de ontwikkeling van diensten die verband houden met mobiliteit (autodelen, Villo!, fietsparkings...).

Intern is de dienst Mobiliteit verantwoordelijk voor de opvolging van een groot aantal studies die de komende jaren concreet vorm zullen krijgen in samenwerking met de dienst Openbare Werken. Het gaat onder andere over:

- *De studie en de uitwerking van het gemeentelijke parkeeractieplan en alle maatregelen die daaruit voortvloeien (parkings voor fietsen en motors, reorganisatie van de parkings voor vrachtwagens, leveringszones, reorganisaties van de afwijkingen die worden toegestaan...) in overeenstemming met de nieuwe gewestelijke parkeerverordening die eind 2022 is gepland.*
- *De studie en de uitwerking van een gemeentelijk mobiliteitsplan*
- *De definitieve verwijdering van verkeerstekens in verband met de zone 30 in het kader van de filosofie "Stad 30".*
- *De implementatie van het programma Esign voor het beheer van de aanvullende reglementen. In 2023 zou er bovendien een volledige lijst moeten worden gemaakt van de bestaande verkeerstekens om het volledige aanvullende reglement up-to-date te brengen op basis van dat programma.*
- *Grote gemeentelijke werkzaamheden: kruispunt Pervijze-Tervate...*
- *Kleine gemeentelijke werkzaamheden (verkeersremmers, beveiliging...).*

Tegelijkertijd is de dienst verantwoordelijk voor de opvolging van de gewestelijke werkzaamheden in samenwerking met Brussel Mobiliteit en/of Beliris (Kazernenlaan, Montgomeryrotonde, Jachtkruispunt, Sint-Pietersplein, Louis Schmidtlaan, Schumanrotonde, Tervurenlaan...).

b) Prioritaire acties

De komende jaren zal er bij de inrichting van de openbare ruimten voor gezorgd worden dat de verschillende gebruikers de ruimte nog meer kunnen delen, in het bijzonder om de actieve mobiliteit te bevorderen en te ontwikkelen.

Het is aangewezen om in alle mogelijke situaties het STOP-principe toe te passen (Stappers-Trappers-Openbaar Vervoer-Privévervoer (in het Frans PVTV: Piéton-Vélo-Transport en commun-Voiture individuelle). Elke inrichting moet logischerwijs voortvloeien uit die hiërarchie.

Om op één lijn te zitten met het gewestelijke mobiliteitsplan “Good Move” (voormalig IRIS III, van toepassing sinds 2019 voor een periode van 6 jaar), moeten de volgende acties ondernomen worden:

1. Voor de “actieve” weggebruikers

- Een voetgangersplan invoeren, onder andere om wegen en openbare gebouwen gemakkelijker toegankelijk te maken voor personen met beperkte mobiliteit (met gewestelijke subsidies tot 100%). Zo zal de toegankelijkheid van het kruispunt Pervijze-Tervate worden versterkt.
- De verkeersveiligheid verbeteren aan de hand van kleine ingrepen.
- De mobiliteit in de omgeving van scholen aanpassen op schooldagen en tijdens de schooluren: definitieve invoering van twee bestaande schoolstraten en invoering van minstens een nieuwe schoolstraat, verkeersslussen invoeren in de wijken waar scholen zijn gevestigd, verkeerslichten plaatsen op bepaalde kruispunten.
- Het huis van de actieve mobiliteit (Ma(h)MA) inhuldigen en verder uitwerken. Een echt lokaal zenuwcentrum voor alle gebruikers van de verschillende actieve vervoermiddelen, een plaats waar men via een fietsbibliotheekstelsel een fiets kan huren en kleine reparaties kan uitvoeren of leren uitvoeren. Het zal ook een plaats zijn waar advies wordt gegeven over preventie en veiligheid in verschillende vormen: sensibilisering door middel van lezingen over verschillende thema's zoals de ontwikkeling van actieve mobiliteit in de stad, verkeersveiligheid, de strijd tegen fietsdiefstal, enz. of wandelingen georganiseerd voor alle leeftijden in samenwerking met de dienst Preventie.
- Het “Bypad”-proces, dat aanleiding heeft gegeven tot het fietsplan Etterbike, versterken met onder andere de volgende acties:
  - Jaarlijks een veertigtal fietsbogen blijven plaatsen en daarbij toezien op de kwaliteit van de fietsbogen in de strijd tegen fietsdiefstallen en het Gewest aanmoedigen om op zijn wegen hetzelfde te doen.
  - De haalbaarheid onderzoeken om fietsbogen met meer tussenruimte plaatsen voor transportfietsen (2 per 5 meter in plaats van 4 per 5 meter) en gemotoriseerde tweewielers.
  - Het aantal beveiligde fietsparkeerplaatsen op de openbare weg of buiten de openbare weg (fietsboxen, fietslokalen in private of openbare gebouwen) verhogen door jaarlijks zelf 6 fietsboxen te plaatsen waarvoor geen parkeerplaatsen geschrapt moeten worden. Het Gewest heeft namelijk de neiging om hiervoor geen subsidies te geven.
  - Het recente plan voor de installatie van fietsboxen in Etterbeek uitvoeren, dat de gemeente Etterbeek ertoe verbindt 20 boxen per jaar te plaatsen, waarvan 6 met eigen middelen en 14 via jaarlijkse subsidies van het Gewest.
  - Een kadaster opmaken met het oog op de ontwikkeling van veilige fietsstallingen in openbare en particuliere gebouwen.
  - De verkeerstekens van de fietsstraten herzien overeenkomstig de nieuwe wijziging van de wegcode.
  - Eventueel met het Gewest en de buurgemeenten, de mogelijkheid onderzoeken om fietspaden aan te leggen die fysiek gescheiden worden van de weg (Vrijwilligerslaan, Eskadronstraat...).
  - Aangezien de Graystraat een zeer gevaarlijk punt is op het vlak van mobiliteit, zal een studie worden uitgevoerd om deze straat opnieuw in te richten.

- In samenwerking met het Gewest de herinrichting van de Tervurenlaan tot een stadsboulevard bestuderen, met het oog op een betere verkeersafwikkeling en een betere verdeling van de openbare ruimte tussen actieve en passieve gebruikers.
- De mogelijkheid bestuderen om initiatieven voor groepsaankopen van elektrische fietsen te ondersteunen, met name door, in samenwerking met de dienst Ecologische Transitie, een premie voor de aankoop van elektrische fietsen voor zorgverleners te onderzoeken.
- Initiatieven ter bevordering van het fietsen zoals “Repair Café Vélo” ondersteunen

2. Op het vlak van verkeersveiligheid

- Een plan uitwerken om de wijken verkeersluw te maken: invoering van verkeersslussen in woonwijken, invoering van zone 20 (ontmoetingszone) in bepaalde wijken, beperking van het gewicht van vrachtwagens op kleine wegen die niet aangepast zijn aan grote voertuigen.
- De mogelijkheid onderzoeken om een verkeersluwe maas te implementeren in Etterbeek in het kader van dit luik van de gewestelijke subsidies.
- Fietsbogen installeren op plaatsen die veilig moeten zijn (bijvoorbeeld in buurt van een oversteekplaats voor voetgangers).
- Reservezones inrichten voor elektrische steps overeenkomstig de nieuwe wijziging van de wegcode.

3. Voor het openbaar vervoer

- Een proactief beleid (en een beleid voor de niet-schrapping van lijnen) voeren ten aanzien van de MIVB, TEC en De Lijn op het vlak van trajecten en haltes en samenwerken met het Gewest ten behoeve van een grotere commerciële snelheid.
- Intermodaliteit met het openbaar vervoer (met inbegrip van de trein) aanmoedigen, in het bijzonder door fietsparkings te installeren in de buurt van stations/haltes en parkeerplaatsen voor te behouden aan deelauto's en deelfietsen

4. Voor de wagens en motors

- De laatste hand leggen aan het gemeentelijke parkeeractieplan.
- Onderzoeken of het opportuun is om het aantal rode en/of oranje zones uit te breiden na overleg met de handelaars en de buurtbewoners en in functie van de nieuwe gewestelijke parkeerverordening.
- Het aantal parkeerplaatsen voor gemotoriseerde tweewielers op de openbare weg uitbreiden.
- “Intelligente” parkeeroplossingen buiten de openbare weg/op de openbare weg ontwikkelen via stedenbouwkundige en milieuvergunningen en via gespecialiseerde toepassingen en bedrijven.
- Het gebruik van deelauto's aanmoedigen door te blijven nadenken over extra plaatsen voor dit soort voertuigen.
- Doorgaan met het installeren van semisnellaadstations om het gebruik van elektrische of hybride auto's in de plaats van traditionele auto's aan te moedigen.

5. Voor de vrachtwagens en bussen

- De parking voor vrachtwagens verplaatsen van de Tweede Lansiers Regimentlaan naar de Luchtmachtlaan, maar afwijkingen toelaten voor de Etterbeekse handelaars, onder coördinatie van de dienst Economische en Commerciële Ontwikkeling.
- Op het vlak van leveringen aan lokale handelszaken de handelaars sensibiliseren om gebruik te maken van logistieke platformen aan de rand van de stad, om een beroep te doen op elektrische transportfietsen en/of bestelwagens (met de dienst Ecologische Transitie en Economische en Commerciële Ontwikkeling);

6. Op het vlak van bewustmaking van de burgers en overleg met de burgers

- De bewustmakingscampagnes en opleidingen voor inwoners en scholen blijven organiseren (verkeersveiligheid, cargo bike, project om elektrische fietsen uit te testen, "Ride your future", "Be Bright, Use a light", fietstoer duurzame voeding, ecologisch rijden, fietsbrevet, carpoolen, zachte mobiliteit en multimodale mobiliteit promoten, bewustmaking van problemen die personen met beperkte mobiliteit ervaren).
- Organisatie van activiteiten om de actieve mobiliteit te promoten tijdens de mobiliteitsweek.
- Herlancering van het initiatief "Etterbeek-Dorp" in het kader van de Autoloze Zondag.
- Initiatieven voor deelfietsen/deelauto's en alternatieve mobiliteit delen via de verschillende communicatiekanalen van de gemeente.
- De adviescommissie voor actieve vervoerswijzen en verkeersveiligheid opnieuw opstarten (in samenwerking met de dienst Participatie).

a) Filosofie

De dienst Openbare Werken heeft verschillende taken. Die hebben tot doel om:

- *de veiligheid en de verfraaiing van onze openbare ruimte te verzekeren;*
- *de omgeving die beantwoordt aan de geldende normen voor de gebruikers van gebouwen die beheerd worden door de gemeente, zoals de scholen en de ateliers, en dat in nauwe samenwerking met de IDPBW;*
- *een logistieke dienst te verzekeren voor de goede werking van het bestuur en om de verplaatsingen te verzekeren;*
- *de gemeente te laten meewerken aan de doelstellingen op het vlak van duurzame ontwikkeling aan de hand van initiatieven in verband met energiebesparing en het gebruik van minder vervuilende wagens;*
- *een efficiënte en moderne dienstverlening te bieden aan de burger om zijn dagelijkse leven met betrekking tot de bezetting van de openbare weg te vergemakkelijken;*
- *actief mee te werken aan de uitvoering van het Duurzaam Wijkcontract en aan de ontwikkeling van het Jachthof (woningen, openbare ruimten, crèche, school voor buitengewoon onderwijs, renovatie van de site van het oude gemeentehuis op de Oudergemlaan).*
- *de uitvoering van nieuwe gebouwen die efficiënter zijn in termen van comfort en energie.*

Daarom neemt het college zich voor mee te werken aan verschillende projecten. We moeten echter verduidelijken dat het moeilijk is volledig te zijn. Er zijn namelijk tal van projecten die uitgevoerd worden naar aanleiding van problemen die dagelijks vastgesteld worden, zoals inwatering in daken, of naar aanleiding van specifieke vragen, zoals de inrichting van een lokaal in een school. Uitgaande van die vaststelling en met naleving van de principes uit de hierboven genoemde taken, zullen de volgende projecten worden uitgevoerd tijdens de tweede helft van de legislatuur op het vlak van studies en/of op het vlak van uitvoering. Voor grote projecten is er relatief veel tijd nodig tussen het idee en de concretisering van dat idee op het terrein of zelfs de officiële opening of onthulling.

b) Prioritaire acties

1) *De openbare ruimte*

- *Herstelling/vernieuwing van de laatste voetpaden die dringend aan herstelling toe waren in het kader van de grote renovatieactie die in 2003 van start ging doordat de inwoners de voetpaden niet onderhouden/herstellen. De dienst Openbare Werken zal dan ook doorgaan met het programma voor de herstelling van de voetpaden volgens het vastgestelde tijdschema en de eventuele aanvragen van burgers. Het is belangrijk te herhalen dat er bij de heraanleg van de voetpaden ook veiligheidsaanpassingen worden uitgevoerd ter hoogte van kruispunten en oversteekplaatsen voor voetgangers: voetpadverbredingen, gidstegels voor slechtzienden, antiparkeerpaaltjes...*
- *Er is geen duidelijke planning voor de asfalteringswerken, met uitzondering van de Baron de Castrostraat en de Audatiekersstraat die gepland zijn in de begroting van 2022. Er is echter een budget voorzien voor onderhoudswerken die noodzakelijk zijn door*

winterschade, door herhaaldelijke openingen door nutsbedrijven voor rioleringswerken of de plaatsing van kabels. Kleine voorzieningen om de snelheid te beperken wanneer dat nodig is, hoofdzakelijk Berlijnse kussens.

- In het kader van het Stedenbeleid, zal de aanleg van de omgeving van de Generaal Henrystraat binnen de perimeter van de gebouwen van Log'Iris, met inbegrip van de Ponthiergaarde, worden afgerond tijdens de tweede helft van de legislatuur met de sanering en het afvoeren van de vervuilde grond met het oog op de aanleg van een moestuin in 2025.
- Van Meyelplein: De planning voor de uitvoering van de werkzaamheden is afhankelijk van de bouw van de toekomstige Sint-Gertrudiskerk door de kerkfabriek. Het plein kan pas aangelegd worden wanneer de bouw van de kerk klaar is en maakt onderdeel uit van de grote projecten van de gemeente.
- Door de inrichting van de spelothek in het kader van het Duurzaam Wijkcontract zal het gebruik van de Pandhoflaan ongetwijfeld veranderen door de komst van gezinnen naar dat lokaal waar spelletjes uitgeleend worden. In de komende drie jaar zal een studie worden opgestart om op de Pandhoflaan een woonerf in te voeren, in overeenstemming met de inrichting die dateert van het begin van de jaren 2000 toen de gebouwen achteraan in de doodlopende straat werden gebouwd.
- De gedeeltelijke heraanleg van het Sint-Pietersplein zal in twee fasen worden uitgevoerd, in functie van de verkregen subsidies:
  - 1) 2022: Voortzetting van de werkzaamheden vanuit het zuiden van nr. 8 tot nr. 43 met:
    - Beveiliging van de oversteekplaatsen voor voetgangers door het plaatsen van paaltjes en slagbomen, en meer in het bijzonder voor personen met beperkte mobiliteit door het plaatsen van geleidende straatstenen;
    - Herschikking van de parkeerplaatsen;
    - De installatie van fietsbogen en fietsboxen.
  - 2) 2023: Uitvoering in één of meerdere fasen, afhankelijk van de door het Gewest toegekende subsidie, van de heraanleg van nr. 42 tot nr. 19 van het Sint-Pietersplein met:
    - Beveiliging van de oversteekplaatsen voor voetgangers door het plaatsen van paaltjes en slagbomen, en meer in het bijzonder voor personen met beperkte mobiliteit door het plaatsen van geleidende straatstenen;
    - Herschikking van de parkeerplaatsen;
    - Beveiliging van de bufferzone van 5 meter vóór de oversteekplaats met de installatie van 6 fietsbogen;
    - Het verwijderen van een parkeerplaats en het plaatsen van 2 fietsbogen.
- Er zal ook een studie worden uitgevoerd over de Jubelberg, zowel vanuit het standpunt van de kwaliteit van de openbare ruimte (nadenken over de gemeentelijke tuintjes die langs de privétrap liggen) als in termen van actieve mobiliteit door fietsgoten aan te leggen waardoor er voor fietsers een verbinding gecreëerd wordt tussen de Galliërslaan en de Sint-Pieterssteenweg.
- In samenwerking met de dienst Mobiliteit zullen de komende drie jaar verschillende ontmoetingszones worden aangelegd: kruispunt Perijzse-Tervate, Eikenbergstraat, Pandhoflaan. Ook andere potentiële locaties zullen worden bestudeerd.
- In samenwerking met de dienst Mobiliteit zal voor elke zomer een studie worden gemaakt van de nieuwe aanvragen van de burgers op het gebied van tijdelijke ontmoetingszones.
- Om het dynamisme naar aanleiding van de bouw van het nieuwe administratief centrum te bevestigen en om verbindingen te creëren tussen de nieuwe wijk op het Jachthof en de handelswijk op de Waverssteenweg, moeten we bijzondere aandacht besteden aan

de kwaliteit van de voetgangersverbindingen tussen de nieuwe wijk en de Gelijkheidstraat, die een buitenkans is voor een voetgangersverbinding naar de handelszaken. Dit houdt verband met het project van het Gewest voor de Kazernenlaan.

- Een gewestelijk kruispunt, dat de ingang vormt van een van de belangrijkste handelswijken van de gemeente, met name Tongeren/Tervuren, zouden we moeten samenwerken met de gewestelijke overheid, die het kruispunt beheert, om de Etterbeekse handelszaken gezelliger en aantrekkelijker te maken. Dit alles in samenwerking met de dienst Economische en Commerciële Ontwikkeling.
- Er zal een test worden uitgevoerd met het oog op de uitrol van een netwerk van openbare drinkwaterfonteinen om iedereen in de openbare ruimte toegang te geven tot water, de strijd aan te binden met het watertekort en de afvalproductie gelinkt aan plastic flessen te verminderen. De eerste fontein uit deze reeks zal in juni 2022 geïnstalleerd worden op het Rinsdelleplein. Tegen 2024 zouden de eerste vijf waterfonteinen worden geïnstalleerd.
- Met het oog op een verfraaiing van de gemeente en de verkeersveiligheid zal het college een raadpleging opstarten over de toename van het aantal reclamedragers in de stad. Het zal ook de budgettaire opportuniteit onderzoeken om de hoeveelheid reclame op de gemeentewegen te beperken, in samenwerking met de diensten Economische en Commerciële Ontwikkeling en Participatie.
- De gemeente blijft betrokken bij Fix My Street en wil actief meewerken aan de ontwikkeling van dat programma door regelmatig bijeenkomsten van het stuurcomité bij te wonen dat georganiseerd wordt door het CIBG.
- Op het vlak van het administratieve beheer van de bouwplaatsen heeft het Gewest een nieuwe ordonnantie uitgevoerd tijdens de vorige legislatuur. De dienst Openbare Werken sluit aan op de coördinatiefilosofie van het Gewest, maar ook op de informatiefilosofie ten behoeve van het publiek, die de volgende fase van de ontwikkeling vormt.
- In samenwerking met de dienst Mobiliteit wordt verder gewerkt aan de operationele implementering van de filosofie Stad 30. In het bijzonder worden daartoe Berlijnse kussens geplaatst, verkeersdrempels aangelegd op bepaalde kruispunten en verkeerstekens in verband met de zones 30 verwijderd.
- Om onze handelswijken in de kijker te zetten ter gelegenheid van bepaalde feesten, blijft de feestverlichting behouden in overleg met de dienst Economische en Commerciële Ontwikkeling, dat het initiatief neemt voor het project.

Voor al die projecten zullen burgerraadplegingen en inspraakprocessen georganiseerd worden.

2) **Met betrekking tot de groene ruimten**

- Park van Fontenay-sous-Bois: het speelplein dat in overleg met het wijkcomité werd aangelegd tijdens de recentste renovatie van het park werd beschreven als verzadigd en de aanleg van de grootste speeltuin van Etterbeek vlak bij de Kommandant Ponthierstraat in 2022 zal deze situatie verhelpen. Het college zal echter nadenken over de huidige ruimte en de dienst Participatie zal de bewoners van de wijk raadplegen om hun behoeften te bepalen.
- Hoewel de gemeente al veel sportinfrastructuren telt die geschikt zijn voor balsporten (Keith Haring, Paradis des Enfants, Fontenay-sous-Bois, Rinsdelle), is dat niet het geval voor andere sporten. Het zou dus nuttig zijn om een infrastructuur zoals een skatepark te voorzien. Dat kan bijvoorbeeld in het kader van het vastgoedproject rond het ING-Gebouw op de Pater de Dekenstraat. Daarom zal de mogelijkheid worden overwogen om een dergelijke infrastructuur te ontwikkelen in nauwe samenwerking met de diensten Preventie, Sport en Jeugd. De uitvoering van dit project gebeurt via een raadpleging van

- de bewoners van de wijk.
- Om zo goed mogelijk te beantwoorden aan de vraag, een kadaster maken van alle sportinfrastructuren, zowel die binnen als die buiten.
  - Actualisering van het gemeentelijke kadaster van de groene ruimten, om op basis van het gedifferentieerde beheersplan na te gaan welke mogelijkheden er zijn voor een uitbreiding van het gemeentelijke groene netwerk in samenhang met het groene netwerk van het Gewest.
  - Lancering van een kadaster van bomen op het gemeentelijke grondgebied, dankzij subsidies van het Gewest, met als doel om te komen tot een beredeneerd beheer van de bomen in functie van de verschillende soorten.
  - Inspanningen blijven leveren om het boomrijke karakter van de gemeente te versterken, in het bijzonder door:
    - De aanleg van een groen netwerk in de Boersstraat.
    - De aanplanting van bomen en het beheer van de middenberm als infiltratiesloot op de Frontlaan;
    - De start van de vergroening van de speelplaatsen van Claire-Joie en Farandole.
  - Afwerking van verschillende projecten voor de aanleg van groene ruimten of ontspanningsruimten, in samenwerking met de dienst Participatie: Haptuin, het park naast Delhaize Sint-Antoon, het Leopoldstadplein, de speelplaats van Colombe de la Paix...
  - Werken aan de doordringbaarheid en de vergroening van de openbare ruimte
    - Vervolg van het kadaster van de voetpadverbredingen die we groener kunnen maken tijdens de periode 2022-2024.
    - Bovendien zal de gemeente Etterbeek werken aan de identificatie en de bestrijding van warmte-eilanden.
    - Bij elke werf wordt rekening gehouden met de infiltratie van het regenwater.
  - Naast de bovengenoemde werkzaamheden is het uiteraard de bedoeling om de gemeentelijke groene ruimten opnieuw in te richten en te onderhouden naar gelang van de behoeften en om de openbare sport- en speelterreinen te laten controleren door een controle instantie.

3) ***Op het vlak van openbare verlichting***

- Renovatie van de oudste verlichting in functie van de mogelijkheden (het aspect verlichting speelt ook een grote rol in alle hierboven vermelde projecten). De nieuwe lampen, met wit licht en ledlicht, moeten zuinig zijn en goede prestaties leveren op het vlak van energie. De volgende werf waar we nieuwe verlichting zullen plaatsen is de Frontlaan die wordt heraangelegd. Over die renovaties wordt overleg gepleegd met Sibelga in het kader van zijn opdrachten van openbare dienstverlening.
- Sinds twee jaar wordt op het Jachthof het allernieuwste materiaal gebruikt met een intelligent beheer. Alle nieuwe lampen worden op afstand bediend en geprogrammeerd om het licht te dimmen in functie van het uur. In het Brussels Gewest is een studie gestart naar nog actiever dimmen naargelang van de verkeers- en weersomstandigheden op basis van OpenSource-gegevens. Afhankelijk van de resultaten van deze studie zou een aanpassing van de verlichting op het Jachthof kunnen worden geëvalueerd.

4) *Jachthof*

- Afbraak van de oude lokalen van het OCMW en van het oude ziekenhuis.
- Bouw van de nieuwe crèche Sainte-Geneviève.
- Start van de studies voor het “Centre d'aide à l'enfance” en verkoop van de terreinen die voor privédoeleinden zijn bestemd.
- Renovatie van de kapel voor de verenigingen.
- Tegen 2028 zal de dienst Openbare Werken beginnen met de aanleg van de geplande groene ruimte in het midden van de site, zodra de werf van de nieuwe gebouwen het toelaat.

5) *Onderhoud van aanplantingen en stadsverfraaiing*

- De gemeente met bloemen versieren met de bloemenmanden die opgehangen worden aan bepaalde strategische gemeentegebouwen. Het college zal beslissen waar die bloemen opgehangen worden. De plaats zal variëren in functie van de inrichtingen voor de verfraaiing van de wegen zodat ook wijken die een beetje benadeeld zijn opgefleurd worden. Om ecologische redenen worden er keuzes gemaakt om het aantal eenjarige planten in de openbare ruimte te verminderen.
- Gezien het totaalverbod op het gebruik van pesticiden in de openbare ruimte sinds 2019 heeft de dienst machines aangekocht voor thermische onkruidbestrijding. De dienst blijft zijn (verplichte) inspanningen op dit gebied voortzetten.
- Voortzetting van de uitvoering van het plan voor een gedifferentieerd beheer van de groene ruimten en van het programma voor de doordachte verplanting van honing voortbrengende en bodembedekkende struiken met als doel om de ecologische verbindingzones op het grondgebied van de gemeente uit te breiden en de menselijke tussenkomsten (onderhoud) te beperken. Voorbeelden van realisaties: Sint-Antoonplein, Leopoldstadplein, Frontlaan, Vier Augustusbrug, Hansen-Soulielaan, Sint-Pietersplein (Institut Ernest Richard)...
- De procedures om gevels te vergroenen worden onderzocht om de mogelijkheid te integreren voor een groep bewoners van dezelfde straat of dezelfde wijk om hun gevels op hetzelfde moment te vergroenen in samenwerking met de dienst Participatie.
- De verschillende gemeentediensten zullen hun samenwerking voortzetten om zo goed mogelijk in te spelen op de voorstellen van de wijkraden, zoals de aanleg van een bomerij op de Veldlaan die werd voorgesteld door de wijkraad de Jacht.

6) *Wegvergunningen*

Hoewel de dienst zich de laatste jaren heeft opengesteld voor informaticatechnologieën die de mogelijkheid bieden om online te reserveren via Irisbox, moet de burger zich voor veel aanvragen voor een bezetting van de openbare weg toch nog verplaatsen naar de ambtenaar die zijn aanvraag behandelt. Des te meer door de complexiteit die het gebruik van Osiris met zich meebrengt. Het college wil verder werken aan de mogelijkheid voor de burger om aanvragen online in te dienen of uit te voeren aan een enkel loket bij het gemeentebestuur. Op die manier kan de druk op de ambtenaren van de dienst verlicht worden. Zij worden immers geconfronteerd met een toenemende agressie van burgers en aannemers.

De dienst heeft onlangs ook het beheer van de vergunningen voor terrassen (met inbegrip van

de uitbreidingen in het kader van de coronacrisis), kramen en schragen overgenomen. In samenwerking met de dienst Economische en Commerciële Ontwikkeling zal de dienst de controle op de naleving van de regels moeten versterken, met name wat betreft de naleving van de oppervlakte die wordt ingenomen.

7) **De gemeentebouwen**

Het college zal verschillende doelstellingen hebben op dit vlak, waarvan de eerst het onderhoud zelf is. Alle gebouwen van de gemeente zijn aan het verouderen en er zijn tal van ingrepen nodig op het vlak van waterdichtheid, isolatie, werkzaamheden om de elektriciteit in regel te stellen... De tweede doelstelling is om de energieprestaties van onze gebouwen te blijven verbeteren. Dat gebeurt door verwarmingsinstallaties te renoveren, nieuwe ramen te plaatsen, gevels te isoleren en door daken te isoleren aangezien daar het grootste verlies is. De installatie van tanken voor de recuperatie van regenwater maakt voortaan deel uit van het beleid op het vlak van ecologische transitie. De laatste, maar misschien wel belangrijkste doelstelling is om beter te beantwoorden aan de verwachtingen van de gebruikers van onze gebouwen. Een van de grootste uitdagingen hier is om het hoofd te bieden aan de bevolkingstoename in het Gewest.

Tijdens de tweede helft van de legislatuur zal de dienst Openbare Werken de volgende projecten uitvoeren (niet-exhaustieve lijst).

- Site van het voormalige gemeentehuis aan de Oudergemlaan: het bestek voor de afbraak en de wederopbouw van de site is goedgekeurd door de gemeenteraad en wordt momenteel onderzocht door de toezichthoudende overheid (Gewest). De volledige aanbestedingsfase zal naar verwachting tot eind 2022 duren. De start van de werkzaamheden is gepland voor begin 2024.
- Risicoanalyse van de werkposten in samenwerking met de IDPBW In dit verband zullen de door CESI opgestelde risicoanalyses, die als ontoereikend werden beschouwd, worden bijgewerkt in het kader van de periodieke bezoeken (medisch onderzoek) van het personeel.
- Medewerking aan de verschillende projecten van het Duurzaam Wijkcontract die betrekking hebben op de gemeentebouwen: afwerking van de werkzaamheden (Tobyateliërs in samenwerking met Beliris, Maison des Enfants, Fétisstraat 37-39...).
- Renovatie van de speelplaats van La Colombe de la Paix. Er is ook een renovatie gepland van het sanitair in de kleuterschool.
- Vervolg van de renovatie van het sanitair in gemeentescholen.
- Werkzaamheden voor de herbouw van de kleutervleugel van Pardis des Enfants om de opvangcapaciteit te vergroten en de energieprestaties van het gebouw te verbeteren. Daarnaast is ook de renovatie van het ventilatiesysteem in de turnzaal gepland.
- Studie voor het opstellen van een kadaster van de staat van onze gebouwen om een nauwkeuriger renovatieprogramma op te stellen (radioscopie van de gebouwen);
- Studie voor de plaatsing van ondergrondse container om de netheid in de gemeente aanzienlijk te verbeteren.
- Terugwinnen van het water van de jacuzzi's voor het sanitair in het sportcentrum.
- Studie voor de renovatie van de ruïne in de Haptuin.
- Werkzaamheden om het lokaal waar het toekomstige huis van de actieve mobiliteit (Jachtlaan) zal worden ondergebracht in te richten en in overeenstemming te brengen met de regels.

- Op de site van het gemeentelijke stadion: bouw van een zaal voor gevechtssporten en een polyvalente zaal voor meer zachte sporten (onderhoudsgymnastiek, yoga, enzovoort), op initiatief van de diensten Preventie, Jeugd en Sport.
- Op de gemeentelijke begraafplaats, onder voorbehoud van hun stedenbouwkundige toestand, werkzaamheden aan de drie huisjes die bewoond worden door het personeel dat op de begraafplaats werkt om de bewoners van die gebouw voldoende comfort te bieden: warm water, verwarming...
- Studie voor de vervanging van het informaticapaviljoen van het ISFCE dat problemen heeft met de energie en de waterdichtheid en dat verouderd is.

Er zullen diverse studies en werkzaamheden uitgevoerd worden om te beantwoorden aan de eisen van een moderne schoolinfrastructuur die meegaat met haar tijd. Daarvoor zullen wij ons baseren op pedagogische, economische, ecologische en energiecriteria.

Er wordt nagedacht over:

- Paradis des Enfants: bouw van een nieuwe vleugel waarin vanaf september 2023 een dertigtal klassen en administratieve lokalen zullen worden ondergebracht.
- La Colombe de la Paix: ook deze school wordt geconfronteerd met een toenemende schoolpopulatie. Het feit dat de school en kunstacademie Constantin Meunier hetzelfde gebouw delen zorgt voor problemen. Om snel een oplossing te vinden voor het toenemende aantal leerlingen, werd in december 2018 in eerste instantie een tijdelijk paviljoen geïnstalleerd met twee klaslokalen. Op termijn zal er een definitief gebouw moeten komen. Daarvoor zal gebruik gemaakt worden van de bestaande ruimten ter hoogte van de “holle kies” in de Generaal Tombeurstraat en de tuin in de Scampartstraat.
- Ook in de Fétisstraat zorgt het feit dat de muziekacademie en de school Les Carrefours/Maronniers dezelfde lokalen delen voor problemen. Met de polyvalente zaal in het kader van de pool “Intergeneraties” van het Duurzaam Wijkcontract heeft de school opnieuw zuurstof gekregen. Er gaat evenwel veel ruimte verloren door de huidige conciërgewoning, die evenveel ruimte inneemt als een eengezinswoning. Er wordt onderzocht of de conciërgewoning kan verhuizen naar de Oudergemlaan 219, waar Contact Plus is vertrokken, met op de benedenverdieping de directiekantoren van de polyvalente zaal. Bovendien zouden de bevoegdheden van de conciërge van de school waarschijnlijk uitgebreid moeten worden naar de nieuwe gebouwen van de pool “Intergeneraties”. Als conciërge kan die persoon dan het beheer van de polyvalente zaal, de lokalen van de crèche en zelfs de lokalen van de spelothek en de lokalen op de Oudergemlaan 223 voor zijn rekening nemen.
- De nieuwe crèche Sainte-Geneviève: er zal een bouwwerf worden opgestart zodat de huidige crèche Sainte-Geneviève haar bouwvallige lokalen aan de Pirmezlaan kan verlaten. Dit project wordt momenteel bestudeerd en eind 2021 werden de architecten en de aannemer aangewezen.
- Het huis waar de dienst Contact Plus was gevestigd wordt momenteel gerenoveerd. Na afloop van de nodige werkzaamheden (structurele en energiewerkzaamheden) en rekening houdend met de fysieke verbinding van het gebouw met de nieuwe polyvalente zaal van de pool “Intergeneraties” zouden ook hier lokalen gebruikt kunnen worden door de academie om muziekkunst te onderwijzen. Er wordt onderzocht of de conciërgewoning naar dit huis kan verhuizen, met op de benedenverdieping de directiekantoren van de polyvalente zaal. Ook andere verenigingen met een culturele of artistieke bestemming zouden die lokalen kunnen gebruiken.
- Cultureel centrum Senghor: werkzaamheden om het gebouw in overeenstemming te brengen met de eisen op het vlak van brandveiligheid. De heropening van het cultureel centrum is gepland voor begin juni 2022.

- Verhuizing van het containerpark (dat enkel bedoeld is voor gemeentelijke activiteiten) van de Beckersstraat (wegens de urbanisatie van het Jachthof) naar de Luchtmachtlaan, met een overeenkomst voor de gedeeltelijke bezetting van het terrein dat gebruikt wordt door de federale politie. Om de impact van een dergelijke installatie voor de omgeving te beperken, zal een groen scherm worden gecreëerd tussen de tuinen en binnenplaatsen van de woningen en het terrein dat gebruikt wordt voor de containers. Er wordt ook voorgesteld om een overdekking, een dak te bouwen om de containers aan het zicht te onttrekken. De vergunningen zijn verkregen, de uitvoering is gepland in 2023.
- Ook het gemeentelijke depot op het Rinsdelleplein zorgt voor enkele problemen voor de bewoners van de wijk. De voorbije twintig jaar is het aantal personeelsleden fors gestegen: van een dertigtal personen begin jaren 2000 tot meer dan zeventig personen vandaag. Om de buurtbewoners te ontlasten, stelt het college voor om op zoek te gaan naar een site waar alle diensten of een deel van de diensten van het depot naartoe kunnen verhuizen. Er moet echter een zekere efficiëntie behouden worden die te maken heeft met de centrale ligging van het Rinsdelleplein in het de gemeente.
- In het kader van het Duurzaam Wijkcontract zullen de werkplaatsen van de arbeiders (Toby) volledig worden gerenoveerd, zal de bodem gesaneerd worden en zal op termijn de sociale kruidenierswinkel er worden ingericht.
- Er werd een volledige inventaris van de Sint-Antoonkerk gemaakt. De studies voor de eerste fase van de restauratiewerkzaamheden zijn begonnen. De werkzaamheden zijn gepland voor eind 2023. Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met de Directie Monumenten en Landschappen van het Gewest, die tachtig procent van de geplande werkzaamheden zal subsidiëren.
- De wetgeving en de diverse reglementen op het vlak van brand, elektriciteit, diverse technische installaties zoals liften, asbest, enzovoort evolueren voortdurend en snel. Er werd een plan voor het beheer en de opvolging van asbest uitgewerkt om de laatste elementen uit de asbestinventarissen te verwijderen. Door de gebouwen in overeenstemming te brengen met de regelgeving, zal ook het comfort en het welzijn van de gebruikers van onze gebouwen verbeteren. In samenwerking met de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (IDBPW) wil het college zich daarvoor dus voldoende personeel en financiële middelen geven of dat personeel en die financiële middelen op zijn minst doorsturen naar de installaties die in orde moeten worden gebracht. Hoewel er voor sommige installaties geen problemen zullen zijn om alles in orde te brengen, zijn er andere waarvoor veel meer middelen aangewend moeten worden.
- Op het vlak van energie blijft de gemeente een actieve partner van Sibelga om rationaliseringsmaatregelen te nemen die zowel vanuit economisch als vanuit klimaatstandpunt noodzakelijk zijn. Zo maakt de gemeente gebruik van de programma's "Solarclick" en "NRclick" om fotovoltaïsche zonnepanelen te plaatsen op gemeentegebouwen, om een efficiënte energieboekhouding te maken en om studies en werkzaamheden uit te voeren om onze energie-efficiëntie te verbeteren. Dit zal helpen in het kader van de PLAGE-doelstellingen die vastgelegd werden door Brussel Leefmilieu. Dat alles in het kader van het gemeentelijke klimaatplan.
- De gemeente is ook betrokken bij de aankoopcentrale voor gas en elektriciteit van Interfin. Via die aankoopcentrale genieten wij van de beste marktprijzen en van een beheer door professionals van de gas- en elektriciteitsmarkt.

De interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (IDBPW) werkt nauw samen met de dienst Onderhoud van de gebouwen in het kader van het welzijn van de werknemers op hun werkplaats(en). De dienst maakt verslagen over de bezoeken die bezorgd worden aan het basisoverlegcomité voor bescherming en preventie op het werk (dat een tiental keer per jaar samenkomt tijdens gewone zittingen of werkplaatsbezoeken), aan de gemeentelijke overheid en

aan de dienst Onderhoud van gebouwen.

8) **Wagenpark**

- Sinds de invoering van de LEZ (lage-emissiezone) worden de oudste voertuigen vervangen door voertuigen die voldoen aan de recentste uitstootnormen. Er wordt gekozen voor voertuigen die geen gebruikmaken van diesel, bij voorkeur hybride of elektrische voertuigen als dat mogelijk is, in functie van de technologische vooruitgang, de budgetten en de ervaringen van andere gemeenten.

9) **Administratie – Overheidsopdrachten**

- We blijven zo streng mogelijke ethische, sociale en milieubepalingen integreren in de overheidsopdrachten (ook al worden die niet opgelegd door de wetgeving) en die zullen een rol blijven spelen bij de selectie van de kandidaten en de gunning van de opdrachten.